ОТЧЕТ

ЗА
ДЕЙНОСТТА НА
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ-БЛАГОЕВГРАД
ПРЕЗ 2020 ГОД.

ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ

Основните приоритети в Националната здравна политика на правителството, Министерство на здравеопазването и на Регионалните здравни инспекции е опазване и укрепване на индивидуалното и обществено здраве чрез ограничаване въздействието на рисковите фактори на жизнената среда, подпомагане на информиран избор на здравословен начин на живот.

През 2020 год. основните задачи и постигнатите цели за провеждане на ефективен здравен контрол, с цел защита здравето на населението и интересите на потребителите, бяха изцяло съобразени с разпоредбите и изискванията на законодателството на Европейския съюз, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства и указания.

Повишена е отговорността, активността, взискателността и ефективността на контролната, противоепидемичната и образователната дейност.

Положиха се усилия за повишаване квалификацията на сътрудниците и по-добра координация на дейността, както между отделите в инспекцията, така също и с другите регионални контролни органи, местната изпълнителна власт, НПО и други.

Много добра е и водената медийна политика на РЗИ - Благоевград през изтеклата 2020 год. за реализиране целите на здравната политика.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА РЗИ – БЛАГОЕВГРАД

През изминалата година РЗИ - Благоевград осъществяваше дейността си чрез годишен план, разработен на базата на дадени указания от МЗ и отчитане на регионални приоритети.

В РЗИ - Благоевград функционира редовно Директорски съвет. На Директорския съвет са обсъждани проблеми и текущи задачи - планиране и отчитане на дейността на дирекциите, персонални оценки на сътрудниците, финансово състояние на инспекцията, нови нормативни документи, кадрови промени, материално - техническо снабдяване и оборудване.Системно се водят протоколи от заседанията, в които се описват взетите решения.

Ежеседмично, всеки понеделник от 10,30 часа, се провеждат работни съвещания с директорите на дирекции, на които се обсъждат задачите за предстоящата седмица, определя се маршрута на служебния транспорт, отчита се дейността от предходната седмица, разглеждат се писма от Министерство на здравеопазването.

Директорите на дирекции и началниците на отдели от своя страна провеждат след това вътрешни оперативки със служителите в дирекциите, като свеждат до знанието им задачите за предстоящата седмица.

Всеки понеделник е определен за приемен ден на граждани от директора на РЗИ, директори на дирекции и началниците на отдели по възникнали проблеми.Не малка част от дейността на инспекцията е проверката по сигнали. На всички е отговорено в срок.

За подобряване на административното обслужване на гражданите е осигурена системата за обслужване “На едно гише”, с което се спестява време на клиентите и се ограничават възможностите за корупция.

И през 2020 год. се положиха усилия за повишаване квалификацията на специалистите по предварително изготвени планове чрез колегиуми, курсове за специализация, основни курсове и индивидуални обучения. За добрата дейност допринесе и доброто оборудване с IT техника в инспекцията и достъпа до интернет.

Добра е съвместната работа и взаимодействието на РЗИ с останалите регионални служби, областна и общински администрации, неправителствени организации.Система е провеждането на срещи с кметовете на общини, предоставянето на протоколи при осъществяване на контрол на детски и учебни заведения, В и К дружества, сигнални записки, за вземане на мерки от тяхна страна по проблеми на водоснабдяването, храненето в детските заведения и др.

Осигурява се прозрачна инспекционна дейност, подобряват се формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол.Всеки понеделник на уебстраницата на инспекцията излиза информация за

дейността през изтеклата седмица, публикуват се здравни материали по актуални теми. За по-важните и интригуващи теми се провеждат брифинги с журналистите от местните информационни медии.

СТРУКТУРА
на РЗИ – Благоевград

I.Ръководител - Директор РЗИ	1
II.Заместник - директор	1
III.Главен секретар	1

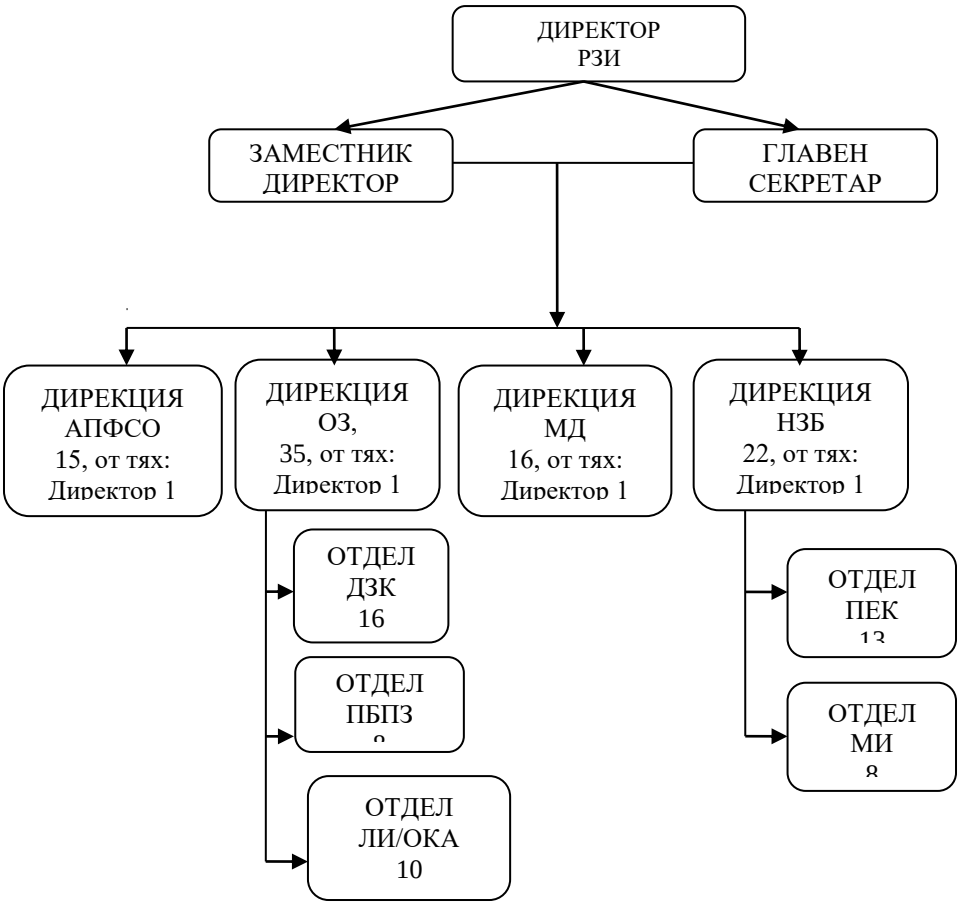
ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ

IV.Дирекция "Административно-правно, финансово и стопанско обслужване"	15

СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ

V.Дирекция "Медицински дейности"	16
VI.Дирекция "Надзор на заразните болести"	22
VI.1.Отдел "Противоепидемичен контрол"	13
VI.2.Отдел "Медицински изследвания"	8
VII.Дирекция "Обществено здраве"	35
VII.1.Отдел "Държавен здравен контрол"	16
VII.2.Отдел „Профилактика на болестите и промоция на здраве"	8
VII.3. Отдел „Лабораторни изследвания"	10
Всичко длъжности в РЗИ – Благоевград	91

Структурна схема на звената при РЗИ – Благоевград

ЛЕГЕНДА:

РЗИ – Регионална здравна инспекция
АПФСО – Административно-правно, финансово и стопанско обслужване
ОЗ – Обществено здраве
ДЗК –Държавен здравен контол
ПБПЗ - Профилактика на болестите и промоция на здравето
МИ – Медицински изследвания
МД – Медицински дейности
НЗБ – Надзор на заразните болести
ПЕК – Противоепидемичен контрол
ЛИ – Лабораторни изследвания

През отчетния период дирекция “АПФСО” изпълняваше, регламентираните в Устройствения правилник на РЗИ дейности, както следва:

1. Дейности по административно – правно обслужване на граждани и служители на РЗИ-Благоевград:

1.1. Организиране административно обслужване на физически и юридически лица, съгласно принципите и изискванията на Наредбата за административното обслужване чрез системно актуализиране на услугите и процедурите за предоставянето им при промяна в нормативни актове и чрез анкетно проучване за удовлетвореност на клиентите на РЗИ-Благоевград и системен анализ.

1.2. Организиране предоставянето на достъп до обществената информация в случаите, предвидени в Закона за достъп до обществената информация

1.3. Организиране и извършване на деловодната и куриерската дейност, систематизиране, съхраняване на документи и други материали на РЗИ– Благоевград в съответствие с изискванията на Закона за държавния архивен фонд.

1.4. Поддържане служебните и трудовите досиета на служителите на РЗИ– Благоевград.

1.4.1. Съставяне и съхраняване всички документи в личното досие на служителите при спазване изискванията и сроковете предвидени в ЗДСл, КТ, Закона за защита на личните данни, Закона за държавния архивен фонд.

1.4.2. Издаване служебни и трудови книжки като своевременно вписва всички данни в тях.

1.4.3. Водене на регистър за издадени служебни и трудови книжки.

1.5 Изготвяне и актуализиране длъжностното и поименното разписание на длъжностите.

1.6 Организиране и участие в разработването, актуализирането и утвърждаването на длъжностните характеристики и в процеса на атестиране на служителите в РЗИ– Благоевград.

1.7. Участване в организиране на следдипломната квалификация на служителите и поддържане на документацията от проведените курсове, семинари и др. в досиетата на служителите.

1.8. Осигуряване на правна помощ, разработване на предложения за решаване на правни проблеми, свързани с дейността на РЗИ –Благоевград.

1.9. Подпомагане и упражняване на контрол относно законосъобразността на издаваните индивидуални административни актове.

1.10. Осигуряване условия за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и изготвяне на договорите, по които РЗИ– Благоевград е страна.

1.11. Осъществяване на процесуално представителство пред органите на съдебната власт.

1.12. Изготвяне договорите, по които РЗИ е страна.

1.13. Организиране дейността по провеждане на конкурси за назначаване на служители по реда на Закона за държавния служител и на Кодекса на труда.

1.14. Организация, координация и контрол върху изпълнението на антикорупционната програма на РЗИ – Благоевград.

1.15. Организиране и осигуряване на снабдяването на администрацията с материали, консумативи, химикали, диагностични медицински изделия и дълготрайни материални активи, горива и смазочни материали.
1.16. Организиране на текущия ремонт, поддръжката и стопанисването на материалната база на РЗИ-Благоевград.
1.17. Организиране на абонаментното поддържане на специализираната техника и измервателните уреди.
1.18. Осигуряване на транспортното обслужване на РЗИ-Благоевград, поддържане на автомобилния парк на инспекцията в добро техническо състояние, представя моторните превозни средства пред КАТ на годишните технически прегледи и пред комисия от длъжностни лица на Военния инспекторат за готовността им за военно-временни нужди.
1.19. Изготвяне на график за транспорт на служители от РЗИ-Благоевград
1.20. Изготвяне отчет за разхода на ГСМ
1.21. Организиране на правилната експлоатация на техническите системи в инспекцията, включително и за изправното състояние на противопожарната техника.
1.22. Осигуряване на здравословни и безопасни условия за работа в инспекцията
1.23. Създаване и поддържане на публични регистри и база данни.
1.24 Поддържане на регистър за завеждане и движение на наказателната дейност, стриктно проследяване на сроковете по ДОПК.
1.25. Организиране,поддържане технически контрол върху цялостната дейност по събиране,обработка,съхраняване и отчитането на оперативната и годишната информация от звената в РЗИ-Благоевград.
1.26. Техническа поддръжка на компютърната и друга информационна техника, разработване и внедряване на нови програмни продукти,свързани с дейността на РЗИ- Благоевград.
1.27. Поддържане в актуално състояние интернет сайта на РЗИ-Благоевград.
1.28. Организиране и провеждане на обучение на служителите за работа с компютърната техника и инсталираните програми при нужда.
2. Дейности по финансово и счетоводно обслужване на РЗИ – Благоевград:
2.1. Усъвършенстване дейността и прилагането в практика на Системата за финансово управление и контрол чрез:
2.1.1. Спазване процедурите за предварителен контрол;
2.1.2. Система двоен подпис;
2.1.3. Разделение на отговорностите;
2.1.4. Процедура по разрешение, одобрение и оторизиране;
2.1.5. Пълно, точно, вярно и своевременно отразяване на всички стопански операции;
2.1.6. Последващ контрол.
2.2. Планиране на бюджетните средства, необходими за дейността на РЗИ и контрол на целесъобразното им разходване:
2.2.1. Планиране на бюджетните средства, необходими за дейността на РЗИ;
2.2.2.Контрол за законосъобразно и целесъобразно изразходване на бюджетни средства;
2.3. Срочно осчетоводяване и упражняване на контрол върху бюджетните разходи:
2.3.1. Срочно осчетоводяване на приходи, разходи, трансфери при спазване на счетоводната политика на РЗИ-Благоевград и Закона за счетоводството;
2.3.2. Контрол за движението на паричните средства в каса и банкови сметки.
2.4. Периодичен анализ на събираемостта на глобите и имуществените санкции и предприемане на мерки за подобряване на събираемостта.
2.5. Предприемане на действия за своевременно събиране вземанията на РЗИ и тяхното администриране:
- срочно осчетоводяване на приходите от такси за издадените документи по държавния здравен контрол и от платени услуги, поискани от физически и юридически лица.
3. Контрол върху дейността на сътрудниците в дирекцията.
Контролът върху дейността на цялата дирекция се осъществяваше от директор дирекция. Предварителен контрол при поемане на задължение и извършване на разход се

осъществяваше от финансовия контрольор, а при изготвяне на договорите с външни контрагенти, граждански договори и наказателни постановления от главните юрисконсулти.
4. Документация
В дирекция АПФСО се водят следните дневници и регистри:
1. Входяща и изходяща кореспонденция
2. Регистър на издадените наказателни постановления
3. Регистър на издадените заповеди
4. Регистър за досиетата на отделните служители
5. Разчетно - разплащателна ведомост за заплатите на служителите
6. Дневник за регистриране на трудоустроените лица
7. Регистър на болничните листи
8. Регистър на трудовите злополуки
9. Регистър на издадените трудови книжки
10. Регистър на издадени нови служебни книжки
11. Регистър на получени и съхранявани служебни книжки
12. Регистър на декларациите по чл.29 от ЗДСл и чл.107 а от КТ
13. Регистър на декларациите по чл.12 от ЗПУКИ
14. Регистър за отчитане на извънредния труд
15. Регистър на предложенията за поемане на задължение/извършване на разход
16. Счетоводни регистри и отчетни форми
5. Отчетност с линии на докладване
1. Ежеседмично се отчита и планира дейността на дирекцията чрез обсъждане на задачите при провеждане на оперативка пред директор дирекция.
2. Месечно и тримесечно отчитане на приходите, разходите, доброволно и принудително събрани суми по Наказателни постановления, чрез изготвяне на Касов отчет от главния счетоводител.
3. Тримесечно отчитане на СРЗ чрез изготвяне на отчет за ТСБ от старши експерт УЧР.
4. Седмично, месечно, тримесечно, шестмесечно, деветмесечно и годишно отчитане на дейността от директор дирекция пред Директор РЗИ.

МАТЕРИАЛНА БАЗА

Централата на РЗИ – Благоевград е разположена в собствена сграда на адрес ул.”Братя Миладинови”№2.Сътрудниците на инспекцията по места в градовете Сандански, Разлог и Гоце Делчев са настанени в помещения – общинска собственост с договори за безвъзмездно ползване, сключени с кметовете на съответните общини.Сградата в Благоевград е построена през 1961 год. и в момента е необходимо да се извърши основен ремонт на основни възли и агрегати, като ел. и В и К инсталации, топлоизолация и др., за които е изготвен и предоставен в МЗ проект за утвърждаване на средства по бюджета на инспекцията.

В предвид ограничените финансови възможности на РЗИ, определени в годишния бюджет на инспекцията от Министерство на здравеопазването, ръководството се старае и отделя ресурси за извършването на малки текущи ремонти.

Със Заповед №РД 09-164/13,04,1999 год. на Министъра на здравеопазването, на РЗИ – Благоевград е предоставена за стопанисване и ползване при необходимост сграда на територията на ГКПП – Станке Лисичково. От 2017 г. сградата на ГКПП – Кулата е собственост на РЗИ-Благоевград. От 2020 г. РЗИ – Благоевград има собсвени помещения на ГККП – Илинден,.

Служебният транспорт на инспекцията се състои от 8 леки автомобила и 3 микробуса, като по един има в структурите по места.

ФИНАНСИРАНЕ НА РЗИ - БЛАГОЕВГРАД

През отчетния период РЗИ - Благоевград има реализирани собствени приходи в размер на 92183 лв.

Собствените приходи се разпределят, както следва:

- Приходи от такси – 72322 лв.

- Приходи от наеми – 12887 лв.

През отчетния период приходите на РЗИ - Благоевград от наложени глоби с наказателни постановления са в размер на 14380 лв., от които:

- От НАП – 7180 лв.
- Постъпили в РЗИ - 7200 лв.

Разходите по §01-00 "Заплати и възнаграждения на персонала" са в размер на 1247180 лв.

- по служебни правоотношения – 976036 лв.
- по трудови правоотношения – 271144 лв.

Разходите по §02-00 "Други възнаграждения и плащания на персонала" са в размер 97290 лв.

За издръжка са изразходвани 490276 лв. Относителен дял от средствата са изразходвани за:

- материали - 77021 лв.
- вода, горива и енергия - 90318 лв.
- други външни услуги и текущ ремонт – 149225 лв.
- Медикаменти – 117966 лв.

АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

През отчетния период цялостната дейност се осъществяваше в съответствие с основните задачи, заложени в плана за дейността на дирекция „АПФСО".

В структурно отношение координацията между служителите в дирекцията е ефективна и на добро ниво. Организацията на административната дейност е регламентирана в редица вътрешни административни актове. Основавайки се на правилото за равните възможности и права на гражданите в административното обслужване е осигурен свободен достъп до деловодството в рамките на работния ден. Там се приемат, регистрират и насочват по определен ред от специалистите всички заявления и сигнали на граждани и юридически лица. Практика е при подаване на заявление или сигнал, гражданите да бъдат приети от специалист за консултация, което е постигнато чрез добра взаимовръзка между дирекциите и отделите в инспекцията.

На специално табло на входа на РЗИ – Благоевград са посочени различни канали за връзка – телефон, факс, уебсайт, електронен адрес, вътрешно разпределение на структурата, приемно време и др.

Механизмът за тясно сътрудничество между администрация и потребители на услуги, организиран на едно място на достъп, улеснява до голяма степен обема на необходимата информация по предоставяне на услуги на физически и юридически лица на принципа „Едно гише".Качеството на приема е основен елемент в процеса на обслужване и повишаване имиджа и доверието към служителите на инспекцията.

Следва да се отбележи постигнатото добро ниво на съгласуване на мероприятията между отделните дирекции в инспекцията и на положените усилия за постигане екипност в работата на служителите.

Основните правила за документооборота са регламентирани в инструкция за документооборота, деловодната и архивната дейност в инспекцията. Подробно и ясно са описани начините на приемане и регистриране на входящите документи, разпределението и организацията на работа с документите, основните изисквания към служителите за работа с документите, изготвянето и изпращането на изходящите документи, текущото съхраняване и архивиране на документите, използването и съхранението на печатите. Всички входящи и изходящи документи се регистрират в деловодната информационна система, която е изградена с различни нива на достъп. По този начин бързо може де се направи справка по движението на преписките и сроковете за изпълнението им. Усилията на ръководството бяха насочени и към изграждане на единна вътрешна информационна система, в рамките на осигурените финансови ресурси. Изградена е вътрешна компютърна мрежа.Осигурен е непрекъснат достъп до Интернет и информационно-правната програма „Siela". На всички служителите от дирекцията е осигурен персонален компютър, създадена е електронно

гласова комуникация между служителите на РЗИ в цялата област с цел по-бързо придвижване на вътрешната информация, постигане на по - голяма осведоменост на служителите по отношение работата в администрацията, както и реализиране на икономия от средства на ресурси.

Непрекъснатия стремеж към повишаване на професионалната квалификация и умения за работа със съвременните технология и комуникации на служителите в дирекцията са важна предпоставка за създаване на ефективна администрация в следните насоки:

1. Подбор на персонала – личностни качества за ефективна комуникация с потребители;

2. Специализирано обучение, насочено към развитие на:

- умения за работа с информационно-деловодната система и отделните й решения, както и внедряване на нови модули;
- административно обслужване на „едно гише" – принципи, методи, решения, добри практики.
- познания в областта на комуникациите и информационните технологии

3. Създаване на възможности за стимулиране, обучение и развитие на служителите в отдела;

4. Обезпечаване с хардуер и софтуер, оборудване и консумативи, необходими за осигуряване на нормални условия за работа;

5. Проучване и въвеждане на добри практики от други администрации, които имат за резултат гъвкавост, ефективност, икономичност и ефикасност на системата по административно обслужване.

- Ключов елемент за прилагането на ефективна и модерна политика за управление и развитие на човешките ресурси в администрацията е създаването на система за постоянно развитие на професионалните умения и квалификацията на служителите в администрацията. Смисълът на обучението е да се осигури въвеждане на служителите в принципите и практиката на административната дейност, както и последващо усъвършенстване на техните знания и умения.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН ЕЛЕКТРОНЕН И КОМУНИКАЦИОНЕН ПРОФИЛ НА РЗИ – БЛАГОЕВГРАД

Компютърна техника		
Брой компютри в РЗИ - Благоевград	90	
Компютри висок клас Процесор: повече от 1000MHz Памет: повече от 256MB	90	
Брой компютри, които се използват за сървъри	1	
От наличните всички компютри - Брой компютри, които се използват за работни станции	89	
Софтуер		
Операционни системи - лицензи		
Microsoft Windows 7	15	
Microsoft Windows 10	74	
Система за документооборот	1	Евентис R7
Система за правно-информационни услуги - работни места	1	Ciela - мрежов продукт
Система за управление на човешките ресурси	TERES	
Система за труд и работна заплата (ТРЗ)	TERES	

Система за счетоводство	Конто 66
Системи за управление на бази данни	
Използван потребителски софтуер	PLADITRA - за обработка и печат на платежни нареждания

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ В РЗИ - БЛАГОЕВГРАД

I.Общо състояние на системите за финансово управление и контрол:

Във връзка с настъпили съществени изменения в действащата нормативна уредба е необходимо да се направи цялостен анализ на възприетите методики, правила и прилагани процедури на действащата Система за финансово управление и контрол (СФУК) в РЗИ – Благоевград, в качеството му на второстепен разпоредител с бюджетни средства, с оглед на установяване на степента на ефективно и ефикасно функциониране, както и доколко е адекватна съгласно регламентите на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Стратегическите цели и приоритети на инспекцията са отразени в Указанията на Министерството на здравеопазването за планиране на дейността на РЗИ и бяха включени в плана за дейността на инспекцията за съответната година. Същият се приема от Директорския съвет и след запознаване на служителите става задължителен за изпълнение.

Всяка дирекция има съгласувани с ръководството годишни планове, които съдържат конкретни дейности по основните здравни проблеми, план – графици за лабораторен контрол и такива за съвместната дейност с други контролни органи и срокове за изпълнението им.

За изпълнението на поставените задачи и постигане на конкретните цели в инспекцията са осигурени човешките и финансови ресурси.

Разпределението на правата и отговорностите по отделните процедури е извършено, съгласно организационната структура на Инспекцията съобразени с Правилник за устройството и дейността на РЗИ, Вътрешните правила за осъществяване на предварителен контрол преди поемане на задължения и преди извършване на разходи и със съответните длъжностни характеристики.

От извършения анализ е видно, че е необходимо да бъдат предприети допълнително конкретни действия за подновяване системата от вътрешни правила за оценка и контрол. Като основна цел е постигане на по-висока степен на адекватност и ефективност на функциониране на СФУК, паралелно с динамичното развитие на действащата нормативна уредба.

Състоянието на използваната СФУК се разглежда и анализира в две основни насоки:

1. Предприети конкретни действия насочени към нейното подобряване и развитие;

2. Области на финансово управление и контрол където е необходимо да бъдат съсредоточени повече усилия за усъвършенстване.

II.Области на финансовото управление и контрол в които са предприети действия насочени към развитие и подобрение:

Анализът в тази насока е свързан с оценка на реални действия насочени към налагане на определени вътрешни правила, методики и процедури с основна цел осигуряване на реално функциониране на СФУК, с оглед на осъществяване на ефективна регулация и контрол на дейността и извършваните финансови операции в РЗИ - Благоевград.

За изпълнението на стратегията за управление на риска са утвърдени Вътрешни правила за определяне на критериите и методите за оценка на риска при упражняване на предварителен, текущ и последващ контрол по Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор от работна група определена със заповед на Директора на РЗИ – Благоевград.

За функциониране на СФУК в РЗИ са разписани правила и процедури за осъществяване на предварителен контрол, системата на двойния подпис и съставянето на досиета за задължения.Актуализирани са досега разписаните процедури и са утвърдени нови свързани със Закона за държавния служител, като Етичен кодекс, по подбора и назначаването на нови служители. Утвърдени са длъжностните характеристики за всяка длъжност в съответните отдели и дирекции, включващи изисквания за необходимата квалификация.

Директорът на инспекцията и директорите на дирекции отговарят за цялостния процес по определяне и управление на рисковете, както и за осигуряване на текущ мониторинг върху него и актуализиране при необходимост.

Ръководителите на отдели и дирекции обсъждат рисковете, застрашаващи постигането на целите на съответната дейност.

Разделянето на отговорностите в инспекцията е регламентирано със заповеди и чрез утвърдените длъжностни характеристики.

С разписаната счетоводна политика се осигурява своевременното, точно и пълно осчетоводяване на стопанските операции.

В инспекцията има разписана процедура за реда за регистриране, движение и решаване на предложенията и сигналите на гражданите, в т.ч. и сигналите за корупция.

В електронната страница на инспекцията, освен информация за видовете административни услуги и процедурите за тяхното осъществяване са посочени стъпките при регистрацията на обектите, както и начина на заплащане на услугите, извършвани от РЗИ по искане на физически и юридически лица. Административните регулаторни режими се актуализират при всяка промяна в процедурите и начина на заплащане на услугите.

Изградена е система за отчетност, с която са определени кои служители и ръководители на звена какви отчети и в какви срокове трябва да представят. Ежегодно в плана на инспекцията, който се приема от Директорския съвет, в отделен раздел са разписани задълженията на ръководителите на структурните звена по отношение на изпълнението на задачите, периодичния анализ за оценка изпълнението на количествените показатели и взискателността на контрола. На всяко заседание на Директорския съвет се докладва изпълнението на извънредно възложени, поставени на предишно заседание и отсрочени задачи. Всеки ръководител на структурно звено докладва за резултатите от извършените от него контролни проверки в обектите на здравните инспектори за оценка на адекватността на предприетите от тях мерки.

В тази връзка трябва да се отчете приемането на редица вътрешни актове-правилници, заповеди и др. от ръководството на РЗИ, с които са положени основите и са конкретизирани процедури и механизми за реално действие на СФУК, както по отношение на контролната среда, самите контролни дейности, така и относно информационната осигуреност за комуникации между служители и структурни звена в РЗИ, а също и за външни потребители на информация.

В тази насока съществена роля изпълняват утвърдената от Директора на РЗИ Инструкция за движението на документооборота, Правилника за вътрешния трудов ред, както и редица други вътрешни актове на Директора на РЗИ, с които се регламентират функциите на отделните звена и служители в структурата.

Утвърдени са длъжностни характеристики за всички видове длъжности, със заложени основни квалификационни и професионални изисквания.

Възприет е положителен подход за работни срещи на директора с ръководни служители от дирекции и отдели с цел анализ и решения на проблеми по текущата дейност, а също и по-отношение дейности свързани с финансово управление и контрол.

В по-голяма степен са възприети насоки за организация и управление на изпълняваните контролни дейности в РЗИ. На основание Правилник за дейността на РЗИ, ръководството разделя и конкретизира преките отговорности на служителите, въведени правила за прилагане на системата за двоен подпис, за осъществяване на предварителен, текущ и последващ контрол за законосъобразност на действията на отговорните служители. Посредством система от вътрешни актове (заповеди, процедури и правилници и др.) се

създава организация и се постига документална обоснованост на всички финансови действия и счетоводни операции в РЗИ, както и по отношение използването, съхранението и архивирането на документи и достъп до информация.

Достъпът на заинтересованите служители до нормативната уредба се осигурява чрез правноинформационната система "Сиела" и осигурен достъп до интернет. Достъп на граждани и институции до информация, касаеща дейността на структурата се осъществява чрез сайта на РЗИ, което се осигурява прозрачност и публичност за дейността на инспекцията.

III.Области на финансовото управление и контрол, които се нуждаят от развитие и подобрение :

Важен въпрос е разработване и възприемане на нови методики и актуализация на риск - регистъра, процедури и мерки, насочени към цялостна стратегия за идентификация, анализ, контрол и управление на рисковите фактори, които биха повлияли негативно при изпълнение на текущата дейност в РЗИ и постигане на планираните цели. Това налага прилагане на системно обоснован подход по усъвършенстване на контролните функции, осъществявани от съответните служители. При текущо осчетоводяване, съхранение и архивиране на информацията е необходимо обновяване на използваните информационни системи. Наложително е създаване на единен софтуер за обмен на информация въведен от МЗ. Това ще е предпоставка за ограничаване на нередности и нарушения, а в по-широк мащаб и извършване прецизен мониторинг на системата за финансово управление и контрол.

В заключение от мониторинга на обективното състояние на действащата СФУК в РЗИ - Благоевград са направени съответните изводи. Обобщената оценка за ефикасност, ефективност и адекватност на нейното действие е добра. Въпреки това не може да се игнорира необходимостта от въвеждане на нови процедури и мероприятия, съобразени с изискванията на бързо променящите се икономически условия и нормативни бази. Усилията за оптимизация на дейността на СФУК ще доведе до подобряване на икономическата и финансова дисциплина, до необходимата прозрачност, публичност, законосъобразност и целесъобразност на дейността на инспекцията и оптимизиране обществения принос при осъществяване на стратегическите цели.

ОБОБЩАВАНЕ, АНАЛИЗ И НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТТА В ДИРЕКЦИЯ "АПФСО"

Дирекция "Административно-правно, финансово и стопанско обслужване" осъществява административното и финансово-счетоводното обслужване на РЗИ – Благоевград.

Сайтът на инспекцията съдържа данни за структурата, функциите и дейността, която се обновява веднъж седмично и гражданите могат да получат информация издаваните от нея документи.

При изпълнението на задачите и мероприятията, залегнали във функционалната характеристика на дирекцията се упражняваше контрол върху:

- финансово-счетоводното обслужване на РЗИ - Благоевград;
- бюджетните средства, необходими за дейността на РЗИ - Благоевград и тяхното целесъобразно разходване;
- законосъобразността на проектите на индивидуални административни актове, които се изготвят съобразно действащата нормативна уредба ЗАНН и АПК
- договорите, по които РЗИ - Благоевград е страна;
- всички документи, свързани с финансовата дейност преди вземане на решение за поемане на задължение с извършване на разходи от бюджета на РЗИ - Благоевград
- деловодната и куриерска дейност в РЗИ
- административно обслужване на физически и юридически лица на принципа "едно гише" действията в съответствие със Закона за предложенията, сигналите, сигналите и заявленията;
- съхраняването документите и другите материали на РЗИ - Благоевград в съответствие с изискванията на Закона за Националния архивен фонд;

- условията за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки;
- поддържането на собствеността на РЗИ – Благоевград съгласно правилата и нормите за безопасната им експлоатация – сгради и съоръжения.
- изправността на осветление, отопление, вентилация, канализация и други с цел своевременно отстраняване на аварии.
- качеството на провеждането и приемането на ремонтните работи.
- изпълнението на договорите по количество, качество и срокове.
- закупуването на апаратура, материали, работно облекло и консумативи.
- деловодното обслужване на дейностите на РЗИ – Благоевград.
- поддържането на автомобилния парк и транспортното обслужване на дейностите на РЗИ – Благоевград.
- показанията на километражите на служебните автомобили и отчетените километри по пътните листа на шофьорите.
- ежемесечното приключване на наличностите по счетоводните сметки.
- своевременното инкасиране на сумите от услуги на населението.
- своевременното приемане и изпращане на кореспонденцията с физически и юридически лица.
- целесъобразното използване на консумативи, материали, биопродукти и реактиви в отделите и лабораториите.
- финансовото състояние на РЗИ – Благоевград, с цел формиране на икономии от средствата отпуснати от Министерство на здравеопазването.

ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

ЩАТНА ОКОМПЛЕКТОВАНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ “НЗБ”:

Дирекция “НЗБ“, при РЗИ – Благоевград се ръководи от Директор с придобита специалност по епидемиология и ХДЮВ. Дирекцията се състои от два отдела:

1.Отдел „Противоепидемичен контрол”

2.Отдел „Медицински изследвания”

ОТДЕЛ “ПРОТИВОЕПИДЕМИЧЕН КОНТРОЛ” :

В отдел “Противоепидемичен контрол” са заети 13 щатни длъжности.

Отдела се ръководи от Началник отдел с придобита специалност по епидемиология, има един главен инспектор със специалност епидемиология и един главен инспектор със специалност хигиена на хранене. 10 инспектори и един биолог. През 2020 година 13 служители са упражнявали държавен здравен контрол.

ОТДЕЛ “МЕДИЦИНСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”:

В отдел “Медицински изследвания” са заети 7 щатни длъжности.

През изтеклата година работиха двама лекари – началник отдел “МИ” в процес на придобиване на специалност по медицинска паразитология, един лекар със специалност микробиология на граждански договор.

В отдела работят 3-ма младши експерти – лаборанти и едно техническо лице в приемно отделение.

СТРАТЕГИЧЕСКАТА ЦЕЛ

Опазване на общественото здраве, чрез прилагане на принципите и разпоредбите на Закона за здравето за: Активен епидемиологичен надзор над заразните и паразитните заболявания в Благоевградска област и ограничаване възникването и разпространението на същите, изграждане на своевременна и сигурна система за разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните и

паразитните болести, задържане на ниско ниво на ХИВ/СПИН и полово предавани болести и провеждане на ефективен държавен здравен контрол в обектите, контролирани от отдел „ПЕК”.

ДЕЙНОСТ НА ОТДЕЛ “ПРОТИВОЕПИДЕМИЧЕН КОНТРОЛ”

Основни насоки:

През изминалата 2020 година основната дейност на отдела беше насочена към системния епидемиологичен надзор над заразните и паразитните заболявания, имунопрофилактиката по Националния имунизационен календар и борбата с ВБИ.

Главните насоки на тази дейност бяха:

- Осъществяване на ефективен епидемиологичен надзор над заразните и паразитните заболявания за запазване и подобряване на достигнатите показатели на заболяемост, смъртност и леталитет.
- Постигане на висок имунизационен обхват при изпълнение на имунизационния календар на страната.
- Контрол върху качеството и ефективността на дезинфекционни, дезинсекционни и стерилизационни дейности.
- Изготвяне на анализи и прогнози за заразната заболяемост с набелязване и предприемане на конкретни профилактични и противоепидемични мерки.
- Дейност по национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните и паразитните заболявания.
- Оказване на организационно – методична помощ на лечебни и здравни заведения в областта по профилактични и противоепидемични дейности.
- Оптимизиране организацията на работа и повишаване квалификацията на кадрите.
- Осъществяване на координация с регионални, здравни и други структури по профилактиката и контрола на заразните болести.
- Недопускане на взривове от ваксинопредотвратими инфекции.

ДЕЙНОСТ ПО ДЗК:

В отдел „ПЕК” се работи по проблеми, определени със заповед на Директора на РЗИ.

През изтеклата година дейността на отдела се провеждаше съгласно предварително изготвен план, разбит по тримесечия, съобразен с насоките за планиране от МЗ, с общия план на РЗИ и с регионалните проблеми.

По плана на отдела, се контролираха санитарно – хигиенните и противоепидемични режими на работа в обектите и се обективизираха с микробиологичен контрол. Проверките се извършваха по план, по теми, по епидемични показания и по сигнали.

Обслужваното население в областта е 321 023 в 280 населени места, обособени в 14 общини. 14 специалисти от отдел “ПЕК” упражняват оперативен контрол.

През 2020 година на текущ планов контрол са подлежали 1549 броя обекта или 120 обекта средно на едно лице извършващо оперативен контрол.

В горепосочените обекти през изтеклата година са извършени 209 бр./ по план са 2060 проверки.

Тематични проверки:

- ОВП – 780 бр.
- по чл.56 от Закон за здравето – 1020 бр. по план, са извършени 122 бр.
- Дейност на лечебните заведия за диагностика и лечение на ТБК и проведената химиопрофилактика на контактните – 4 бр. проверки.
- Правилно планиране, прилагане и изразходване на биопродукти за провеждане на задължителни имунизации и реимунизации в детска възраст в амбулаториите за първична медицинска помощ – 43 бр.

Проверки по епидемиологични показания – 1208 броя;

Извършени са 10452 епид проучвания.

Проверки за спазване на здравните изисквания, при регистрация на обекти 50 бр.

Проверки за изпълнение на предписание – 545 бр.

Издадени 10326 предписания на хоспитализирани пациенти по отделенията в областта и 10 500 предписания на контактни за карантина.
Изготвени 4800 бр. справки за МВР и прокуратура.
Издадени 7806 бр. бланка 4А на контактни и на лица с оплаквания за COVID – 19 за PCR изследвания.

Има разгледани 29 жалби и множество отговори на зададените въпроси от граждани относно пандемията.

В резултат на провеждания контрол и във връзка с констатирани пропуски и нарушения на противоепидемичните изисквания са **издадени 21610 броя предписания** с които са обхванати 930 обекта Предписанията са проконтролирани в срок, съгласно изискванията.

На основание на чл.7, ал.1, т.5 от Наредба № 3 на МОСВ и МЗ за класификация на отпадъците (ДВ., бр.44/2004г.) са издадени **1 бр**. становища за класификация на опасни отпадъци от лечебни заведения в Благоевградска област.

През изминалата година е оказана ОМП и консултативна помощ - общо 1308 броя по епидемиологични въпроси и паразитологични проблеми;

В отдела се извършва и дейност по предварителен санитарен контрол на лечебните заведения, с разглеждане на проектно – сметна документация , изготвяне на протокол за спазване на здравните изисквания за регистрация на лечебните заведения и пускането им в експлоатация. **Издадени са 50 бр. протоколи за спазване на здравните изисквания на лечебни заведения.**

Издадени 12 бр. удостоверения за изършени имунизации;

Микробиологичен контрол:

При извършените проверки се установи, че медицинските специалисти познават добре начина на извършване на дезинфекция и спазват правилни дезинфекционни режими. Налице са достатъчни количества дезинфекционни препарати в срок на годност, разрешени за употреба от МЗ. При нужда се провежда дезинсекция и дератизация с препарати разрешени за употреба, съгласно Наредба №3 от 2005 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации.

Дейността на отдела по ДЗК е обективизирана с микробиологичен контрол на дезинфекциите и стерилизациите и с химичен контрол на стерилизационната техника. Взетите проби са описани в следната таблица:

Взети проби от:	шифър	Брой проби	
		общо	от тях несъответстващи на изискванията
1	2	3	4
1.Ръце	1	42	0
2.Инструментариум	2	82	0
3.Специална медицинска апаратура	3	61	0
4.Болнично бельо и работно облекло	4	41	0
5.Предмети за обслужване на болния	5	39	0
6.Съдове за хранене	6	43	0

7.Повърхности	7	192	4
8.Дезразтвори	8	57	0
ВСИЧКО	9	557	4

Пробите са взети от болници, частни дентални кабинети, специализирани частни медицински кабинети, социални домове, диспансери, ОПЛ, медицински центрове, детски заведения, комунални обекти.

Основно от повърхности се изолират коагулазонегативни стафилококи, грам положителни спороносни микроорганизми, което показва, че се извършва правилен дезинфекционен режим.

На територията на областта са регистрирани 265 броя сушилни.

Регистрирани са 405 броя сухи стерилизатори, 305 броя автоклави и 7 броя автоматични стерилизационни уредби, които подлежат на микробиологичен и химичен контрол

Веднъж годишно се проверяват от техническия персонал и се уточнява режима им на работа.

Дезинфекцията в здравните заведения се извършва по метода на “двете кофи”. Използваните дезинфекционни средства притежават сертификат за качество и разрешителни за употреба от МЗ. Данните от представените от фирмите указания за употреба съвпадат с тези написани в санитарните разрешителни.

От направените проверки се установи, че правилно се приготвят и прилагат работните дезинфекционните разтвори.

През 2020 г. дейността по ДДД бе насочена към провеждане на активен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол над дейностите по дезинфекции, дезинсекции и дератизации, съгласно изискванията на Наредба № 1/2018 г. на МЗ и Министерство на земеделието, храните и горите.

1. Извършване на контрол върху дейността на физически и юридически лица, които извършват дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация и тяхната регистрация в МЗ, според изискванията на Наредба №1 /2018 г. на МЗ **и** Министерство на земеделието, храните и горите за условията и реда за извършване дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация;

2. Осъществяване на контрол върху дейностите по дезинфекция, дезинсекция и дератизация в контролираните обекти. Проверка на състоянието на обработените обекти по отношение степен на заселеност от насекоми и гризачи – текущи проверки, тематични проверки, проверки по предписания, проверки по сигнали и по жалби от гражданите.

3. Дейности по борба с кърлежовопреносимите инфекции.

4. Дейности при опазване здравето на хората от зоонози

5. Други дейности по писма на МЗ, писмена работа и изготвяне на отчетни форми.

6. Подобряване сътрудничеството с ведомства и институции, които имат отношение към изпълнението на разпоредбите на цитираната наредба /ДДД фирми, общини, детски заведения, заведения за социални услуги за деца и възрастни, ЛЗБП, „ В и К” дружества, БТК,енергоразпределение и ОДБХ гр. Благоевград/.

7. Работа по сключен договор между МЗ и ДДД фирма „ДДД-1“ООД със седалище и адрес на управление в гр. София за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната с оглед на превенция на риска от бедствия и ограничаване на рисковете за общественото здраве.

8.Участие в епизоотични комисии на общинско и областно ниво.

Конкретни резултати от работата по противоепидемична и организационно методична дейност

За отчетния период по кореспонденция са изготвени *писма, информации и становища,* относно изпълнението на ДДД в област Благоевград:

- Информации до НЦЗПБ, Секция „ Епидемиология”, относно отчетни форми за лечебната имунизация против бяс в област Благоевград – за I-во полугодие на 2020 г.;II-ро полугодие на 2020 г. и обобщени за 2020 г.;

-75 предписания: - 59 до кметове на 14 общини и „В и К” дружества, БТК,енергоразпределение и БТК в област Благоевград за извършване на ДДД дейности в обекти с обществено предназначение, 10 до ДДД фирми, МБАЛ в Благоевградска област и 1 до почистваща фирма „КОНКОРД“ за дезинфекция на жилищен блок със заболели от COVID 19.

- Информации за епизоотични комисии;

- Здравно-образователни теми за информиране на населението.

В отдел „ ПЕК” за осъществяване на контрол се водят на отчет 12 специализирани ДДД фирми.

За отчетния период са извършени 240 бр. проверкия, от които :

- 16 проверки на физически и юридически лица, съгласно разпоредбите на Раздел III – „Изисквания към фирмите за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации”, от Наредба № 1/2018 г. на МЗ и Министерство на земеделието, храните и горите, за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации .

Проверките са по текущ контрол и тематични, по Указание за извършване на дезинфекциионни дейността по време на пандемия от COVID 19 през 2020 г. на МЗ. Всички ДДД фирми на територията на Благоевградска област са вписани в регистъра на МЗ. Имат удостоверение за професионална правоспособност на ръководител и изпълнители на ДДД дейности. Наличните и използвани биоциди са в срок на годност и с разрешение за пускане на пазара от МЗ. Всички специализирани фирми издават потвърдителни протоколи за извършена ДДД обработка, съгласно Приложение № 5 към чл. 15, т.6. Резултатите от проверките са отбелязани в протоколи, които се съхраняват в досието на фирмата, извършваща мероприятия по ДДД.

В област Благоевград, ДДД дейности извършват и три специализирани звена с адрес на регистрация в гр. София: „ДЕП-Трейдинг” ЕООД, „ДДД -1”ООД и „ЕМ ДЖИ КОНСУЛТ“ООД.

-30 проверки по изпълнение на предписание на РЗИ – в тревните площи на община Благоевград за заселеност с кърлежи след проведени обработки.

- За отчетния период са проведени 178 броя проверки на място и по документи за наличие на ларви на комари в 15 биотопи, разположени по поречието на р. Струма в Благоевградска област. Крайречната ивица е с обща дължина 50 км., принадлежаща на община Симитли, Кресна, Струмяни, Сандански и Петрич. Крайречната ивица е относително тясна, на места стръмна, с ограничен достъп и не навсякъде е подходяща за развитие на комари.

- Наблюдения за наличие на ларви и комари се извършваха периодично и в поречието на р. Бистрица в участъка между началото на пешеходна алея за парк Бачиново и пешеходния мост на реката при Американски университет в Благоевград – 11 броя.

- Във връзка с изпълнение на предписание на РЗИ, за периода април-октомври стартираха мероприятия по дезинсекции и дезакаризации на тревни площи в паркове, ДЗ, училища и болници на територията на област Благоевград и дератизации в депа за твърди отпадъци, колекторни шахти, шахти на „ВИК” дружества и сграден фонд на обекти с обществено предназначение са приети и проверени 57 потвърдителни протоколи от общините в Благоевградска област за извършени ДДД обработки..

При наличие на ларви се извършваха ларвицидни обработки – 11 броя от ДДД фирма „ДДД-1“ООД гр. София, съгласно сключения договор с МЗ.

Изготвени са 6 информации до МЗ – 5 за проведените по договора мероприятия и 1 за дезинфекция в условия на пандемия от COVID 19 в МБАЛ в Благоевградска област.

- Даден отговор на 3 жалби за отглеждане на котки в жилищни кооперации и изпратени 2 писма до ОДБАХ в Благоевград за решение на жалбите по компетентност.

За отчетния период са проведени 5 заседания на областна епизоотична комисия и общинска епизоотична комисия гр. Благоевград.

- Заедно с косенето и обработката с препарати на тревните площи, предписаните противоепидемични мерки изискват да се предприемат действия за намаляване на безстопанствените кучета, които са своеобразен транспорт за кърлежите. В детските заведения пясъкът в пясъчниците се подменя, допълва и обработва с инсектициди. Ограничен е достъпа на кучета до детски площадки и градинки.

- Изготвя се оперативен седмичен анализ на ухапани от кучета и кърлежи по данни от ЦСМП и СО.

Табл. 1

ФСМП-Благоевград и Спешно отделение	Ухапани от куче	Ухапани от кърлеж
Благоевград	77	98
Симитли	30	34
Кресна	29	69
Сандански	26	47
Петрич	77	77
Разлог	27	13
Банско	18	3
Якоруда	22	72
Гоце Делчев	16	18
Сатовча	25	1
ЦСМП – Благоевград Спешно отделение	347	432

- РЗИ-Благоевград провежда целенасочена здравно-образователна информираност, отнасяща се до най-значимите инфекциозни заболявания, паразитози и мерките за предпазване от заразяване.

Периодично се събират и обработват получените данни за лечебна имунизация против бяс в област Благоевград.

- Информиране на населението за графика на дезакаризации и дератизации, указания за предотвратяване експозицията на хора и животни, чрез сайта на общините;

- Здравно-промотивната информация, касаеща предпазване на населението от заболявания през 2020 година бе насочена предимно към противоепидемичните мерки по време на пандемия от COVID – 19.

Работа по пандемията от COVID - 19

През 2020г.от м. март изцяло се работи по проблемите на пандемията от COVID-19. Основните цели бяха- да се забави и преустанови разпространението на заразата, да се обезпечи и оптимизира грижата за всички пациенти, минимализира въздействието на епидемията върху здравната система, социалните услуги и икономическата дейност.

Високата заболеваемост,концентрирана в кратък период от време е сериозно изпитание за здравеопазването във всяка страна и област, защото предполага рязко повишаване на нуждите на населението от извънболнична и болнична помощ в условия на намален капацитет на лечебните заведения поради заболяване и отсъствие на част от персонала и недостиг на болнични легла.

Основната цел на всяка държава е:

- Ограничаване на заболяемостта и намаляване на смъртността
- Осигуряване на оптимални възможности за лечение на заболелите
- Поддържане функционирането на основни за обществения живот сектори и институции
- Осигуряване на постоянна , достоверна и актуална информация за обществото относно хода на пандемията от COVID – 19 и предприетите мерки

През декември 2019г. в китайския град Ухан възниква епидемичен взрив, причинен от нов корона вирус, чиито вероятен резервоар на зараза са прилепите, а пренасянето на човек

става чрез друг вид животно – междинен гостоприемник.През януари 2020г. официално е потвърдено предаване на вируса от човек на човек. Последва бързо разпространение на инфекцията в Китай и в международен мащаб.На 11 март СЗО обяви ситуацията като пандемична. Тази пандемия постави човечеството пред сериозно изпитание. Основна цел на провеждането на противоепидемични мерки в условията на пандемия е максимално ограничаване на възможностите за разпространяване на вируса в обществото, с което да се постигне забавяне на хода на пандемията и намаляване на нейната интензивност.

Във връзка с писмо на МЗ и пандемията на 25.02.2020г. започна осъществяване на 24ч. граничен здравен контрол от всички служители на отдел „ПЕК“ на пристигащите от рискови страни с разпространение на COVID – 19 първо на ГКПП Кулата, а след време и на останалите три ГКПП в областта. Извършваше се термометриране на пристигащите и попълване и връчване на анкетни карти. По – късно и връчване на декларации и предписания за поставяне под карантина на завърналите се в страната българи от чужбина. Всички анкетни карти, а по-късно и предписания от ГКПП след дежурства ежедневно се сканираха и се изпращаха до други РЗИ в страната, ОПЛ, НОИ, социално подпомагане, МВР, кметове на общини и доклади до прокуратурата.Изготвяха се и списъци на всички преминали и карантинирани през ГКПП и ежедневното им изпращане до МВР и прокуратура.Ежедневно се изготвяха списъци на отпадналите от карантина и се изпращаха до кметовете на общините.Ежедневно се изготвяше и филтър на положителните за COVID – 19 лица по населени места и хоспитализирани и изпращане до МВР. Ежедневно се извършваше позвъняване на лицата с изтекъл срок на карантина. Издадени предписания до 31.08.2020г. – 21610 бр. По същото време се извършваха епидемиологични проучвания в инфекциозните отделение на МБАЛ в областта за хоспитализирани хора с оплаквания от COVID – 19 – 10326 бр.и толкова предписания за поставяне под карантина в отделение и 10500 бр. предписания за поставяне под карантина на контактни. Цялата дейност многократно бе свързана с телевизионни и радио предавания в цялата страна. Поради увеличаване на броя на заразените и хоспитализираните се преустановиха дежурствата на ГКПП от служителите от отдел“ПЕК“, за да се извършват епидемиологични проучвания, карантини на контактните и взимане на проби за PCR. Всеки път взетите проби се придружаваха до НЦЗПБ-София с изготвянето и на списъци и придружителни писма.

Активно взехме участие и при затварянето на гр.Банско, като се осъществяваха 24ч. дежурства и термометриране на влизащите в града. По – късно се извърши масово изследване от служители на отдел“МИ“ към дирекцията с бързи тестове на граждани от града и съседните общини – 2000 бр. Непрекъснато в хода на епидемията се работеше по писма на МЗ – 285 бр.

В хода на пандемията имахме съвместна работа с РУ на МВР за връчване на предписания на положителни лица изолирани в дома и на техните контактни. Ежедневно се осъществяваше контрол за спазване на карантината. Постоянно се правеха справки за МВР прокуратура, относно карантинирани лица нарушили карантината. Непрекъснато извършване на проверки по епид показания и взимане на носогърлени смивове на лица с оплаквания и контактни в организирани колективи, шивашки цехове, детски заведения, училища, старчески домове, домове за лица с деменция, домове за пълнолетни лица с физически увреждания, частни домове, прокуратура и съд и др. – 4800 бр.

Издаване на бланка 4А на контактни и лица с оплаквания за PCR направления – 7806 бр. Изготвяхме предписания до кметове на общини, директори на училища, детски заведения, социални заведения и работнически колективи, МБАЛ в областта, лечебни заведения за спазване на противоепидемичните мерки и ограничаване разпространението на заразата.

Работихме през последните месеци на годината за отмяна на карантини и изготвяне на актове за отмяна на преминали през ГКПП във връзка със Заповед на министъра на здравеопазването.

Взехме активно участие в изготвянето на отговори за достъп до обществена информация на различни въпроси свързани с пандемията и работата в РЗИ.

Издавахме писма за резултати на лица изследвани с PCR в НЦЗПБ – София с взета от нас проба – 456 бр. Изготвихме областен план за действие в условия на COVID -19 в област Благоевград и пътна карта на пациенти с COVID – 19 в област Благоевград.

АНАЛИЗ НА ЗАРАЗНАТА ЗАБОЛЕВАЕМОСТ

Анализът е изработен на база данни от системен епидемиологичен надзор над заразните и паразитните заболявания, епидемиологични проучвания на инспекторите на отдела и данните от лабораторни изследвания, характеризиращи етиологичните особености.

ОБЩАТА ЗАРАЗНА ЗАБОЛЯЕМОСТ

Регистрирани през 2020 г.са общо 10690 сл. – 3037,03%ооо, спрямо 1687 сл. – 479,28 %ооо за 2019г /без грип и ОРЗ/.

Териториалният анализ показва, че най-висока е заболеваемостта през 2020 година е в

1.Благоевградски район – 5459 сл. – 5436,07%ооо, спрямо 595 сл. – 592,50%ооо за 2019г.

2.Сандански район – 1236 сл. – 2145,20%ооо, спрямо 126 сл. – 218,68%ооо за 2019г.

3.Разложки район – 1202 сл. – 2114,79%ооо, спрямо 228 сл. – 401,14%ооо за 2019г.

4.Гоце Делчевски район – 1596 сл. – 2061,07%ооо, спрямо 556 сл.- 718,01 %ооо за 2019 г.

5.Петрички район – 1197 сл. – 2007,60%ооо, спрямо 182 сл. – 305,25%ооо за 2019г.

Структурата на регистрираната заразна заболеваемост се характеризира с водещо място на въздушно - капковите инфекции – 10576 сл. – 3004,64%ооо, от които неуправляемите са 10547 сл. – 2970,83%ооо, а управляемите са 27сл. – 7,67%ооо, следвани от чревните инфекции – 111сл. – 31,54%ооо ,трансмисивни инфекции – 3 сл. – 0.85%ооо и невроинфекциите –1 сл. – 0,28%ооо.

Високата заболеваемост от въздушно - капкови инфекции се дължи на големия брой заболявания от COVID – 19 и варицела през годината – общо 10538 сл. – 2993,84 %ооо.

ДИХАТЕЛНИ ИНФЕКЦИИ:

През изтеклата година са регистрирани 10576 сл. – 3004.64 %ооо, спрямо 1223сл. – 347,45%ооо за 2019г.

По нозологични единици, разпределението е следното:

COVID - 19:

През 2020 год. са регистрирани 10274 сл. – 2918,84%ооо.

Относителният дял на заболяванията от COVID в структурата на дихателните инфекции е 97,14%.

100% от заболяванията са епидемиологично проучени.

Най-висока е заболеваемостта в:

- Благоевградски район – 5288 сл. – 5265,79%ооо,
- Разложки район – 1181 сл., 2077,85%ооо
- Гоцеделчевски район – 1529 сл.– 1974,55%ооо,
- Сандански район – 1131 сл. 1962,96%ооо
- Петрички район – 1145 сл.– 1920,39%ооо.

Най-висок е относителният дял на заболяванията във възрастовата група:

60 до 64 г. – 1208 сл. – 11,75% и от над 65 г. – 2575 сл. – 25,06 от общия брой случаи.

В организирани колективи са заболели: детски градини – 34 сл., училища – 289 сл. и в частни домове – 94 сл. 18 детски ясли,служители – 672 сл., пенсионери – 3210 сл., свободни – 1804 сл.

Общо проучени са 15489 огнища и са наблюдавани 35988 бр. контактни на заболелите, от тях лабораторно изследвани са 16456 лица, като от тях 1023 сл. са положителни.

СКАРЛАТИНА:

През 2020 год. са регистрирани 9 сл. – 2,56%ооо, спрямо 42сл.- 11,93%ооо за 2019 г.

Относителният дял на заболяванията от скарлатина в структурата на дихателните инфекции е 0,08%.

100% от заболяванията са епидемиологично проучени.

Най-висока е заболеваемостта в:

- Г.Делчевски район – 4 сл. – 5,17%ооо,
- Петрички район – 2 сл., 3,35%ооо
- Благоевград – 1 сл.– 1%ооо,
- Сандански – 2 сл. 3,47%ооо
- Разложки район – 0сл.– 0%ооо.

Най-висок е относителният дял на заболяванията във възрастовата група:
1 до 4 г. – 5 сл. – 55,55% и от 5 до 9 г. – 4 сл. от общия брой случаи.

В организирани колективи са заболели: детски градини – 4 сл., училища –0 сл. и в частни домове – 0 сл.,5 детски ясли.

Общо проучени са 9 огнища и са наблюдавани 123 бр. контактни на заболелите, от тях лабораторно изследвани са 56 лица, като от тях 2 сл. са положителни. С доказан причинител бета – хемолитичен стрептокок са 2 лица. Заболели контактни – 1 лица. Открити заразоносители – 0 лица. Всички контактни на заболелите, които боледуват от сърдечни, бъбречни и ставни заболявания, са насочени към ОПЛ за медицинско наблюдение и профилактиране.

Взривове не са регистрирани.

Прогноза: През последните 15 години най – висока е била заболяемостта през 1995 година – 164сл. – 46,70%оо , следвана от заболяванията през 2000г. – 151 сл. - 42,95%ооо.В останалите години заболяемостта се е движила в тесни граници.

ВАРИЦЕЛА:

През изминалата година са регистрирани 264 сл. – 75,00%ооо, спрямо 918 сл. – 260,80%ооо за 2019 г.

По райони, заболяванията са разпределени по следният начин:

- Петрички район – 34 лица – 57,02 %ооо,
- Г. Делчевски район – 58 сл. – 74,90 %ооо,
- **Сандански район – 70 сл. –121,49 %ооо**
- Благоевградски район – 94 сл. – 93,61 %ооо,
- Разложки район – 8 сл. – 14,08 %ооо,

Проучени огнища – 396, брой контактни 1103, от тях заболели – 23;

От заболелите 115 са мъже и 149 – жени.

Коклюш

От коклюш през 2020 год. са заболели 1 лица – 0,28 %ооо, спрямо 0 сл. – 0%ооо за 2019г. Относителен дял в структурата на въздушно – капковите инфекции е 0,004 %.

МОРБИЛИ:

През изминалата година са регистрирани 0 сл. – 0 %ооо, спрямо 216 сл. – 61,37%ооо за 2019 г.

ТУБЕРКУЛОЗА:

От туберкулоза през 2020 год. са заболели 27 лица –7,67 %ооо, спрямо 40 сл. – 11,36%ооо за 2019г. Относителен дял в структурата на въздушно – капковите инфекции е 0,25 %.

ДАННИ ЗА ПРОВЕДЕНАТА ХИМИОПРОФИЛАКТИКА НА ТУБЕРКУЛОЗАТА ПРЕЗ 2020 Г. НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

№	*Показатели*	*Брой*
1.	*Брой болни с туберкулоза с положително микроскопско или културелно изследване на храчка.*	*23*
2.	*Брой контактни на тези болни*	*44*
3.	*Брой контактни на болни с туберкулоза без бацилоотделяне.*	*46*
4.	*От общия брой контактни обхванати с химиопрофилактика с Римицид / Изониазид/*	*37*
5.	*Брой деца от 0 до 17 години инфицирани - с хиперергичен кожен туберкулинов тест Манту*	*2*
6.	*От тях обхванати с химиопрофилактика с Римицид / Изониазид/*	*2*
7.	*Брой ХИВ-позитивни пациенти с латентна туберкулозна инфекция*	*0*
8.	*От тях обхванати с химиопрофилактика с Римицид /Изониазид/*	*0*
9.	*Други лица обхванати с химиопрофилактика (напр. съмнителни, ЛТИ и др.)*	*9*

10	*Лица продължаващи химиопрофилактика с Римицид/Изониазид/*	*12*
11.	*Общ брой обхванати с химиопрофилактика с Римицид / Изониазид/*	*48*
12.	*Общ брой лица с проведен кожен туберкулинов тест на Манту*	*90*
13.	*От тях брой лица с латентна туберкулозна инфекция*	*18*

ОРЗ И ГРИП :

От 01.01.2020 год. - 31.12.2020 год. в гр.Благоевград са регистрирани 2464 сл. – 700,02%ооо, спрямо 2464 сл. – 700,02%ооо за 2019г.

Най-честите усложнения са регистрирани на дихателната система – бронхити и пневмонии,следвани от отити.

Регистрираните усложнения са около 1-2 %.

В РЗИ се извършва ежедневен, активен селективен надзор на заболяванията от грип и ОРЗ на пациенти от четири ОПЛ. Наблюдаваният контингент е 7029 човека в следните възрастови групи: 0-4г., 5-14г., 15-29г., 30-64г.и над 65г.

С оглед проследяване циркулацията на грипни вируси от сезонния грип и грипен вирус тип А /H1N1/ и Ямагата сред населението и съгласно разпоредбите на Наредба № 21 / 18.07.05г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести, всеки месец от 01.11.2018 г. – 31.03.2019 г. се организира набирането и изпращането на носогърлени смивове от лица с подходяща симптоматика на грип и ОРЗ до Националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ на НЦЗПБ – гр.София.В резултат на рязкото покачване на заболеваемостта от грип и остри респираторни заболявания на 27.01.2020г. се обяви грипна епидемия в област Благоевград и бяха разпоредени всички забранителни мерки свързани с епидемията до 10.02.2020г.Спряха се учебните занятия и всички извънкласни мероприятия, детските и женски консултации, плановите операции, извършването на имунизации и реимунизации. В края на месец февруари отново се обяви грипна епидемия за цялата страна и отново се взеха всички мерки, относно забраната произхождаща от обявяване на грипна епидемия.

През месеците януари и февруари имаше интензивна циркулация предимно на грипен вирус тип А/H1N1/ и Ямагата и грипни вируси от група В, потвърдено чрез проведените вирусологични изследвания от специалисти от Националната референтна лаборатория по грип към Националния център по заразни и паразитни болести.

ЧРЕВНИ ИНФЕКЦИИ:

Общо за Благоевградска област през 2020 г. са регистрирани 111 сл. – 31,54%ооо, спрямо 459 сл. – 130,40%ооо за 2019 год.

Относителният дял на чревните инфекции в структурата на общата заразна заболяемост е 1,03 %.

ЕНТЕРОКОЛИТИ:

Водещо значение в групата на чревните инфекции имат ентероколитите. За 2020 г. година са регистрирани 46 сл. – 13,07%ооо, спрямо 197 сл. – 55,97%ооо за 2019 г.

Относителният дял в структурата на чревните инфекции е 41,44% .

САЛМОНЕЛОЗИ:

За 2020 година са регистрирани 10 сл. – 2,84%ооо, спрямо 37 сл. – 10,51%ооо за 2019 год.

Относителният дял в структурата на чревните инфекции е 9,00 %.

Всички случаи са с причинител Салмонела ентеритидис.

ШИГЕЛОЗИ:

Регистрирани са 15 сл. – 4,26 %ооо, спрямо 78 сл. – 22,16%ооо за 2019 год.

Относителният дял на заболяванията от дизентерия в структурата на чревните инфекции13,51 %, на трето място след заболяванията от гастроентероколит и вирусни хепатити.

От заболелите микробиологично са потвърдени 15 сл. , от тях 13 сл.шигела флекснер и 2 сл. са шигела sonnei;

бщо проучени са 23 огнища, наблюдавани контактни 69 лица, лабораторно изследвани 49, от тях положителни 0 лица; Общ брой заболели контактни – 0;

РОТАВИРУСЕН ЕНТЕРОКОЛИТ:

Регистрирани са 21 сл. – 5,97%ооо, спрямо 52 сл. – 14,77%ооо за 2019г. Относителен дял в структурата на чревните инфекции – 18,92%;

ВИРУСНИ ХЕПАТИТИ:

Регистрирани са 19 сл. –5,40 %ооо, спрямо 95 сл. – 26.99%ооо за 2019 год. Относителният дял в структурата на общата инфекциозна заболеваемост е 0,17 %, а в структурата на чревните инфекции – 14,12%

- тип А – 8 сл. – 2,27%ооо – 42,11% от общия брй хепатити,
- тип В – 3 сл. –0 ,85%ооо – 15,79% от общия брой хепатити,
- тип С – 1 сл. –0,28 %ооо – 5,26% от общия брой хепатити,
- тип неопределен /N/– 5сл. – 1,42%ооо – 26,32% от общия брой хепатити,
- тип Е – 2 сл.- 0,56%ооо – 10,53% от общия брй хепатити,

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ ТИП А:

- тип А – 8 сл. – 2,27%ооо – 42,11% от общия брй хепатити, спрямо 36 сл. – 7,84%ооо за 2019г.

Проучени са всички случаи на заболяване и са регистрирани 12 бр. огнища.

Регистрирани са 25 лица, контактни на заболелите, от тях изследвани -25 , положителни 0, общ брой заболели от контактните 0 лица;

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ ТИП Е:

- тип Е – 2сл. – 0,56%ооо – 10,53% от общия брй хепатити, спрямо 25 сл. – 5,44%ооо за 2018г.

Проучени са всички случаи на заболяване и са регистрирани 3 бр. огнища.

Регистрирани са 9 лица, контактни на заболелите, от тях изследвани -9 , положителни 0, общ брой заболели от контактните 0 лица;

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ ТИП В:

- тип В – 3 сл. –0,85%ооо – 15,79% от общия брой хепатити, спрямо 13 сл. – 2,83%ооо – 13,68% от общия брой хепатити за 2019г.
- Регистрирани огнища – 3 ;

Провежда се 180 - дневно наблюдение на 8 лица, контактни на заболелите, от тях изследвани 3 лица, с положителен резултат – 0 лица;

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ ТИП “ С “:

- тип С –1сл. – 0,28%ооо – 5,26 % от общия брой хепатити, спрямо 1 сл. – 0,28%ооо – за 2019г.

Регистрирани огнища – 1, контактни на заболелите 3 лица, изследвани 2 сл.;

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ ТИП НЕОПРЕДЕЛЕН:

- тип неопределен /N/– 5 сл. 1,42 %ооо – 26,32% от общия брой хепатити, спрямо 20 сл. – 4,35%ооо за 2019г.

Регистрирани огнища – 8, контактни на заболелите – 27 лица, изследвани 11.

НЕВРОИНФЕКЦИИ:

Регистрирани са 1 сл.- 0,28%оо, спрямо 5 сл. – 1.42%ооо за 2019 г.

Вирусни менингити и менингоенцефалити и бактериален менингит –1 сл.- 0,28%ооо,

ТРАНСМИСИВНИ ИНФЕКЦИИ:

ЛАЙМСКА БОЛЕСТ:

Регистрирани са 3 сл. – 0,85%ооо, спрямо 5 сл. – 1,42%ооо за 2019г.

ВЪТРЕБОЛНИЧНИ ИНФЕКЦИИ:

През МБАЛ в област Благоевград са преминали общо 58984 болни, а от тях са лекувани с антибиотици 26245, или 44,49 % от общата бройка болни.

Регистрирани са общо 392 ВБИ, заемащи 0,66% от общата бройка болни.

В началото на всяка календарна година, медицинските управители на МБАЛ в областта със заповед изграждат комисии за борба с ВБИ към здравното заведение, в които задължително участва епидемиолог, водещ проблема ВБИ. Комисиите работят по приети програми за борба с ВБИ и разработени мероприятия към тях.

Всеки случай на регистрирано ВБИ от чревен характер се проучва от инфекционист, микробиолог и епидемиолог, зав отделение, старша сестра и се вземат необходимите противоепидемични мерки за недопускане възникването на епидемични взривове.

Един път годишно съгласно приетите програми за борба с ВБИ се провеждат съвещания на вътреболничните комисии, на които се разглеждат:

- Анализ на данните за регистрираните през съответният период ВБИ, за спазване на дезинфекционен и стерилизационен режим в отделенията,
- Спазване на асептика при различни медицински апаратури, спазване личната хигиена и дезинфекция на ръце на персонала,
- Носене на лични предпазни средства, мерки за своевременна изолация на инфекциозно болни и наблюдение на контактните, правилна употреба на антибиотиците,

По плана на Дирекцията, всяко полугодие се извършва проверка на централните стерилизационни в болниците чрез вземане на проби за микробиологичен статус и стерилност и се извършва проверка на документациите за ежедневен контрол на стерилизационните с химични индикатори.

Констатирано бе, че няма нарушения в стерилизационният режим. Ежедневно в лечебните заведения се извършва дезинфекция по метода на двете кофи. Персонала е обучен за начина на приготвяне на дезинфекционните разтвори и провеждане на дезинфекциите. По план рисковите отделения се проверяват два пъти годишно, а останалите отделения – веднъж годишно, а при нужда и по – често.

В пералните блокове на болниците, там където ги има се спазва необходимия режим на изпиране, транспортиране и съхранение на болничното бельо и работното облекло на медицинския персонал. От рисковите отделения се извършва разделно пране по определен график.

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ПРОФИЛАКТИЧНИТЕ ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ ЗА 2020 ГОДИНА В БЛАГОЕВГРАДСКА ОБЛАСТ

През 2020 година необходимите количества биопродукти за провеждане на задължителни планови и целеви имунизации и реимунизации бяха своевременно осигурявани. В РЗИ Благоевград е налице достатъчно хладилна база за правилно съхранение на получените биопродукти. В офисите на РЗИ Благоевград извън централния склад в градовете Сандански, Петрич, Гоце Делчев и Разлог са осигурени достатъчно хладилните съоръжения за съхранение на биопродукти. Всички хладилни съоръжения са изправни, снабдени с термометри за мониторинг на температурния режим, който се проследява двукратно през деня. Температурния мониторинг се отразява в дневник. Транспортирането на биопродукти се извършва при спазване на хладилната верига.

Отчетът за извършените имунизации и реимунизации през годината е изготвен на база данни от Сведение за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика - формуляр 3 - 23а на МЗ, попълнен от лекарите, обслужващи новородени в лечебните заведения за болнична помощ и общопрактикуващите лекари в Благоевградска област.

Обхващаемостта на новородените през полугодието е висока - с БЦЖ ваксина и с противохепатитна ваксина са обхванати 98,88% от подлежащите.

Постигнатата обхващаемост с шесткомпонентна ваксина при първичната имунизация срещу дифтерия, тетанус, коклюш, хемофилус инфлуенце т.Б, хепатит Б и полиомиелит за различните приеми варира между 95,82% и 96,45%.

При имунизацията с пневмококова ваксина обхващаемостта е от 93,67 % до 95,77% при различните приеми.

Обхващаемостта на подлежащите за проверка на туберкулиновата чувствителност на 7-годишна възраст е 94,25%, като при 23,32% от лицата е отчетена отрицателна проба Манту и при 97,66% е проведена реваксинация с БЦЖ.

Обхващаемостта срещу морбили, паротит и рубеола на 12-годишна възраст е 91,13%. През годината са издирени и обхванати 11 неимунизирани през предходни години лица.

Реимунизация с Тдка на 12 годишна възраст е проведена при 32,08% от подлежащите. Ниския процент на обхващаемост е резултат от доставката на ваксина през последното тримесечие на годината.

Реимунизация с ТД е проведена при 72,50% от подлежащите. На 17- годишна възраст са обхванати - 83,52 % . Най-висока обхващаемост с ТД през 10г. е постигната при 65-годишните лица - 72,84%, а най-ниска при 85-годишните лица – 62,85%.

БЦЖ – ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ

През 2020 година в област Благоевград са родени 2046 деца, от тях обхванати 2023 новородени /98,88 %/ и необхванати 23 новородени /1,12% / - по медицински противопоказания 17 новородени и по други причини 6 новородени.

Подлежащи за проверка за белег от 7 – 10 месеца през годината са били 986 деца. Всички са проверени за белег. Установени 45 деца без белег, проверени с проба Манту. При 19 от тях е отчетена отрицателна проба и те са имунизирани с БЦЖ.

ПРОВЕРЕНИ С МАНТУ

На 7 години - подлежащи 2138 лица, обхванати с проба Манту 2015 лица /94,25%/. Необхванати са 123 лица /5,75%/, като от тях 28 лица са необхванати поради медицински противопоказания и 95 деца са необхванати по други причини /неявили се/.

Отрицателна проба Манту е отчетена при 470 деца /23,32%/. От лицата с отрицателна проба са 97,66% са реимунизирани с БЦЖ и са необхванати по други причини са 11 лица/2,34%/.

ИМУНИЗАЦИЯ С ШЕСТКОМПОНЕНТНА ВАКСИНА

I-ви прием - подлежащи 2480 деца, обхванати 2392 деца /96,45%/. Необхванати са 88 деца /3,55%/, като от тях 46 деца по медицински противопоказания и 42 деца поради други причини.

II-ри прием – подлежащи 2466 деца , обхванати 2363 деца /95,82%/. Необхванати са 103 деца /4,18%/, като с медицински противопоказания са 39 деца и 64 необхванати поради други причини.

III-ти прием – подлежащи 2344 деца, обхванати 2254 деца /96,16%/. Необхванати 90 лица /3,84%/, като от тях 46 деца са отложени по медицински противопоказания и 44 деца по други причини.

ИМУНИЗАЦИЯ С ТЕТРАКСИМ

I-ви прием – 3 подлежащи лица, обхванати 3 лица

II-ри прием – 7 подлежащи лица, обхванати 7 лица

III-ти прием – 25 подлежащи лица, обхванати 25 лица

IV-ти прием – подлежащи 30 лица, обхванати 30 лица

РЕИМУНИЗИРАНИ С ЧЕТИРИКОМПОНЕНТНА ВАКСИНА /ДТКаПи/

На 6 години - на реимунизация през полугодието са подлежали 2477 деца, обхванати 2375 деца /95,88% /, необхванати - 102 деца /4,12% /. От тях 40 лица отложени поради медицински противопоказания и 62 лица по други причини .

ДИФТЕРИЯ, ТЕТАНУС, КОКЛЮШ, ПОЛИОМИЕЛИТ, ХИБ С ПЕТКОМПОНЕНТНА ВАКСИНА /ДТКаПиХИБ/

I-ви прием - подлежащи 23 деца, обхванати 19 деца / 82,61%/.

Необхванати са 4 деца /17,39%/ по медицински противопоказания.

II-ри прием - подлежащи 44 деца, обхванати 44 деца

III-ти прием – подлежащи 58 деца, обхванати 58 деца

IV-ти прием – подлежащи 2344 деца, обхванати са 2218 деца / 94,62%/

Необхванати - 126 лица /5,38%/, като от тях по медицински противопоказания 70 деца и по други причини 56 лица.

РЕИМУНИЗАЦИЯ с ТД и Тдка

На реимунизация с Тдка на 12 години са подлежащи 2491, обхванати са 799 лица /32,08%/ . Необхванати са 1692 /67,92%/, като от тях по медицински противопоказания 27 лица и 1665 поради липса на ваксина.

На реимунизация с ТД през 2020г. са подлежали - 9672 лица, обхванати са 7012 лица /72,50%/. Необхванати са 2660 лица /27,50 %/, като 2326 лица не са обхванати поради други причини /миграция, неявили се/ и по медицински противопоказания са отложени 334 лица.
На 17 години - подлежащи 2118 лица, обхванати 1769 /83,52%/.
Необхванати са 349 лица /16,48%/. От тях, отложени поради медицински противопоказания – 48 лица, и необхванати по други причини /миграция и неявили/ - 301 лица.
На 25 години – подлежащи 991 лица, обхванати 636 лица/64,18%/.
Необхванати са 355 лица/35,82 %/, като от тях 48 лица по медицински противопоказания и 307 лица по други причини.
На 35 години - подлежащи 1331 лица, обхванати 906 лица /68,07% /.
Необхванати 425 лица /31,93%/, като от тях 384 по други причини /неявили се, миграция/ и 41 лица по медицински противопоказания.
На 45 години – подлежащи 1437 лица, обхванати 1004 лица/69,87% /.
Необхванати 433 лица /30,13%/, като от тях по други причини /неявили се и миграция/ 391 лица и 42 по медицински противопоказания.
На 55 години – подлежащи 1441 лица, обхванати 1048 лица /72,73% /.
Необхванати са 393 лица /27,27%/, като от тях 346 лица са необхванати поради други причини /неявили се, миграция/ и 47 лица са необхванати по медицински противопоказания.
На 65 години - подлежащи 1285 лица, обхванати 936 лица/72,84% /.
Необхванати са 349 лица /27,16%/, като от тях 65 лица по медицински противопоказания и 284 лица поради други причини /неявили се, миграция/.
На 75 години - подлежащи 781 лица, обхванати 532лица /68,12% /.
Необхванати са 249 лица /31,88%/, като от тях по медицински противопоказания 30 лица и поради други причини /неявили се/ - 219 лица.
На 85 години - подлежащи 288 лица, обхванати 181 лица /62,85% /.
Необхванати са 107 лица /37,15% /, поради други причини /неявили се/ - 94 лица и 13 лица по медицински противопоказания.

ХЕПАТИТ Б ВАКСИНА

I-ви прием – подлежащи 2046 деца, обхванати 2023 /98,52% /.
Необхванати 23 лица /1,12%/, като от тях 17 деца поради медицински противопоказания и 6 по други причини.

МПР – ИМУНИЗАЦИЯ НА 13 МЕСЕЦА

На имунизация са подлежали 2320 деца, обхванати 2235 деца/96,34% /.
Необхванати 85 деца /3,66%/, като от тях 43 поради медицински противопоказания и 42 деца поради други причини /неявили се и миграция/.

МПР – РЕИМУНИЗАЦИЯ НА 12 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

Подлежащи – 2491 деца, обхванати 2270 деца /91,13% /.
Необхванати 221 деца /8,87%/, като от тях 39 деца поради медицински противопоказания и 182 деца поради други причини / миграция и неявили се/.
Издирени и реимунизирани на други възрасти – 11 лица.

ИМУНИЗАЦИЯ И РЕИМУНИЗАЦИЯ С ВАКСИНА СИНФЛОРИКС

I – ви прием – подлежащи 2508 деца, обхванати 2402 деца /95,77%/.
Необхванати 106 деца /4,23%/, като от тях 51 деца поради медицински противопоказания и 55 по други причини /миграция, неявили се/ .
II – ри прием – подлежащи 2182 деца, обхванати 2073 деца /95,00% /.
Необхванати 109 деца /5,00%/, като от тях 47 деца отложени поради медицински противопоказания и 62 деца поради други причини /миграция, неявили се/.
III – ти прием – подлежащи 1406 деца, обхванати 1317 деца /93,67%/.
Необхванати са 89 деца /6,33 % /. От тях 31 деца са отложени поради медицински противопоказания и 58 деца поради други причини.
IV – ти прием – подлежащи 2108 деца, обхванати 1992 деца /94,50%/.
Необхванати са 116 деца /5,50%/, като от тях 40 поради медицински противопоказания и 76 деца необхванати по други причини.

ЦЕЛЕВИ ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ СРЕЩУ:

БЯС

Имунизирани ухапани 34 лица, изразходвани 178 дози ваксина.

КОРЕМЕН ТИФ

Имунизирани 3 лица

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ СРЕЩУ:

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ Т. Б

III – ти прием - 1лице

ПНЕВМОКОКОВИ ИНФЕКЦИИ

Реимунизирани - 10 лица

ЧОВЕШКИ ПАПИЛОМЕН ВИРУС

Имунизирани на 12 годишна възраст

I-ви прием – 49 лица;

II-ри прием – 42 лица;

Имунизирани на 13 годишна възраст

I-ви прием – 6 лица;

II-ри прием – 3 лица;

Имунизирани други възрасти -1 лица

РОТАВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ

Имунизация с двудозова схема

I-ви прием – 1240 лица;

II-ри прием – 1128 лица;

Имунизация с тридозова схема

I-ви прием – 72 лица;

II-ри прием – 46 лица;

III-ти прием – 54 лица;

ГРИП

Имунизирани – 255 лица

Имунизирани по национална програма – 5439 лица

COVID-19

Имунизирани – 200 лица

ТЕТАНУС ПРИ НАРАНЯВАНЕ

Реимунизирани – 219 лица

ГАМА ГЛОБУЛИН

Няма обхванати лица.

ДЕЙНОСТ НА КАБКИС:

През 2020 година акцентите в дейността на КАБКИС към РЗИ-Благоевград бяха насочени основно в следните насоки:

Подобряване качеството на предлаганите услуги;

Участие в Национални и областни АНТИСПИН кампании за популяризиране на дейностите по доброволно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН и промоция на безрисково поведение сред уязвимите групи и общото население. Участие в инициативи на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН“ и Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции за отбелязване на знаменателни дати като 14 – ти февруари – Ден на влюбените, третата неделя на месец май – международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН , 1 – ви декември – Световен ден за борба със СПИН;

От месец март с откриване на първите случаи в страната от COVID – 19 и последващата карантина рязко намаляха лицата, които желаят да се изследват в КАБКИС.Не бяха проведени и традиционните кампании по плажове, хотели и открити и закрити басейни. Учениците бяха в електронна среда на обучение, което не ни позволи да ги изследваме в училище. Всичко това попречи на нашата работа.

През 2020г.са изследвани в кабинета и на терен 218 лица. На терен са изследвани 0 лица, ММК – 22 лица, а в КАБКИС 196 лица. Изследваните жени са 156 или 71,56 %, а изследваните мъже са 62 или 28,44 %.

Анализът на данните показва, че през 2020 година около 19,72% от преминалите през него клиенти са лица до 24-годишна възраст.

За това има три съществени причини - насоките на нашите усилия, наличието на голям брой студенти в Благоевград и здравно-образователните дейности, които се извършват сред тях. С промените в законовата основа за възрастовата граница за изследване на анонимните клиенти за ХИВ насочихме нашите усилия освен към студентите в ЮЗУ „Неофит Рилски" и „Американски университет в България", и към ученическите колективи на професионалните гимназии.Усилията ни бяха насочени към тях, поради това, че освен консултиране и изследване за ХИВ те получаваха и здравни знания по въпроси , свързани с вируса на придобития човешки имунен дефицит.

Клиентите във възрастовата група от 25 - 29-годишна възраст са 24,77% или 54 лица, от 30 – 39 годишна възраст са 36,70% или 80 лица, от 40 – 49 г. са 12,84% или 28 лица и над 50 годишна възраст са 5,96% или 13 лица;

Информацията за този и другите кабинети в страната за анонимно и безплатно консултиране и изследване основно се получава от кампании, приятели и медицински специалисти. Също така и ролята на медиите и интернет.

Провеждането на кампании на място за консултиране и изследване за ХИВ също увеличава значително решението за изследване за ХИВ.Много важно е обаче да се организират такива кампании с посещения на място целогодишно, а не само за отбелязване на определени дати и събития.

Нараства броят на лицата, пожелали изследване след консултация с личния лекар или друг медицински специалист.Повечето бременни жени - 97 лица или около 44% от всички изследвали се. Също така расте броят на пожелали изследване за инвитро процедури, осиновявания и приемни родители. Сравнително малък е броят на лицата, консултирани и изследвани за ХИВ, насочени към кабинета от Специализираната болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания в Благоевград, поради различни форми на туберкулоза.

При извършваните консултирания за ХИВ вече се проучва и възможността от заболяване от туберкулоза.

Оценка на въздействието на Програмата по отношение предоставяне на ДКИ за ХИВ

Дейностите по различните компоненти на Програмата „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" неминуемо рефлектират върху услугите, предлагани в КАБКИС. Осигуряването на информираност сред хората за предлаганите дейности при ДКИ по отношение на ХИВ, особено сред най-рисковите групи от населението - лицата, употребяващи интравенозни наркотици, МСМ, лицата упражняващи секс срещу заплащане могат значително да увеличат възможностите за контрол, а оттам и за превенция на ХИВ в страната. Работата по компонентите на Програмата от организации, работещи с най-рисковите контингенти, позволява създаването на доверие към тях, респективно услугите и препоръките, които те предлагат. Развитието на партньорска мрежа с такива организации е постоянната работа с тях позволява укрепване на доверието към услугите, предлагани в КАБКИС.

Насоки и предложения за развитие на дейностите за превенция и контрол на ХИВ/СПИН

Практическата дейност по доброволното консултиране и изследване за ХИВ в Кабинета за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН/ХИВ позволява , както да се даде оценка за въздействието на Програмата, така и да се посочат някои насоки за развитие на дейностите по превенцията и контрола на ХИВ/СПИН.

Първата и основна дейност като насока за бъдещо развитие е здравното образование на населението, особено за ХИВ/СПИН.В настоящият анализ вече споменахме,че колкото повече информация относно вируса и придобития имунен дефицит има дадения клиент и услугите, които се предлагат от Програмата, толкова той обръща повече внимание на превенцията на собственото и общественото здраве.

Ролята на печатните и електронни медии и Интернет за извършването на услугите по Програмата „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" и в частност на ДКИ в КАБКИС

позволява обхващането на все по-голям брой лица, както за превенция от заразяването с ХИВ, така и за неговия контрол.Работата с медиите,но целогодишно, а не само преди и по време на здравни кампании, засилват позитивното отношение към услугите, предлагани в КАБКИС.

Организирането и осъществяването на целогодишни кампании, но съвместно с различни партньори в дейността по превенцията и контрола на ХИВ/СПИН позволява постигането на значителни резултати. Важно значение, обаче, има и това да се осигури достигането на услугите до клиента, а не обратното-клиента да достигне до тях.Осигуряване на изнасянето на терен на ДКИ за ХИВ е позитивна насока за обхващането на все по-голям брой клиенти и предлагане на по-качествени услуги, особено при наличие на мобилен кабинет.Осигуряване на необходимите, особено бързи тестове, консумативи и финансов ресурс за изнасянето на терен на Кабинета може да осигури предлагането на ДКИ за ХИВ практически до всеки човек.

Отдел „Медицински изследвания”

В условията на новите реалности работата на отдел „МИ“ през 2020 г. бе подчинена на пандемията от COVID-19 и обявената извънредна епидемична обстановка.

Поради тази причина обемът от извършените паразитологични изследвания рязко намаля. Бяха затворени месеци наред детските заведения, което доведе до невъзможност провеждане на профилактични паразитологични изследвания за чревни паразити.

КОНТРОЛ НА ПАРАЗИТОЗИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕГИОНА

МЕСТНИ ПАРАЗИТОЗИ

А. ХЕЛМИНТОЗИ

ЕНТЕРОБИОЗА

Направени са изследвания на 1524 лица по профилактични, клинични и епидемиологични показания, установени са 11 опаразитени. На откритите опаразитени лица е проведено специфично етиологично лечение с ефективни антихелминтни препарати.

Обхванати деца от ДЗ с изследвания, съгласно Наредба № 5/ 2006 г. - 951, а персоналът с изследвания за ЛЗК, съгласно Наредба № 15/ 2006 г. От изследваните 951 деца от детски заведения няма опаразитени с Enterobius vermicularis.

АСКАРИДОЗА

От геохелминтозите аскаридозата продължава да бъде най-често срещащото се заболяване за Благоевградски регион. За 2020 г. регистрираните ендемични селища са 48.

През годината са обхванати 3 селища. Изследвани са 259 лица – 8 опаразитени. През последните години се запазва тенденцията за ниска опаразитеност – много под 10 %.

През годината за аскаридоза са изследвани 1782 лица. От тях са опаразитени 88. Проведено е лечение на положителните лица и са направени контролни изследвания.

По-голяма част от изследванията са на деца от организирани детски колективи, извършени съгласно Наредба № 5/ 2006 г.

Опаразитеността е най-голяма до 9 годишна възраст.

ХЕЛМИНТОЗООНОЗИ

ЕХИНОКОКОЗА

През 2020 г. лица заболели от ехинококоза, за които имаме информация са 5, епидемиологично проучени са 5 лица.

Всички открити случаи на ехинококоза са епидемиологично проучени. Осъществен е контрол на диспансеризацията на пациентите с ехинококоза, провеждана от общопрактикуващите лекари. Оказана е организационно – методична помощ на всички общопрактикуващи лекари за ехинококозата – 260 от индивидуални и групови практики.

Значителна е и диагностичната дейност на отдела по отношение на това заболяване. Серологично изследвани за ехинококоза по реакция ELISA IgG са 41 лица, от които положителни са 12.

ТРИХИНЕЛОЗА

Тази хелминтоза запазва важното си здравно значение.

Връчени напомнителни писма за трихинелоза на ОПЛ, във връзка с писмо № 16-00-61/ 06.10.2020 г. на МЗ – 260 бр. и е оказана организационно-методична помощ по тази нозология.

Б. ПРОТОЗООЗИ

ЛАМБЛИОЗА

През 2020 г. са изследвани 1668 лица, резултатите са отрицателни. В последните години заболеваемостта от ламблиоза в Благоевградски регион е ниска. Това е резултат на ежегодните профилактични изследвания, навременно диагностициране и етиологично лечение на децата от организираните детски колективи, както и на осъществявания ефективен епидемиологичен надзор.

ТОКСОПЛАЗМОЗА

През 2020 г. са изследвани серологично 11 лица (ELISA IgG и ELISA IgM). Изследваните са пациенти с алергични реакции и бременни жени. От изследваните, 2 лица са с хронична токсоплазмоза. Остра токсоплазмоза не е установена.

По-широкото използване на възможностите на Националната референтна лаборатория към НЦЗПБ допринася за по-пълното разграничаване на острата от латентната токсоплазмоза и изясняване на истинската заболяемост.

Като опортюнистична паразитоза за в бъдеще може да се очакват повече остри случаи на токсоплазмоза или реактивация на латентния процес, особено у лица с компроментиран имунитет, HIV-положителни и болни от СПИН.

ВНОСНИ ПАРАЗИТОЗИ

На сайта на РЗИ – Благоевград е качена информация за маларията – източник, начини на заразяване, основни симптоми, профилактика. Публикувана е таблица: Класификация на риска от малария и вид на превантивните мерки. Разпространение на маларията (вид), риск за заразяване и препоръки за химиопрофилактика (по СЗО – 2015 г.).

За малария и други внасяни тропически паразитни болести нямаме изследвани лица.

ЛАЙШМАНИОЗА

През 2020 г. не са регистрирани случаи на висцерална лайшманиоза в област Благоевград.

Благодарение на противоепидемичните мерки, които се провеждат ежегодно, през 2016 г., 2017 г. и 2018 г. няма регистрирани случаи на висцерална лайшманиоза.

Лабораторята в Благоевград осъществяват диагностичната си дейност по план изготвен съвместно с оперативните структури на Дирекциите ‘’НЗБ’’ и ‘’ДЗК’’ утвърден от директора на РЗИ. Освен планова дейност секторът извършва и лабораторна диагностика по епидемични показания, лабораторно-диагностични изследвания по искане на здравни заведения, физически и юридически лица.

През отчитания период бяха извършени общо 5185 броя санитарно-микробиологични, клинични и серологични изследвания.

Броят на различните по вид клинични материали постъпили за изследване е общо: 172 броя за цялата година на 2020 г .

Направени са общо 45 антибиотикограми, въз основа на които беше определена антибиотичната резистентност на изолираните различни по вид микроорганизми.

За чревни инфекции от болни и здрави през цялата година на 2020 г. са направени общо 3117 броя изследвания .

Извършените микробиологични изследвания за дизентерия от лабораторията са общо 1039 броя, отрицателни и 0 положително за дизентерия.

Изследванията за салмонелоза са общо 1039 броя от болни и здрави и 0 .

За патогенни E. коли са направени общо 3039 броя изследвания.

Изследвания за кампилобактер и йерсиния ентероколитика не са постъпили в лабораторията.

В сектор “Вирусологични изследвания” броят на изследваните материали възлиза на 991 за цялата година на 2020 г.

Изследванията за хепатит “В” са 352, с 3 положителни.

За хепатит “С” са изследвани 338 проби от които 7 са положителни.

Броят на изследваните серума за HIV е 301 с 0 положителени

В сектор “Серологични изследвания” броят на изследваните материали възлиза на 348 за цялата година на 2020 г.

Серумите изследвани за сифилис са 218 - 0 положителни.

Броят на изследваните серума за хламидия са 130 -0 положителни.

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

Дирекция “Обществено здраве” при РЗИ гр.Благоевград се състои от 3 отдела:

1.отдел “Лабораторни изследвания”,

2.отдел „ Държавен здравен контрол”.

3.отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето”.

Отдел “Лабораторни изследвания” Акредитиран съгласно БДС EN ISO 17020:2012 като **ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИД А.**

Обхват на акредитация:

Контрол на: храни, води, козметични средства и битови химични препарати, химични фактори на работната среда, физични фактори на средата, климатични инсталации и микробиологичен контрол на оборудването и персонал

Приоритетни задачи през годината бяха:

1. Укрепване на новите административни звена,пренастройване на организацията на работа в съответствие с новата структура, най-оптимално използване на кадровите, материално-техническите и финансови възможности.

2. Утвърждаване на новия модел на организация и провеждане на държавния здравен контрол над обектите с обществено предназначение. Повишаване на ефективността, качеството и компетентността на контрола, прилагане на адекватна административно-наказателна дейност.

3. Провеждане на контрол върху продуктите и стоките на пазара, имащи значение за здравето на населението, в съответствие с новата под законова нормативна уредба по Закона за здравето.

4. Провеждане на ефективен здравен контрол върху дейностите със значение за здравето на човека.

5. Контрол по спазване разпоредбите на Закона за здравето за ограничаване на тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол. Създаване на необходимата организация за наблюдение и контрол по правилното прилагане на изискванията на закона.

6. Системен мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда.

7. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаването на квалификацията на кадрите от РЗИ за усвояване на новата нормативна уредба по Закона за здравето и на хармонизирани с Европейското законодателство нормативни актове, издадени по реда на други закони.

8. Осъществяване на ефективна координация с местните и регионални здравни и други структури, националните центрове и МЗ при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол.

Дирекцията работи по изпълнение плана на инспекцията, годишния план за работа на дирекцията, годишните планове за работа на отделите и индивидуалните планове за работа на всички служители. Плана на дирекцията,на отделите и всички индивидуални планове са разделени по тримесечия. Всеки служител на дирекцията има Заповед за разпределение на обектите от Директора на РЗИ. Държавният здравен контрол е специализиран и е разпределен на териториален принцип. От всички сътрудници се водят обектови тетрадки съгласно методичните указания на МЗ. Ежеседмично се попълват седмични план - графици. Отчитането на дейността става ежедневно пред инспектор от отдел „ДЗК” по електронен път. Ежеседмично началник отделите и директора на дирекция проверяват отчитането на дейността от служителите в дирекцията.

Всяко тримесечие се провежда колегиум на сътрудниците на дирекцията за запознаване с новите нормативни документи.

1. ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”

Отдел „Лабораторни изследвания” е акредитиран като Орган за контрол от вида А от Изпълнителна агенция „Българска служба по акредитация”.

I. ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

А. ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

- **Общо ВОДИ – 1229** бр. проби с **15262** бр. изследвания, от тях **нестандартни 191 бр**. проби с **277** бр. изследвания.
- **Общо КОЗМЕТИКА – 40 бр.** проби (**20** бр. ФХ и **20** бр. СМБ) със **121 бр.** изследвания (**21** бр. ФХ и **100** бр. СМБ) – стандартни
- **Общо Битови химични препарати – 2 бр.** проби със **7 бр.** изследвания (ФХ) – стандартни
- **Общо ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ НА СРЕДАТА** – **94** обекта с **358 бр.** измервания - с отклонение **2** обекта, **17** измервания
  - **Шум в помещения на жилищни и обществени сгради – 10** обекта, **34** измервания – съответстват на нормативните изисквания
  - **Мониторинг на имисионен шум в съответствие с програмите за мониторинг на шум в урбанизираните територии - 17** обекта, **102** измервания – съответстват на нормативните изисквания
  - **Микроклимат – 5** обекта, **57** измервания, от тях с отклонение **2** обекта, **17** измервания
  - **Мониторинг на електромагнитни полета (ЕМП) – 62** обекта, **165** измервания – съответстват на нормативните изисквания

Б. ЗАЯВКИ НА КЛИЕНТИ

- **Общо ВОДИ – 210** бр. проби (22 бр. за питейно-битови цели+161 бр. от плувни басейни+27 минерални) с **2304** бр. изследвания (1399 бр. фх и 905 бр. смб), от които **нестандартни** са **84** бр. проби с **92** бр. изследвания (фх)
- **Общо ХРАНИ – 45 бр.** проби (42 бр. фх+ 3 бр. смб) със **130 бр.** изследвания (127 бр. фх и 3 бр. смб) - стандартни
- **Общо МБКО – 53 бр.** проби с **92 бр.** изследвания - стандартни
- **Общо КОЗМЕТИКА** (за целите на проведен вътрешен одит в ОКА и ОМ за преакредитация) **–19** бр. проби (**17** бр. ФХ и **2** бр. СМБ) с **54** бр. изследвания (44 бр. ФХ и 10 бр. СМБ) – стандартни
- **Общо Битови химични препарати - 4 бр.** проби с **9 бр.** изследвания (ФХ)– стандартни

- **Общо ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ на средата – 16** обекта, **35** измервания – от тях **не съответства** на нормативните изисквания **1** обект, **3** измервания
  - **Шум в помещения на жилищни и обществени сгради, околна среда, шум в работна среда /**в отговор на постъпили заявки на физически лица/: **5** обекта, **17** измервания – съответстват на нормативните изисквания
  - **Вентилационни инсталации: 3** обекта, **5** измервания - съответстват на нормативните изисквания
  - **Климатични инсталации: 2** обекта, **4** измервания - съответстват на нормативните изисквания
  - **Микроклимат: 3** обекта, **3** измервания - съответстват на нормативните изисквания
  - **Осветеност: 3** обекта, **6** измервания – **не съответства** на нормативните изисквания **1** обект, **3** измервания

I.1. ХИМИЧНИ, ФИЗИЧНИ И ФИЗИКО-ХИМИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – 1131 бр. проби с **12477 бр.** изследвания**, нестандартни 230 бр.** проби/ обекта с **314 бр.** изследвания

I.1.1. ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ – 855 проби/обекта с **10863** изследвания/измервания. **Нестандартни 145** проби/ обекта с **219** изследвания/измервания (11- цвят; 14- мирис; 7- вкус; 10- активна реакция; 4- перманганатна окисляемост; 13- амон. йон; 4- нитрити; 13- нитрати; 7- желязо; 16- мътност; 84- ост. хлор; 19- флуорид; 15- температура на въздуха; 2-относителна валжност на въздуха)

1. Мониторинг и контрол на факторите на жизнената среда – 833 проби/обекта с **10835** изследвания/измервания. **Нестандартни** са **145** проби/обекта със **219** изследвания/измервания (11- цвят; 14- мирис; 7- вкус; 10- активна реакция; 4- перманганатна окисляемост; 13- амон. йон; 4- нитрити; 13- нитрати; 7- желязо; 16- мътност; 84- ост. хлор; 19- флуорид; 15-температура на въздуха; 2-относителна валжност на въздуха)

А.Води за питейно - битови нужди: 460 **бр. проби със** 7935 **бр. изследвания**

(453- цвят; 453- мирис; 453- вкус; 452- активна реакция; 452- перманганатна окисляемост; 452- амон. йон; 452- нитрити; 459- нитрати; 459- хлориди; 452- желязо; 452- манган; 453- мътност; 452- електропроводимост; 157- сулфати; 157- фосфати; 157- обща твърдост; 157- калций; 157- магнезий; 157- флуориди; 157- хром; 157- алуминий; 157- арсен; 157- цианиди; 157- бор; 157- мед; 157- цинк)

От тях нестандартни 35 **бр. проби с** 60 **бр. анализи: 11- цвят; 3- мирис; 7- вкус; 3- активна реакция; 13- нитрати; 7- желязо; 16- мътност.**

1. Мониторинг по Таблица А и В на Наредба №9/01 на МЗ: 298 **бр. проби с** 3843 **бр. изследвания**

(296- цвят; 296- мирис; 296- вкус; 295- активна реакция; 295-перманганатна окисляемост; 295- амон. йон; 295- нитрити; 297- нитрати; 297- хлориди; 295- желязо; 295- манган; 296- мътност; 295- електропроводимост)

От тях нестандартни 16 **бр. проби с** 30 **бр. анализи: 6- цвят; 2- мирис; 4- вкус; 3- желязо; 8- мътност; 7- нитрати.**

а./ Централни водоизточници: 290 **бр. проби с** 3739 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 15 **бр. проби със** 29 **бр. анализи: 5- цвят; 2- мирис; 4- вкус; 3- желязо; 8- мътност; 7- нитрати.**

б./ Ведомствени водоизточници: 3 **бр. проби с** 39 **бр. изследвания**

От тях нестандартна е 1 **бр. проба с** 1 **бр. анализ: 1- цвят.**

в./ Местни водоизточници: 5 **бр. проби с** 65 **бр. изследвания – стандартни**

2. Мониторинг по Таблица А, Б и В на Наредба №9/01 на МЗ: 162 **бр. проби с** 4092 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 19 **бр. проби с** 30 **бр. анализа: 5- цвят; 1- мирис; 3- вкус; 3- активна реакция; 6- нитрати; 8- мътност; 4- желязо.**

Води от плувни басейни по Инструкция №34/2002г.: 257 **бр. проби с** 2287 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 36 **бр. проби с** 66 **бр. анализи: 9- мирис; 7- активна реакция; 4- перманганатна окисляемост; 11- амон. йон; 3- нитрити; 32- ост. хлор.**

Плувни басейни с минерална вода**:** 91 **бр. проби с** 808 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 53 **бр. проби с** 57 **бр. анализи: 2- мирис; 2- амон. йон; 1- нитрити; 52- ост. хлор.**

Минерални води по Наредба №14: 19 **бр. проби с** 228 **бр. изследвания**

(1 бр.проба само фх)

(19- арсен; 19- хром VI; 19- борати; 19- нитрати; 19- хлориди; 19- нитрити; 19- мед; 19- манган; 19- цинк; 19- перманганатна окисляемост; 19- амон. йон; 19- флуорид)

От тях нестандартни 19 **бр. проби с** 19 **бр. анализа: 19- флуорид.**

Минерални води от ведомствен водоизточник по Наредба за БТИМВППЦ: 3 **бр. проби с** 27 **бр. изследвания - стандартни**

(3- арсен; 3- хром; 3- бор; 3- нитрати; 3- нитрити; 3- мед; 3- манган; 3- цианиди; 3- флуорид)

2. Фактори на средата – 94 обекта, **358** измервания, с отклонение **2** обекта, **17** измервания

1.2.1. Шум в помещения на жилищни и обществени сгради: 10 обекта, **34** измервания – съответстват на нормативните изисквания

1.2.1.1 Замерване на шум по постъпили жалби/сигнал/молба на граждани: **7** обекта, **26** измервания

1.2.1.2 Замерване на шум в отговор на постъпили писма (по компетентност) – **3** обекта, **8** измервания

1.2.2. Мониторинг на имисионен шум в съответствие с програмите за мониторинг на шум в урбанизираните територии: 17 обекта на територията на гр. Благоевград, **102** измервания – съответстват на нормативните изисквания

1.2.3. Контрол на микроклимат: 5 обекта, **57** измервания – **не съответстват** на нормативните изисквания **2** обекта, **17** измервания (15-температура на въздуха, 2-отн. влажност на въздуха)

1.2.4. Мониторинг на електромагнитни полета (ЕМП): 62 обекта, **165** измервания **–** съответстват на нормативните изисквания

1.2.4.1 В съответствие с годишен план ДЗК: **61** обекта, **163** измервания – съответстват на нормативните изисквания

- На територията на Благоевградска област: **39** бр. обекта, **107** бр. измервания
- На територията на Кюстендилска област: **22** бр. обекта, **56** бр. измервания

1.2.4.2 В отговор на постъпили сигнали на граждани: **1** обект, **2** измервания - съответства на нормативните изисквания

2. Мониторинг и контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека – 22 проби, **28** изследвания, стандартни

А.Общ брой изследвани проби по ДЗК – **22** бр. проби, **28** бр. изследвания.

(4-флуор; 1-водоразтворими цинкови соли; 4-водороден пероксид; 4-амоняк; 4-борна киселина; 4-тиогликолова киселина; 1-влага и летливи вещества; 1-съдържание на неразтворими в етанол вещества; 1-свободни алкали; 1-съдържание на фосфати; 1-силикати; 1-активен кислород; 1-карбоксиметил целулоза)

I.Мониторинг и контрол на козметични продукти и стоки със значение за здравето на човека по ДЗК: 20 бр. проби с **21** бр. показатели – стандартни.

(4-флуор; 1-водоразтворими цинкови соли; 4-водороден пероксид; 4- амоняк; 4-борна киселина; 4-тиогликолова киселина)

1.Козметични продукти – 20 бр. проби с **21** бр. показатели – стандартни:

1.1.Продукти за подържане на зъбите и устната кухина: 8 бр. проби с **9** бр. изследвания;

1.1.1.Паста за зъби и детска паста за зъби: **4** бр. проби с **5** бр. изследвания - 4 бр. за съдържание на флуор и 1 бр. изследване за съдържание на водоразтворими цинкови соли;

1.1.2.Вода за уста: **4** бр. проби с **4** бр. изследвания – за съдържание на водороден пероксид;

1.2.Продукти за подържане на косата: 4 бр. проби с **4** бр. изследвания:

1.2.1.Боя за коса: **3** бр. проби, **3** бр. изследвания – за съдържание на амоняк;

1.2.2.Продукт за изправяне на коса: **1** бр. проба, **1** бр. изследване – за съдържание на амоняк;

1.3.Козметични кремове, емулсии, лосиони, гелове, млека и масла за кожата: 4 бр. проби с **4** бр. изследвания;

1.3.1.Подхранващ крем за ръце: **1** бр. проба с **1** бр. изследване – за съдържание на борна киселина;

1.3.2.Емулсия за тяло „Билка“: **1** бр. проба с **1** бр. изследване – за съдържание на борна киселина;

1.3.3. Лосион за ръце и тяло: **1** бр. проба с **1** бр. изследване – за съдържание на борна киселина;

1.3.4. Крем за ръце и нокти с екстракт от лайка и витаминен комплекс: **1** бр. проба с **1** бр. изследване – за съдържание на борна киселина

1.4.Депилатоари: 4 бр. проби с **4** бр. изследвания:

1.4.1. Депилатоар и депилиращ крем: **4** бр. проби с **4** бр. изследвания – за съдържание на тиогликолова киселина;

2.Битови и химични препарати: 2 бр. проби със **7** бр. показатели:

2.1.Сапуни и сапунени препарати: 1 бр. проба с **3** бр. изследвания:

2.1.1.Сапун „Teo bebe“ - **1** бр. проба с **3** бр.изследвания – влага и летливи вещества, съдържание на неразтворими в етанол вещества, свободни алкали;

2.2.Перилни средства: 1 бр. проба с **4** бр. изследвания:

2.2.1.Прах за пране „Savex“ 2 in 1 WHITE - **1** бр. проба с **4** бр. изследвания – съдържание на фосфати, силикати, активен кислород, карбоксиметил целулоза;

I.1.2 ЗАЯВКИ НА КЛИЕНТИ - 276 проби/ обекти с **1614** изследвания/ измервания.

От тях **нестандартни 85** бр. проби/ обекта с **95** бр. изследвания/ измервания: **66**-ост. хлор; **4**-мирис; **4**-активна реакция; **3**-амон. йон; **1**-нитрити; **14**-флуорид; **3**-осветеност/

От тях нестандартни 84 **бр. проби с** 92 **бр. анализи: 66- ост. хлор; 4- мирис; 4- активна реакция; 3- амон. йон; 1- нитрити; 14- флуорид.**

А.Води за питейно - битови нужди: 14 **бр. проби с** 221 **бр. изследвания** – **стандартни.**

1. Мониторинг по Таблица А и В на Наредба №9/01 на МЗ: 7 **бр. проби със** 73 **бр. изследвания – стандартни.**

2.Мониторинг по Таблица А, Б и В на Наредба №9/01 на МЗ: 7 **бр. проби със** 148 **бр. изследвания – стандартни.**

(5- цвят; 5- мирис; 5- вкус; 7- активна реакция; 7-перманганатна окисляемост; 7- амон. йон; 7- нитрити; 7- нитрати; 7- хлориди; 5- желязо; 5- манган; 5- мътност; 7-електропроводимост; 7- сулфати; 7- фосфати; 5- обща твърдост; 5- калций; 5- магнезий; 5- флуориди; 5- хром; 5- алуминий; 5- арсен; 5- цианиди; 5- бор; 5- мед; 5- цинк)

а./Централни водоизточници: 7 **бр. проби със** 148 **бр. изследвания**– **стандартни.**

Б.Води от плувни басейни по Инструкция №34/1975г: **161 бр. проби с** 1002 **бр. изследвания**

(156- ост. хлор, 104- цвят; 106- мирис; 108- активна реакция; 105-перманганатна окисляемост; 110- амон. йон; 105- нитрити; 104- желязо; 104- манган)

От тях нестандартни 70 **бр. проби със** 78 **бр. анализи:** 66- **ост. хлор;** 4- **мирис;** 4- **активна реакция;** 3- **амон. йон;** 1- **нитрити.**

1. Плувни басейни с обикновена вода: **112 бр. проби със** 704 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 44 **бр. проби с** 51 **бр. анализи:** 40- **ост. хлор;** 3- **мирис;** 4- **активна реакция;** 3- **амон. йон;** 1- **нитрити.**

2. Плувни басейни с минерална вода: 49 **бр. проби с** 298 **бр. изследвания**

От тях нестандартни 26 **бр. проби с** 27 **бр. анализи:** 26- **ост. хлор;** 1- **мирис.**

В. Минерални води по Наредба №14: 22 **бр. проби с** 176 **бр. изследвания**

(22- арсен; 14- хром VI; 14- борати; 14- нитрати; 14- хлориди; 14- нитрити; 14- мед; 14- манган; 14- цинк; 14- перманганатна окисляемост; 14- амон. йон; 14- флуорид)

От тях нестандартни 14 **бр. проби с** 14 **бр. анализа:** 14- **флуорид.**

2. Козметични продукти и битови химични препарати - 21 бр. проби с **53** бр. показатели – стандартни

2.1.Козметични продукти: 17 бр. проби с **44** бр. показателя

2.1.1Продукти за подържане на косата: 7 бр. проби с **21** бр. изследвания

2.1.2.Ароматични продукти: 2 бр. проби с **10** бр. изследвания

2.1.3. Продукти за подържане и лакиране на ноктите: 4 бр. проби, **4 бр. изследвания**

2.1.4.Козметични кремове, емулсии, лосиони, гелове, млека и масла за кожата: 2 бр.

2.1.5.Продукти за подържане на зъбите и устната кухина: 1 бр. проби с **2** бр. изследвания

2.1.6.Депилатоари: 1 бр. проба с **1** бр. изследване:

2.2.Битови и химични препарати: 2 бр. проби със **7** бр. изследвания:

2.2.1.Перилни средства: **1** бр. проба, **4** бр. изследвания

2.2.2.Сапун и сапунени препарати: 1 бр. проби, 3 бр. изследвания

2.3. Дезинфекционни средства: 2 бр. проби с **2** бр. изследване

3.Храни - 42 **бр. със** 127 **бр. изследвания- стандартни**

3.1.Проби храни по ЗАЯВКА на клиенти - 4 **бр. проби,** 12 **бр. изследвания**

3.2 Проби храни за целите на наблюдение на дейността при провеждане на редовен годишен вътрешен одит и оценка на място за преакредитация на ОКА – 38 бр. проби, **115 бр.** изследвания

4. Фактори на средата: 16 обекта, **35** измервания – от тях **не съответства** на нормативните изисквания **1** обект, **3** измервания

4.1. Шум: 5 обекта, **17** измервания – съответстват на нормативните изисквания

4.2. Контрол на вентилационни инсталации: 3 обекта, **5** измервания - съответстват на нормативните изисквания

4.3. Контрол на климатични инсталации: 2 обекта, **4** измервания - съответстват на нормативните изисквания

4.4 Контрол на микроклимат: 3 обекта, **3** измервания - съответстват на нормативните изисквания

4.5. Контрол на осветеност: 3 обекта, **6** измервания

От тях **не съответства** на нормативните изисквания **1** обект, **3** измервания

I.2. МИКРОБИОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – 1507 бр. проби, **5895 бр.** изследвания, **нестандартни 48 бр.** проби**, 75 бр.** изследвания

I.2.1. ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ: 1244 проби, **4885** изпитвания

От тях нестандартни са **48** проби със **75** показатели: колиформи -44, е. коли- 11; ентерококи – 12 бр.; стафилококи – 2 бр.; псевдомонас аеругиноза-1 бр.; микробно число - 5 бр.

1. МОНИТОРИНГ НА ВОДИ ПО ДЗК: 1224 проби, **4785** изследвания

(колиформи-1224; е. коли-1220; микробно число-1175; ентерококи-552; псевдомонас аеругиноза-136; сулфитредуциращи клостридии–136; стафилококи-254; салмонела-44; фекални стрептококи-44)

От тях нестандартни са **48** проби със **75** показатели: колиформи -44, е. коли- 11; ентерококи – 12 бр.; стафилококи – 2 бр.; псевдомонас аеругиноза-1 бр.; микробно число - 5 бр.

1.1.Питейна вода от централен водоизточник прил. 2, таблица А: **620** проби, **1860** изследвания

(колиформи - 620; е.коли - 620; микробно число 22°С -620)

От тях нестандартни са **20** проби с **23** показателя: колиформи – 20 бр.; е. коли- 2; микробно число - 1 бр.;

1.2 Питейна вода от централен водоизточник прил. 1 таблица А,Б,В: **158** проби, **623** изследвания

(колиформи - 158; е.коли - 154; ентерококи - 158; микробно число -153)

От тях нестандартни са **20** проби с **34** показателя: колиформи – 20 бр.; е. коли- 5; ентерококи -9 бр.

1.3. Ведомствен водоизточник прил. 2, таблица А: 3 проби, **9** изследвания – стандартни (колиформи -3; е.коли - 3; микробно число 22 °С – 3)
1.4. Ведомствен водоизточник прил. 1 таблица А,Б,В: 3 проби, **12** изследвания (колиформи -3; е.коли - 3; ентерококи - 3; микробно число 22 °С – 3)
От тях нестандартна е **1** проба с **2** показателя: колиформи – 1 бр.; е.коли - 1 бр.
1.5. Местен водоизточник прил.2, таблица А: 5 проби, **15** изследвания – стандартни (колиформи -5; е.коли - 5; микробно число 22 °С – 5)
1.6. Трапезна вода предназначена за бутилиране прил. 1 таблица А,Б,В: 1 проба, **4** изследвания – стандартни
(колиформи -1; е.коли - 1; ентерококи - 1; микробно число 22 °С – 1)
1.7. Минерални води: **133** проби, **798** изследвания
(колиформи - 133; е.коли - 133; микробно число - 133; ентерококи - 133; псевдомонас аеругиноза - 133; сулфитредуциращи клостридии – 133)
От тях **нестандартна** е **1** проба с **5** показателя: колиформи – 1 бр.; ентерококи - 1 бр.; псевдомонас аеругиноза-1 бр.; микробно число 22 °С – 1 бр; микробно число 37 °С – 1 бр.
1.8. Минерална вода от ведомствен водоизточник предназначена за бутилиране: 3 проби, **18** изследвания – стандартни
(колиформи - 3; е. коли - 3; микробно число - 3; ентерококи - 3; псевдомонас аеругиноза - 3; сулфитредуциращи клостридии – 3)
1.9.Води от плувни басейни с минерална вода по Инстр. 34: 90 проби, **450** изследвания (колиформи - 90; е.коли - 90; ентерококи -90; стафилококи - 90; микробно число – 90)
От тях **нестандартни** са **3** проби по **3** показателя (е. коли-3)
1.10. Води от плувни басейни с обикновена вода по Инстр. 34: 164 проби, **820** показатели (колиформи - 164; е. коли - 164 ; ентерококи - 164; стафилококи - 164; микробно число – 164)
От тях **нестандартни 3** проби с **8** показатели: колиформи – 2 бр.; ентерококи – 2 бр.;
1.11. Сурова вода от повърхностни водоизточници: **44** проби, **176** изследвания (колиформи-44; е. коли-44; фекални стрептококи; 44-салмонела)
2.КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ ПО ДЗК: 20 проби, **100** изследвания- стандартни
(20 бр.-общ брой микроорганизми; 20 бр.-псевдомонас аеругиноза; 20 бр.-е.коли; 20 бр.-стафилококус ауреус; 20 бр.-кандида албиканс)
2.1.Продукти за поддържане на зъбите и устната кухина: 6 проби**, 30** изследвания – стандартни
2.2. Козметични кремове, емулсии, лосиони, гелове, млека и масла за кожата (крем за лице): 6 проби, **30** изследвания – стандартни
2.3. Продукти за поддържане на косата: 4 проби**, 20** изпитвания – стандартни
2.3.1.Детски шампоан за коса и тяло „Бочко“ с лавандула: **1** проба, **5** изследвания – стнадартна
2.3.2. Шампоан за обем и блясък „Афродита“: **1** проба, **5** изследвания – стнадартна
2.3.3. Шампоан Алгопикс: **1** проба, **5** изследвания – стнадартна
2.3.4. Шампоан „Бочко“-липа и лайка: **1** проба, **5** изследвания – стнадартна
2.4.Продукти за баня, душ и външна интимна хигиена, /течни сапуни, душ гелове, салфетки, дамски превръзки и др./: 4 проби**, 20** изпитвания – стандартни
II. ПРОБИ ПО ЗАЯВКА на клиенти: 263 проби, **1010** изпитвания - стандартни
1.Проби ВОДИ по заявка: 205 проби, **905** изпитвания - стандартни
(колиформи-201; е. коли-201; микробно число-197; ентерококи-144; псевдомонас аеругиноза-23; сулфитредуциращи клостридии–23; стафилококи-114; салмонела-2)
2.Проби КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ по заявка: 2 проби, **10** изследвания - стандартни
(2 бр.-общ брой микроорганизми; 2 бр.-псевдомонас аеругиноза; 2 бр.-е.коли; 2 бр.-стафилококус ауреус; 2 бр.-кандида албиканс)
3.Проби ХРАНИ по заявка: 3 проби, **3** изпитвания (плесени)

II. ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЛАБОРАТОРНАТА ДЕЙНОСТ, ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА ЛАБОРАТОРНАТА ДИАГНОСТИКА

1. Актуализирани са **2 бр**. Процедури по качеството от раздел 7 от „Наръчник по качеството на Орган за контрол от вида А при Регионална здравна инспекция - гр. Благоевград“
2. Изготвяне и внедряване в дейността на ОКА на **нова** Процедура ОКА 8.3-ПР-02-20 „Управление на процеса на гъвкав обхват“ във връзка с обявената политика на ИА БСА и Процедура за акредитация на гъвкав обхват BAS QR 32, версия 1 от 16.04.20г.; изготвено е придружително писмо, с което е процедурата е изпратена до ИА БСА (изх. № 04-128/17.08.20г., вх. № 340/224 ОКА/ПА/18/р/19.08.20г.).
3. Изготвяне на BAS QF 2.8.1 версия 2 „Споразумение за акредитация“ съгласно процедура за акредитация BSA QR 2 версия 8 от 01.01.2020г.
4. Изготвени са **3 бр.** Сертификати от вътрешно калибриране съобразно приложение ОКА
5. Изготвени са **3 бр**. Протоколи от валидиране на методика за калибриране - /приложение ОКА 6.2.ПР.05/100/.
6. Изготвени са **3 бр.** Протоколи от междинна проверка на СИ, подлежащи на вътрешно калибриране с приложени **4** бр. Протоколи за оценяване неопределеността на резултатите от измерванията (Приложение ОКА 7.1.ПР.02/54) в съответствие с изготвен График за метрологично потвърждаване на СИ, подлежащи на вътрешно калибриране.
7. Изготвени са **139 бр.** от Приложение № 55 към ОКА 7.1.ПР.03/55 Протокол за верифициране на химичен метод за контрол с приложени 120 бр. от Приложение № 54 към ОКА 7.1.ПР.02/54 Протокол за оценяване на неопределеност на резултатите от измерванията относно физикохимични анализи на проби води, храни и козметика.
8. Изготвени са **19 бр.** от Приложение № 56А към ОКА 7.1.ПР.03/56А Протокол за верифициране на метод за микробиологичен контрол с приложени 14 бр. от Приложение № 56 към ОКА 7.1.ПР.03/56 Протокол за оценяване неопределеността на резултатите от измерванията при микробиологичен контрол.
9. Поддържа се актуалния калибрационен статус на Средствата за измерване на ОКА при РЗИ-Благоевград, като за всяко СИ (**30 бр**. калибрирани средства за измерване) се попълват приложения ОКА 6.1.ПР.04/47А „Натовареност на СИ при работа“, ОКА 6.2.ПР.04/48 „Определяне големината на междукалибровъчния интервал на средството за измерване“, ОКА 6.2.ПР.04/48А „Таблица за определяне големината на междукалибровъчния интервал на средствата за измерване“, ОКА 6.2.5/95 „Регистрационен картон“, ОКА 6.2.6/46 „План-график за калибриране на средствата за измерване“, ОКА 6.2.ПР.01/51 „Дневник за вътрешна проверка на СИ“. Съобразно данните от приложенията, СИ се предоставят периодично на външно калибриране от акредитирани лаборатории за калибриране или подлежат на вътрешно калибриране.
10. Поддържане на актуализирани БАС – форми:
11. Във връзка с назначението на Хюлия Мусова в отдели „ЛИ“, изготвяне на приложимите записи от СУ на ОКА (първоначален инструктаж, програма за обучение, личен картон, декларация, длъжностна характеристика, мониторинг, тест, атестация).
12. Изготвяне и провеждане на два броя индивидуални теста, касаещи специализираната дейност в ОКА, на новоназначените служители А. Кюркчийска и Х. Мусова.
13. Изготвяне и актуализиране на „Програма за обучение на персонала“ за 2020г. (ОКА 6.1.ПР.01/39) предвид извънредната епидемична обстановка.
14. Изготвени са Приложение № 41 към ОКА 6.1.8/41 „Програма за наблюдение на персонала“ и **девет броя** от Приложение № 42 към ОКА 6.1.9/42 „Протокол от проведено наблюдение на компетентността на персонала“.
15. Провеждат се задължителните периодични инструктажи за безопасност и здраве при работа, в т. ч. попълване на Приложение № 69 към ОКА 7.1.ПР.16/69 „Първоначален и периодичен инструктаж“.
16. Участие на отдел „ЛИ“ в два технически проекта за притодност – ТП № IP-10/2020 „Междулабораторно сравнение по продукт «Захар»“ и ТП № IP-50-19/2020

„Междулабораторно сравнение по продукт «Вода за питейно-битови цели»“ по общо четиринадесет сензорни, физикохимчини и микробиологични характеристики, като ОКА демонстрира отлично ниво на участие.

17. Проведен е вътрешен одит на ОКА при РЗИ-Благоевград в периода 22-23.06.2020г. от одиторски екип в състав: инж. Даниела Иванова, ръководител на ОКА при РЗИ-Кюстендил, Йонина Панева - химик, отговорник по качеството в ОКА при РЗИ-Кюстендил, Силвия Диманова - физик, отговорник метрологично осигуряване в ОКА при РЗИ-Кюстендил, Светлана Владимирова - микробиолог, РЗИ-Кюстендил, като са изготвени следните документи: Приложение № 80 към ОКА 8.6.ПР.01/80 „Заповед за извършване на вътрешен одит“, Приложение № 81към ОКА 8.6.ПР.01/81 „План за дейностите по провеждане не вътрешен одит на ОКА при РЗИ-Благоевград“, Приложение № 79 към ОКА 8.6.ПР.01/79 „Програма за провеждане на вътрешен одит“, Приложение № 82 към ОКА 8.6.ПР.01/82 „Въпросник за провеждане на вътрешен одит на системата за управление по БДС EN ISO/IEC 17020:2012 и ILAC P 15:07/2016“, Приложение № 83 към ОКА 8.6.ПР.01/83 „Доклад от вътрешен одит“, Приложение № 85 към ОКА 8.6.ПР.01/85 „Протокол от проведен вътрешен одит“, Приложение № 103 към ОКА 8.6.ПР.01/103 „Анализ на рисковете за безпристрастност на одитор“, Приложение № 108 към ОКА 8.6.ПР.01/108 „Определяне и оценяване на рисковете и възможностите, свързани с програмата за одит“, като е актуализирано и Приложение № 86 към ОКА 8.6.ПР.01/86 „Компетентност на одитора“.
18. Провеждане на оценка на място за преакредитация на ОКА в периода 22-24.07.20г. съобразно предварително изготвен план на оценка и наблюдение на дейността върху 80 % от обхвата на акредитираната лабораторна дейност на ОКА. Обхватът на ОКА е потвърден при констатирани 4 бр. несъответствия. Във връзка със закриването им е изготвено Приложение BAS QF 2.9.5.4, Секция G-1 „Доклад за коригиращи действия“; изготвено е придружително писмо до ИА БСА, с което е изпратен доклада (писмо изх. № 04-117-1/17.08.20г., вх. № 340/224ОКА/ПА/17/р/19.08.20г.), ведно с 13 бр. приложими записи и диск с електронно записани сканирани документи.
19. Изготвени са Приложение № 78 към ОКА 8.5.ПР.01/78 „Доклад от преглед на Системата за управление от ръководството на ОКА“ и Приложение № 78А към ОКА 8.5.ПР.01/78А „Протокол от преглед от Ръководството“ във връзка с проведен преглед от ръководството на 20.08.2020г.

III. УСВОЯВАНЕ НА НОВАТА НОРМАТИВНА УРЕДБА ПО ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО И НА ХАРМОНИЗИРАНИ С ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

1. Проверени за актуалност на сайта на Български институт по стандартизация са **250 бр**. стандартизирани методи за контрол, от които **1 бр**. е отменен и заменен.
   Предприемане на действия по закупуване и внедряване в дейността на ОКА на стандарт БДС EN ISO 665:2020 поради отмяна и замяна на стандарт БДС EN ISO 665:2001 с актуалната версия от 2020г.
2. Изготвен е Анализ на промените в **нововъведения** *БДС ISO 7305:2019 Млевни продукти от зърненожитни култури. Определяне на мастна киселинност (ISO 7305:2019) 689:2018+AC:2019* спрямо **отменения** *БДС ISO 7305:2003 Млевни продукти от зърненожитни култури. Определяне на мастна киселинност.*
3. Изготвен е Анализ на промените на ILAC P15:05/2020 Application of ISO/IEC 17020:2012 for the Accreditation of Inspection Bodies (Прилагане на ISO/IEC 17020:2012 за акредитация на органи за контрол) спрямо предишната версия на документа.
4. Изготвен е „Анализ, оценка и управление на рисковете за дейността на Орган за контрол от вид А при РЗИ-Благоевград, свързани с извънредната ситуация, предизвикана от пандемията COVID-19“. Същият е изпратен до ИА БСА.

IV. ПРОВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Проведено е обучение според изготвена индивидуална програма на един новопостъпил служител в отдел „ЛИ“/ОКА за календарната 2020г. (Приложение № 38 към ОКА 6.1.6/38 Програма за обучение на новопостъпилите служители).
2. Участие на всички служители от отдел „ЛИ“/ОКА в общо единадесет броя вътрешни обучения съобразно изготвена Програма за обучение на персонала за 2020г. (Приложение № 39 към ОКА 6.1. ПР.01/39), при което са изготвени 11 бр. Протоколи от вътрешно обучение на персонала в съответствие с Приложение № 40 към ОКА 6.1.9/40.
3. Участие на служители от отдел „ЛИ“/ОКА в обучения, организирани от външни фирми.

2. ОТДЕЛ „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Една от основните цели на служителите на отдел “ДЗК” при РЗИ – Благоевград през 2020г. бе опазване и укрепване на индивидуалното и обществено здраве чрез ограничаване вредното въздействие на рисковите фактори на жизнената среда, подпомагане на информирания избор на здравословен начин на живот и повишаване ефективността на дейността по държавен здравен контрол. Приоритетни задачи през отчетния период бяха:

1. Оптимизиране организацията на работа с оглед най-добро използване на кадровите, материално-техническите и финансови възможности на дирекцията.

2. Опазване на общественото здраве чрез упражняване на ефективен държавен здравен контрол за спазване на действащото законодателство.

3. Осъществяване на ефективна координация с областните и общинските здравни и други структури,националните центрове и Министерство на здравеопазването при изпълнение на дейностите по държавен здравен контрол.

През отчетния период на контрол от отдел ”ДЗК” са подлежали 4906 обекта. Извършени са 11970 проверки, включително проверки в обекти за спазване на противоепидемичните мерки. Издадени са 586 предписания за провеждане на задължителни хигиенни и противоепидемични мерки. През 2020 г. са издадени 27 заповеди за временно спиране експлоатацията на обекти. Съставени са 75 акта за административни нарушения.

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Въведена е практиката за обслужване на “едно гише”. В резултат на нейното въвеждане, както и цялостната оптимизация на процедурите се скъси времето за разглеждане и издаване на документите по ПСК до 7-14 работни дни, с което се подобри обслужването на физическите и юридическите лица.

Постъпилата през 2020 г. проектно-сметна документация е за 371 обекта, след писмени становища за експертна оценка от специалистите в отдела, утвърдени в 49 заседания на ЕТС към РЗИ. От тях 84 са несъгласувани. От несъгласуваните през 2020 г. обекти се запазва преобладаващата тенденция за неспазване на градоустройствените отстояния, като хигиенно-защитна зона – отстояния под минимално допустимите, липса на становища по Наредба №3/2000г. за СОЗ от Басейнова дирекция Западнобеломорски район и липса на становища от РИОСВ.

Стриктно е спазван определения срок за писмени хигиенни заключения като са спазвани всички правила, норми и наредби със санитарно - хигиенни изисквания, като взискателен контрол на намаляване на рисковите фактори и здравен риск на селищната, работна и среда за живеене. В отдела се извършват проверки по време на строителството, свързано с постъпилите удостоверения с издадена заповедна книга и начално строителство на обекти, проверки на място по издаване на становища за обекти с предстоящо въвеждане в експлоатация. Специалистите от отдела участват в ЕС по ЗУТ към общински администрации, областна администрация и ЕС на други ведомства. За 2020 г. броят на участия в тези съвети е 96 с разгледани 1488 документации. Изготвени след възлагане със Заповед за участие в държавни приемателни комисии – 32, и издадени становища за акт 16 - 3. През отчетния период съгласно Закона за здравето отдела извърши регистрация на обектите с обществено предназначение, като се регистрираха 202 обекта. Създаденият регистър по Закона за

здравето се води съгласно указанията на Министерство на здравеопазването и е качен на сайта на инспекцията с което се дава достъп на всеки гражданин до съответната обществена информация. Специалистите от отдела участват в работата на областните комисии към областните дирекции ”Земеделие и гори”. Това доведе до осъществяване на цялостната дейност на РЗИ по ПСК, както и за координиране на функциите между институциите на регионално ниво.

ОВОС , ЕО И ДОВОС

През 2020 г. във връзка с предоставената документация в РЗИ – Благоевград, относно преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда и на екологична оценка на инвестиционни предложения бяха издадени 64 броя становища, за перценка по ОВОС -52 и преценка по ЕО -12. Издадено е становище относно качеството на изготвената ЕО - 1 бр. Издадени становища по Доклади за наблюдение и контрол при прилагането на ОУП- 3 броя. Не е взето участие към Експертен екологичен съвет към РИОСВ, тъй като такъв не е проведен през 2020.

КОНТРОЛ И МОНИТОРИНГ НА ВОДИ

ПИТЕЙНИ ВОДИ

През 2020 г. обемът дейност по контрола на обектите и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване се определяше от регионалните проблеми и приоритети в тази област. Мониторингът на питейните води се извършваше съгласно изискванията на Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

На територията на област Благоевград за питейно-битово водоснабдяване се използват 254 водоизточника, от които 235 са централни водоизточници и 6 са ведомствени водоизточници. От централните водоизточници 32 са повърхностни водоизточници и 203 подземни. Само 5 са изградените пречиствателни станции за питейни води, което представлява сериозен проблем за качеството на питейните води.

Издадени са 14 броя предписания за хигиенни и противоепидемични мерки до ВиК дружествата за случайте на несъответствие на качеството на питейната водата с определените по Приложение № 1 изисквания от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба № 9 незабавно да се проведе или възложи проучване с цел установяване на причината за несъответствието на качеството на питейната вода с определените по Приложение № 1 изисквания, като своевременно бъдат информирани органите на ДЗК.

Издадени са 14 броя предписания за хигиенни и противоепидемични мерки до ВиК дружествата, във връзка с предотвратяване на завишаване на заболяваемостта от стомашно-чревни инфекции, особено в ситуации на аварийни и ремонтни дейности по трасето на водопроводната мрежа, с предписани мерки за предприемане на всички необходими действия за да не се допусне вторично влошаване на качеството на питейната вода от ремонт на водоснабдителни системи, режимно водоснабдяване и пускане в експлоатация на нови водоизточници.

Изготвен е отчет – анализ за качеството на водата и броя проби вода за питейно – битови цели от ЦВ. за периода 01.01.2020год. – 31.12.2020 год. за населените места в област Благоевград

Водоснабдяването с вода за питейно – битови цели и стопанисването на водопроводната мрежа и съоръжения на територията на Област Благоевград през 2020 г. се осъществява от 4 „В и К“ дружества / „В и К“ ЕООД – Благоевград, „УВЕКС“ ЕООД, „В и К“ ЕООД – Петрич, „В и К“ ЕООД – Кресна/, 9 Общински администрации / общ. Благоевград, общ. Симитли, общ. Петрич, общ. Сандански, общ. Белица, общ. Якоруда, общ. Сатовча, общ. Гоце Делчев, общ. Гърмен/ и 5 фирми, стопанисващи ведомствени водоизточници: НСБ ЕАД „Белмекен“, „ЮЛЕН“ АД, Фондация „Четири лапи“, „Еко Ботълс“ ЕООД, „Иво“ ООД.

За извършването на мониторинга на качеството на питейната вода съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели,обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 6/ 2018 г., ежегодно се разработват от страна на „В и К“ дружествата мониторингови програми, които се съгласуват с РЗИ – Благоевград.

За 2020 г. от В и К дружествата на територията на Област Благоевград са разработени и съгласувани 18 броя програми за мониторинг на качеството на питейната вода. От страна на РЗИ – Благоевград се разработват програми за контролен мониторинг. По отношение на радиологичният мониторинг програмите за мониторинг изготвени от В и К дружествата са съгласувани с НЦРРЗ – София.

На територията на Област Благоевград водоснабдяването се извършва от 241 водоизточника, от тях 236 централни водоизточници и 5 броя ведомствени водоизточника. От централните водоизточници 32 броя са повърхностни и 204 са подземни водоизточници. С утвърдена санитарно – охранителна зона са 215 броя. Изградени са и функционират 5 броя пречиствателни станции за питейни води: ПСПВ – Благоевград, ПСПВ – Сандански, ПСПВ – Гоце Делчев, ПСПВ – Кочан и ПСПВ – Сатовча. Системата за централно водоснабдяване с вода за питейно – битови нужди в Област Благоевград обслужва 276 населени места.

Пробонабирането се извърши от определените за целта 524 броя пункта – минимум по два за всяко населено място. Извършения от РЗИ – Благоевград и водоснабдителни дружества мониторинг е по показателите, включени в Група А и Група Б на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. Бр. 6/ 2018 г.

В съответствие с изискванията на чл. 8 от Наредба № 9/ 16.03.2001 г., посл. изм. ДВ. бр.6/ 2018 г., през 2020 г. РЗИ – Благоевград извърши анализи на 785 броя проби води в т.ч:

- по показателите, включени в Група А: 620 броя проби
- по показателите, включени в Група Б: 159 броя проби
- ведомствени водоизточници - 6 броя проби

По инициатива на РЗИ – Благоевград ежеседмично през 2020 г. са анализирани проби питейни води / т. нар. градски води – 260 броя проби/ по микробиологични показатели колиформи, ешерихия коли и брой колонии микробно число от водопроводната мрежа на най – големите населени места и курорти: гр. Благоевград, гр. Сандански, гр. Гоце Делчев, гр. Петрич, гр. Разлог и гр. Банско.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „В и К“ ЕООД – Благоевград, за гр. Благоевград са определени 9 броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр. Благоевград, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „В и К“ ЕООД – Благоевград, за гр. Гоце Делчев са определени 3 броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр. Гоце Делчев, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „В и К“ ЕООД – Благоевград, за гр. Разлог са определени 3 броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр. Разлог, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „В и К“ ЕООД – Благоевград, за гр. Банско са определени 3 броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр.Банско, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „УВЕКС“ ЕООД –Сандански, за гр. Сандански са определени 4 броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр. Сандански, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

В програмата за мониторинг на качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели за 2020 г. подавана от „В и К“ ЕООД –Петрич, за гр. Петрич са определени 3

броя пунктове за пробовземане на питейна вода. От страна на РЗИ – Благоевград се пробонабират питейни води от упоменатите пунктове за гр. Петрич, като те се редуват така, че ежеседмично се осъществява пробонабиране само на един от тях.

През 2020 г. по микробиологични показатели колиформи, ешерихия коли и брой колонии (микробно число) от горепосочените населени места са анализирани 260 броя проби, от тях 2 броя проби **не съответстват** по микробиологични показатели от Зона Благоевград пробонабрани от РЗИ – Благоевград (таблица 1).

Анализ на данните от проведения от РЗИ – Благоевград мониторинг на качеството на водата за питейно – битови цели:

Данни от проведения мониторинг от РЗИ – Благоевград

През 2020 г. РЗИ – Благоевград извърши анализи на **785** броя проби води по микробиологични показатели / вкл. и градските води/ и на **455** броя проби води по органолептични, химични показатели, включени в Група А и Група Б. От тях:

През 2020 г. РЗИ – Благоевград извърши анализи по органолептични и химични показатели, включени в Група А и Група Б. Несъответствия са установени в 35 броя проби, от **455** броя проби по органолептични и химични показатели от централни водоизточници и ведомствени водоизточници. Процента на несъответствие с изискванията за 2020 г. е 7,69 **%.**

- Отклоненията по органолептичните показатели **цвят, мътност** за 2020 г. са единични и нямат здравна значимост. Но тези показатели са важни за потребителя, тъй като по тях той чрез визуален контрол оценява субективно качеството на водата. Органолептичните показатели **цвят, мътност** в питейната вода зависят и от метеорологичните условия / честите валежи/ и липсата на пречиствателни станции и съоръжения в малките населени места с обособени малки зони на водоснабдяване.

  От мониторинга през 2020 г. от страна РЗИ – Благоевград по показателите от група Б са констатирани несъответствия по показателите **никел и хлороформ**. Пробите са анализирани в лабораторията на СРЗИ. Несъответстващите проби са както следва:

Във връзка с констатираните несъответствия до „В и К“ ЕООД – Благоевград са издадени предписания № 600/ 03.12.2020 г. и № 601/ 03.12.2020 г. за предприемане на мерки и доказване на качеството на питейната вода в населените места, с. Церово, Община Благоевград и с. Кузьово, Община Белица, със срок на изпълнение 10.01.2021 г. Извършено е повторно пробонабиране на 07.12.2020 г. от страна на РЗИ – Благоевград и „В и К“ ЕООД – Благоевград на питейната вода от с. Церово, Община Благоевград по показател хлороформ, с което не е констатирано несъответствие по показател хлороформ (съгласно протокол от изпитване № 1203811-1/ 30.12.2020 г. на СРЗИ, резултатът от изпитване е <5,44µg / dm^3).

Извършено е повторно пробонабиране на 14.12.2020 г. от страна на РЗИ – Благоевград и „В и К“ ЕООД – Благоевград на питейната вода от с. Кузьово, Община Белица по показател никел, с което не е констатирано несъответствие по показател никел, (съгласно протокол от изпитване № 1203895-1/ 30.12.2020 г. на СРЗИ, резултатът от изпитване е <1,73 µg / dm^3).

Качество на питейната вода в Благоевградска област за 2020 г.

- Трайни отклонения на питейната вода по показател **нитрати** се констатират за с. Кавракирово, Община Петрич. Подземното водно тяло захранващо територията на Община Петрич е с код BG 4G000000Q001 Порови води в кватернер – Струмешница – установени превишения нитратни йони, състояние в района – лошо. Само едно подземно водно тяло - Порови води в кватернер – Струмешница с код BG 4G000000Q001 е определено в лошо химично състояние / съгласно ПУРБ 2016 – 2021 г. на БД „ЗБР“/.

Във връзка с констатираните несъответствия на питейната вода в с. Кавракирово по показател **нитрати** от страна на РЗИ – Благоевград и Община Петрич се извършва учестен мониторинг на питейната вода по показатели нитрати, колиформи, ешерихия коли и ентерококи.

СТАНОВИЩА И ЕКСПЕРТНИ ОЦЕНКИ НА НЦРРЗ-СОФИЯ ЗА РАДИОЛОГИЧНИ КАЧЕСТВА НА ПИТЕЙНИ ВОДИ ЗА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ЗА 2020 Г.

Съгласно заключение на становище с Изх. № МОН – 02 – 110 (2018)/ 04.01.2019 г. по отношение на радиологичните качества на питейната вода от с. Палатик, от каптаж в м-ст. „Крънчова воденица“ е дадено в експертна оценка с Изх. № МОН – 02 – 62/ 18.06.2018 г., а именно, че по радиологични показатели индикативна доза и естествен уран водата от с. Палатик, Община Белица, водоизточник м-ст. „Крънчова воденица“ **е годна за употреба за питейно – битови цели.**

Зони с неизпълнен мониторинг

На територията на Област Благоевград през 2020 г. Община Симитли е дружеството, което не е изпълнило в пълен обем и честота мониторинга от всички зони на водоснабдяване на територията на Община Симитли, които експлоатира.

Община Благоевград не е провеждала мониторинг през 2020 г. на качеството на питейната вода по показателите на група А, показателите на група Б и радиологични показатели, съгласно изготвена от Община Благоевград и съгласувана от РЗИ – Благоевград програма за мониторинг за 2020 г. **Във връзка с констатираното нарушение е изпратена покана до Община Благоевград с Изх. № 07-89/ 17.02.2021 г. за съставяне на АУАН, съгласно чл. 48, ал. 2, т.2 от закона за водите и е съставен АУАН.**

Предприети мерки в зоните с трайни несъответствия по химични, микробиологични и радиологични показатели.

Зони с трайни несъответствия по показател нитрати е **Зона Кавракирово**, Община Петрич, а по радиологични показатели са **Зона Палатик,** Община Белица и **Зона Кръстилци**, Община Сандански.

Информация за извършените от РЗИ – Благоевград контролни проверки / брой и вид/ за изпълнение на предписаните мерки и предприетите действия.

За установени аварии по водопроводната мрежа и водоснабдителни обекти и съоръжения и режимно водоснабдяване до В и К дружествата са издадени през 2020 г. 13 броя предписания за хигиенни и противоепидемични мерки. За всички случаи на несъответствие на качеството на питейната вода с определените по приложение № 1 изисквания, до В и К дружествата са издадени 13 броя предписания за хигиенни и противоепидемични мерки по чл. 10, ал. 1 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 6/ 2018 г.

За установените несъответствия по микробиологични показатели при взетите проби по показателите от група А и група Б, на Управителите на „В и К“ дружествата бяха връчени 41 броя предписания за хигиенни и противоепидемични мерки за отстраняване на причината / аварии, повреда в хлораторните съоръжения/ и вземане на контролна проба от пункта на установеното несъответствие. За изпълнението им в зададения срок, Директора на РЗИ – Благоевград беше своевременно информиран с писма и приложени към тях копия от протоколи от извършените анализи на взетите контролни проби. За установените несъответствия по физико – химични показатели в качеството на питейната вода са връчени 9 броя предписания за задължителни хигиенни и противоепидемични мерки до управителите на „В и К“ дружествата.

Връчени са 6 броя предписания до „В и К“ дружествата за предприемане на мерки и отстраняване на несъответствията по радиологични показатели в питейните води.

Оценка на състоянието на водоизточниците и съоръженията за водоснабдяване в Област Благоевград

През 2020 г. са извършени 575 броя проверки, от тях 329 броя проверки на централните водоизточници и ведомствени водоизточници и 246 броя проверки на водоснабдителните обекти и съоръжения за питейно – битово водоснабдяване на територията на областта.

Съоръженията за питейно – битово водоснабдяване се поддържат в добро текущо състояние. С оглед на минимизиране на риска от аварии и последващо замърсяване на

подаваната към консуматорите питейна вода, е необходимо да продължи подмяната на водопроводните тръби в компроментираните през годините участъци.

За водоизточниците и В и К съоръженията са утвърдени 215 санитарно – охранителни зони. Пояс I на СОЗ, са оградени и обезопасени за достъп от външни лица. Сигнализирани са с предупредителни надписи върху табели, поставени на добре видимо разстояние една от друга, съгласно изискванията на Наредба № 3/ 2000 г. за СОЗ.

Заключение за качеството на питейната вода в Област Благоевград и предписани конкретни препоръки за изпълнение през 2020 г.

Предоставената вода за питейно – битови цели от В и К операторите за населението на територията на Област Благоевград е с добро качество и с трайни показатели в съответствие с изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 6/ 2018 г. Лабораторните резултати показват:

- по **микробиологични показатели** несъответствия са установени при 41 броя проби от 785 броя проби по показатели колиформи, ешерихия коли и ентерококи. Процента на несъответствие с изискванията за 2020 г. е 5,22% , за 2019 г. е 2,59%, за 2018 г. е 5,28 % .

През 2020 г. от страна на РЗИ – Благоевград са пробонабрани 105 броя проби по радиологични показатели: обща бета – активност, обща алфа – активност, индикативна доза и естествен уран, като химичен елемент. За 102 броя проби са представени резултати от страна на НЦРРЗ – София, от тях 39 броя проби не съответстват по радиологичен показател обща алфа – активност.

Съобразно разработения план за пробонабиране на питейни води през 2020 г. се извърши контролен мониторинг и анализ на качествата на питейната вода. Контролът се обективизира със следния брой водни проби:

1. МОНИТОРИНГ НА ВОДИ ПО ДЗК:

1.Общ брой изследвания по хиимчни показатели - води– **739** бр. проби с **10477** бр. изследвания (706- цвят; 707- мирис; 453- вкус; 706- активна реакция; 725- перманганатна окисляемост; 727- амон. йон; 729- нитрити; 481- нитрати; 478- хлориди; 705- желязо; 727- манган; 453- мътност; 452- електропроводимост; 157- сулфати; 157- фосфати; 157- обща твърдост; 157- калций; 157- магнезий; 179- флуориди; 179- хром; 157- алуминий; 179- арсен; 160- цианиди; 179- бор; 179- мед; 176- цинк; 255- ост. хлор)

От тях нестандартни 143 бр. проби със **202** бр. анализа: 11- цвят; 14- мирис; 7- вкус; 10- активна реакция; 4- перманганатна окисляемост; 13- амон. йон; 4- нитрити; 13- нитрати; 7- желязо; 16- мътност; 84- ост. хлор; 19- флуорид.

2. Мониторинг по Таблица А, Б и В на Наредба №9/01 на МЗ: 162 бр. проби с **4092** бр. изследвания

(157- цвят; 157- мирис; 157- вкус; 157- активна реакция; 157-перманганатна окисляемост; 157- амон. йон; 157- нитрити; 162- нитрати; 162- хлориди; 157- желязо; 157- манган; 157- мътност; 157- електропроводимост; 157- сулфати; 157- фосфати; 157- обща твърдост; 157- калций; 157- магнезий; 157- флуориди; 157- хром; 157- алуминий; 157- арсен; 157- цианиди; 157- бор; 157- мед; 157- цинк)

От тях нестандартни 19 бр. проби с **30** бр. анализа: 5- цвят; 1- мирис; 3- вкус; 3- активна реакция; 6- нитрати; 8- мътност; 4- желязо.

ВОДИ В ПЛУВНИ БАСЕЙНИ

През 2020 г. контрол на водата е извършван от води от плувни басейни, използвани за спорт и отдих съгласно инструкция № 34:

1.Общ брой проби по химични показатели – **Б.Води от плувни басейни по Инструкция №34/2002г.: 257** бр. проби с **2287** бр. изследвания

(255- ост. хлор, 253- цвят; 254- мирис; 254- активна реакция; 254-перманганатна окисляемост; 256- амон. йон; 255- нитрити; 253- желязо; 253- манган)

От тях нестандартни 89 бр. проби със **123** бр. анализи: 11- мирис; 7- активна реакция; 4- перманганатна окисляемост; 13- амон. йон; 4- нитрити; 84- ост. хлор.

МИНЕРАЛНИ ВОДИ

В. Минерални води по Наредба №14: 19 бр. проби с **228** бр. изследвания
(1 бр.проба само фх)
(19- арсен; 19- хром VI; 19- борати; 19- нитрати; 19- хлориди; 19- нитрити; 19- мед; 19- манган; 19- цинк; 19- перманганатна окисляемост; 19- амон. йон; 19- флуорид)
От тях нестандартни 19 бр. проби с **19** бр. анализа: 19- флуорид.
Г. Минерални води от ведомствен водоизточник по Наредба за БТИМВППЦ: 3 бр. проби с **27** бр. изследвания - стандартни
(3- арсен; 3- хром; 3- бор; 3- нитрати; 3- нитрити; 3- мед; 3- манган; 3- цианиди; 3- флуорид)

КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ

1.Контрол по химични показатели – **1.Козметични продукти – 20** бр. проби с **21** бр. показатели – стандартни.
2.Контрол по микробиологични показатели: 2.КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ ПО ДЗК: 20 проби, **100** изследвания- стандартни
(20 бр.-общ брой микроорганизми; 20 бр.-псевдомонас аеругиноза; 20 бр.-е.коли; 20 бр.-стафилококус ауреус; 20 бр.-кандида албиканс)
3. Контрол за тежки метали – 8 проби, изследвани в СРЗИ - стандартни.

БУТИЛИРАНИ НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ

1. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по микробиологични показатели – 16 броя проби и по хичмични показатели 11 броя проби, анализирани в СРЗИ – стандартни

ТЕКУЩ САНИТАРЕН КОНТРОЛ

ПРОВЕРКИ НА ДЕТСКИ И УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИ ОБЕКТИ

През отчетния период на контрол на РЗИ подлежаха 337 детски и учебно-възпитателни обекти. На тях са извършени 1096 проверки, издадени са 29 предписания и са съставени 2 АУАН.

Извършена е оценка на седмични разписания на учебните занятия, съгласно изискванията на Наредба № 10/2014 г. Обхванати са всички 124 училища (за втори срок на учебната 2019/2020 г.) в област Благоевград, с общ брой паралелки 1659. От тях: начални училища – 8, основни училища – 52, средни училища- 25, обединени училища – 10, профилирани гимназии – 8, професионални гимнацзии - 18 и други – 1.

Във връзка с готовността на учебните заведения базирани на територията на Благоевградска област в хода на проверките е установено:

Ръководствата на училищата са запознати с противоепидемичните мерки, посочени в издадените съвместно от Министерството на образованието и науката и Министерството на здравеопазването „Насоки за работата на системата на училищното образование през учебната 2020-2021г. в условията на COVID-19”. При проверките се установи, че е осигурена топла течаща вода / с изключение на гореизбоените 6 училища/, течен сапун и еднократни салфетки за подсущаване на ръцете във всяко санитарно помещение. Осигурените в учебните заведения биоциди, за дезинфекция на повърхности и ръце са разрешени за предоставяне на пазара от МЗ, етикетирани от производителя, в срок на годност и с вирусоцидно или частично/ограничено/ вирусоцидно действие. Осигурени са лични предпазни средства за персонала / маски и/или шлемове/.

КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ С ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ:

Текущи проверки на химични вещества и смеси на пазара за спазване изискванията за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и Регламент 1272/2008г. за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси; За спазване на забраните и ограниченията при търговия и употреба съгласно Регламент 1907/2006г.за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали/REACH/.

Извършени са 176 проверки, като са проверени 85 обекта на забранени вещества в опасни стоки на пазара, с нотификации в системата за бърз обмен на данни RAPEX.

Извършени са 10 проверки на детергенти, 81 на биоциди и 137 на химични смеси.

Издадено е предписание за спиране продажбата на препарат за почистване на ръце Nano cleam с претенция за биоцидно действие. Изготвена е нотификация в системата за бърз обмен на данни ICSMS.

Извършени са 15 насочени проверки на аптеки за продажба или употреба на препарати с претенция за дезинфекциращо действие, приготвяни като екстемпорални форми. За резултатите от проверките е изготвено писмо до МЗ.

ПРОВЕРКА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ АПТЕКИ:

Инспекторите извършиха 61 проверки на селскостопански аптеки за спазавне изискванията на Наредба № 11 на МЗ. Не са констатирани нарушения на нормативните изисквания.

БАЗОВИ СТАНЦИИ:

Направени са проверки по документацията на 59 базови станции.

Мониторинг на електромагнитни полета /ЕМП/– На територията на Благоевградска област: **39** бр. обекта, **107** бр. измервания

В отговор на постъпили сигнали на граждани: **1** обект, **2** измервания - съответства на нормативните изисквания

ГОДИШЕН ДОКЛАД

с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите електромагнитни лъчения като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения за 2020 г.

Нейонизиращите лъчения са част от електромагнитния спектър, като това са: ултравиолетови и инфрачервени лъчи, радиочестотни и микровълнови полета, свръхнискочестотни, статични (постоянни) електрически и магнитни полета.

Електромагнитните полета / ЕМП / се разделят на постоянни електрически и нискочестотни магнитни полета, където най - чести източници са електропроводите, битовите електрически уреди и компютрите. При високочестотните (радиочестотни) полета, основни източници са: радарите, радио и телевизионните кули. Радиочестотните полета имат множество приложения и при модерните комуникации / най - разпространени източници са мобилните телефони и техните базови станции /. Медицинските скенери, радарните системи и микровълновите печки също използват радиочестотни полета.

Общото между тях е, че всички излъчват електромагнитни полета. Източниците на ЕМП излъчват в различни честотни диапазони и с различна мощност. Например радио- и телевизионните предаватели излъчват на по-ниски честоти при по - големи мощности от източниците, използвани в мобилната комуникация.

Съгласно параграф 1 т. 12, буква „е” от допълнителните разпоредби на Закона за здравето / ДВ бр. 70/ 2004г /, нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактор на жизнената среда и подлежат на контрол. На основание параграф 1 т. 9, буква „ф” от допълнителните разпоредби на Закона за здравето, обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и подлежат на държавен здравен контрол. Контролът се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредба № 36 от 2009 г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол (обн., ДВ, бр. 63 от 2009 г., изм. и доп., бр. 38 от 2011 г.).

На основание чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето, регионалните здравни инспекции **създават и поддържат публичен регистър** на обектите с обществено предназначение, а съгласно чл. 26 от Наредба № 36 от 2009 г., в регионалните здравни инспекции се **създават, поддържат и съхраняват досиета** на обектите с обществено предназначение.

Българското законодателство установява два етапа на контрол върху ЕМП. Първият се отнася до изчисляване на хигиенно-защитните зони около излъчващите съоръжения, а вторият се отнася до проверка на хигиенно-защитната зона чрез измерване на стойностите на ЕМП с прилагане на стандартни методи.

За контрол на ЕМП са създадени норми за защита на населението от вредното им въздействие в честотния обхват от 30 kHz до 30 GHz, регламентирани в Наредба № 9/ 1991г. / ДВ. бр. 35 от 03.05.1991 г. на МЗ и МОСВ /.

Общият брой обекти, източници на нейонизиращи лъчения, регистрирани на територията на област Благоевград, е 307 бр. Най-голям е броят обекти, източници на нейонизиращи лъчения, регистрирани на територията на община Благоевград – 58 бр. Следват общините Сандански и Петрич по брой на регистрирани обекти – съответно 39 бр. и 36 бр. Най-малко базови станции са разположени на територията на общините Кресна и Струмяни.

РЗИ – Благоевград извършва мониторинг от 2015 г. на всички обекти: източници на ЕМП, разположени в близост до сградите и прилежащите терени на детски, учебни и лечебни заведения и на 10 % от всички останали обекти, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) на територията на област Благоевград.

5. Обекти с извършен мониторинг. Данни от проведени измервания :

През 2020 г. РЗИ – Благоевград извърши мониторинг на 8 бр. обекти, източници на ЕМП, разположени в близост до сградите и прилежащите терени на детски, учебни и лечебни заведения на територията на област Благоевград и 31 бр. обекти, съставляващи 10 % от всички регистрирани обекти, източници на нейонизиращи лъчения, като са избрани обекти, излъчващи на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси), както следва :

През 2020 г. в РЗИ – Благоевград е постъпил един сигнал с вх. № 96-00-19/ 11.02.2020 г. Извършена е проверка на място по сигнал на физическо лице, живеещо в с. Мосомище, ул. "Клокотница" № 10, общ. Гоце Делчев. Жалбата е относно ППС SO № 1675_А на "БТК" ЕАД, монтирана на кула с височина 30 м в поземлен имот № 030016, ЕКАТТЕ 49432, м. "Кулата", с. Мосомище, общ. Гоце Делчев. ППС SO № 1675_А е вписана в публичния регистър на обектите с обществено предназначение на РЗИ-Благоевград под регистрационен № 0146004772/ 08.09.2011 г. ППС SO № 1675_А е монтирана на кула с височина 30 м, на разстояние около 150 м. над къщата на ул. "Клокотница" № 10 Извършено е измерване на плътността на мощност в мерна единица S ($\mu W/cm^2$) в избрани контролни точки в жилището – в дневна стая на 1-ви етаж и на тераса на 2-ри етаж, които попадат по посока на излъчване на източника на ЕМП. Издаден е протокол от контрол на ЕМП № 01/ 21.02.2020 г. Резултатите от измерването не противоречат на изискванията на Наредба № 9/ 1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно-допустими нива на ЕМП в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти – ДВ бр.35/ 1991 г., изм. ДВ бр.8/ 2002 г.

Съгласно представените резултати от измервания на ЕМП в населените територии на област Благоевград няма констатирани случаи на несъответствия с Наредба № 9 /1991 г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти. Измерените стойности отговарят на приетите в българското законодателство хигиени норми.

Данните от мониторинга за 2020 г. са въведени в информационната система за източниците на ЕМП и са изпратени на НЦОЗА за публикуване.

След извършен сравнителен анализ за периода 2015 г.- 2020 г. се установява трайна тенденция за спазване изискванията на Наредба № 9 /1991 г. /ДВ бр. 35/ 03.05.1991 г./ на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти.

Заключение: Съотнесени към националните хигиенни норми и препоръките на ЕС, СЗО и Международната комисия за защита от нейонизиращи лъчения /ICNIRP/, измерените стойности показват, че не се констатира здравен риск от облъчване на населението с ЕМП, излъчвани от антените на базовите станции за мобилна комуникация на територията на област Благоевград. В случай на установени нарушения, както по света, така и в България, се препоръчва поставяне на заграждения и предупредителни табели с цел ограничаване достъпа на населението до местата с превишени хигиенни норми.

КОНТРОЛ НА КОЗМЕТИЧНИ СРЕДСТВА:

През 2020 г. на контрол подлежаха 301 обекта за съхранение и търговия на козметични продукти и 5 обекти за производство на козметични продукти на тях са извършени 271 проверки.

Във връзка с писмо на МЗ изх. № 16-00-73/ 13.09.2019 г. относно квалификация на

лица, извършващи оценка на безопасност на козметични продукти по силата на чл.10, параграф 2 от Регламент (ЕО) №1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. са извършени 7 бр. проверки.

Във връзка с писмо с изх. № 12-00-252/ 15.05.20 г. на основание чл.5 от Инструкция № 12-00-263/ 05.12.16 г. за сътрудничество и взаимодействие с Агенция „Митници“ са извършени 2 бр. проверки на митница за внос на козметични продукти с произход трети страни, преди допускане за свободно обръщение на пазара.

ОБЕКТИ ЗА БУТИЛИРАНЕ НА НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТЕРАПЕЗНИ ВОДИ:

В регистъра на бутилираните води са вписани 5 броя цехове за бутилиране на натурални минерални, изворни и терапезни води. Извършени са 11 проверки.

През отчетния период са извършени 11 бр. проверки в цехове за бутилиране на трапезна и минерална вода. Проверени бяха следните обекти както следва:

КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 56 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО, изм. ДВ бр. 40/2012 г., въвеждащ забрани и ограничения на тютюнопушене в закритите и някои открити обществени места:

През 2020г. са извършени 905 бр. проверки в 905 обществени обекти. За отчетения период са констатирани 5 нарушения на изискванията на чл. 56 от Закона за здравето, за което са съставени 9 бр. акта за установяване на административни нарушения.

С писмо на РЗИ-Благоевград с Изх. № 03-154-4/19.03.2020 г. до областния управител на област Благоевград е изпратена информация, че във връзка с решение на Народното събрание на Република България за обявяване на извънредно положение за цялата страна и Заповед № РД-01-124/ 13.03.2020г. на министъра на здравеопазването, са изпратени предписания до кметовете на всички общини на територията на област Благоевград. За периода на обяветното извънредно положение и впоследствие извънредна епидемична обстановка са извършвани проверки в обекти, във връзка със спазване на противоепидемичните мерки.

КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТИТЕ НА СЛУЖБИТЕ ПО ТРУДОВА МЕДИЦИНА И ОПТИКИ:

През 2020 г. на контрол подлежаха общо 12 бр. **служби по трудова медицина**. През 2020 г. на службите по трудова медицина проверки са извършвани 9 проверки. Нарушения не са установени.

През 2020 г. на контрол подлежаха общо 31 бр. **оптики**, на тях са извършвани проверки 32 прерки. Издадени са 2 броя предписания, едното от които е извършено, а срокът на другото предисание е до 01.03.2021 г .

О Т Ч Е Т

ЗА ИЗВЪРШЕНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2018Г. ВЪВ ВРЪЗКА С НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ОБЛЪЧВАНЕ ОТ РАДОН 2018-2022Г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА РИСКА ОТ ОБЛЪЧВАНЕ ОТ РАДОН 2018-2027Г.

В изпълнение на дейности по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон (2018 – 2022 г.) и проучване на обемна активност на радон в сгради с обществен достъп през м. май 2020 г. приложено до НЦРРЗ – гр. София са изпратени 24 броя краткосрочни детектори от училища и един брой дублиращ детектор за измерване на обемната активност на радон в сгради на територията на Област Благоевград, със следната номерация: 4R 2130, 4R 2108, 4R 2191, 4R 2244, 4R 2215, 4R 2486, 4R 1981, 4R 2763 - дублиращ, 4R 1991, 4R 2588, 4R 2180, 4R 2316, 4R 2001, 4R 2442, 4R 2323, 4R 1968, 4R 1962, 4R 2113, 4R 2685, 4R 2107, 4R 2781, 4R 2112, 4R 2537, 4R 2194.

Детекторите са били поставени в следните училища на територията на област Благоевград:

1. Национална хуманитарна гимназия „Св. Св. Кирил и Методий“ - гр. Благоевград- 4 броя краткосрочни детектора
2. Пето СУ „Георги Измирлиев“ - гр. Благоевград – 3 броя краткосрочни детектора и 1 дублиращ
3. У „Братя Каназиреви“ – гр. Разлог- 4 броя краткосрочни детектора

4. СУ „Неофит Рилски“– гр. Банско - 4 броя краткосрочни детектора

5. Трето ОУ „Христо Ботев“ - гр. Сандански - 4 броя краткосрочни детектора

6. ПГИТ „Проф. Д-р Асен Златаров“ - гр. Петрич - 4 броя краткосрочни детектора

През м. май 2020 г. до НЦРРЗ – гр. София, приложено са изпратени 5 броя краткосрочни детектори от частни жилища, находящи се на територията гр. Благоевград, гр. Разлог, гр. Банско, гр. Сандански и гр. Петрич, със следната номерация: 4R 3088, 4R 2408, 4R 3095, 4R 2507, 4R 3025 и 6 броя копия на Анкетни карти за измерване на обемната активност на радон в сгради / училища/, 6 броя карти на длъжностите в обект, 6 броя протоколи от поставяне на детекторите в обекта и 6 броя описи на детектори към анкетна карта.

Сформиран е областен координационен съвет /Заповед РД № № 02-152 /18.09.2020 г. на директора на РЗИ-Благоевград/ и е определен областен координатор /Заповед РД № 02-153/18.09.2020 г. на директора на РЗИ-Благоевград / по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022г.

На 23.09.2020 г. от 11:00 часа в РЗИ – Благоевград се проведе онлайн среща на Областния координационен съвет за управление на Националния план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022г.

Представени бяха резултати от проведено проучване 2018-2019 г. на обемната активност на радон в жилищни сгради с констатирани високи стойности на радон на територията на Република България, както и отчет за дейността по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2018-2022г.

ПОДДЪРЖАНЕ ЧИСТОТАТА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА ОТ ОБЩИНИТЕ

Инспекциите се извършват за установяване на:

- редовно сметосъбиране и извозване на битовите отпадъци;
- поддържане чистотата на улиците и другите обществени пространства (площади, детски площадки и т.н.);
- поддържане чистотата на зелените площи.
- наличие на обществени тоалетни в близост до местата на масово струпване на пешеходци, пътни съоръжения, подлези и крайните спирки на градския транспорт паркове, градини, места за отдих и развлечения, за масов спорт и туризъм, централни градски части, площади, пазари и др. обществени места, където традиционно се събират много хора.

МЕРКИ

Нарушения повреме на извършените проверки във всички 14 общини на територията на област Благоевград не са установени.

ТЕМАТИЧНИ ПРОВЕРКИ

1.ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА: Относно: Бази за отдих за деца и ученици и места за настаняване, вкл. и такива, в които се организират туристически пътувания с обща цена

Цел на проверката : Осигуряване на безопасни от здравна гледна точка, условия за отдих, почивка и обучение на деца и ученици

Обект на проверката : Спазване на здравните изисквания

Период на извършване на проверката: 1- ви етап: 20.05.2019г.- 15.09.2019г.; 2-ри етап 01.12.2019г. – 30.04.2020г.

Констатации:

Инспектори при РЗИ-Благоевград извършиха тематична проверка на територията на област Благоевград на база за отдих за деца и ученици и места за настаняване, вкл. и такива, в които се организират туристически пътувания с обща цена, във връзка със спазване на здравните изисквания. Целта на проверката е осигуряване на безопасни от здравна гледна точка, условия за отдих, почивка и обучение на деца и ученици.

I.Общ брой проверени обекти - 13 бр., от тях:

1.Места за настаняване по смисъла на § 1, т. 9, б “в“ от ЗЗ - 12 бр.

От тях :

- Хотели - 12 бр.

2.Бази за отдих на деца и ученици - 1 бр.

II.Общ брой извършени проверки 30 бр. , от тях:

1.Места за настаняване по смисъла на §1,т.9, буква „в“ от ЗЗ - 28 бр.

От тях:

- Хотели - 28 проверки

2. Бази за отдих на деца и ученици - 2 проверки

III. Предприети мерки за отстраняване на допуснати нарушения:

- дадени предписания - 0 бр.
- съставени актове - 0 бр.
- издадени заповеди 0 бр.

IV. Най- често допускани нарушения – не са констатирани нарушения.

V. На базата на обобщената информация коментари и предложения, вкл. и за нормативни промени.

Актуализация на нормативната база, в т. ч :

- Инструкция № 34 на МЗ за хигиената на спортните обекти и екипировка
- Наредба № 15 за хигиенните изисквания към устройството и експлоатацията на обекти за временно настаняване

2.ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА: Цел на проверката – спазване на изискването предоставяните и употребявани биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 5 Питейна вода да имат разрешения за предоставянето им на пазара, издадени по реда на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС - обн. ДВ бр. 10 от 2000г., загл. изм. ДВ бр. 114 от 2003г., изм. и доп. ДВ бр.17 от 2019г./ или в съответствие с Регламент (ЕС) № 528/2012 на ЕП и на Съвета относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

II. Обект на проверката – производители на биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 5 Питейна вода ; В и К оператори .

III. Предмет на проверката : предоставяните и употребявани биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 5 Питейна вода .

IV. Период на проверката : 01.04.2020 г.- 31.05.2020 г.

V. Констатации:

За периода от 01.04.2020 г. до 31.05.2020 г. са проверени 4 бр. В и К оператори на територията на област Благоевград, както следва :

- "В и К" ЕООД гр. Благоевград;
- "Увекс" ЕООД гр. Сандански;
- "В и К" ЕООД гр. Кресна;
- "В и К" ЕООД гр. Петрич.

Проверените В и К оператори употребяват 5 бр. различни биоциди, които имат разрешения за предоставяне на пазара, издадени по реда на ЗЗВВХВС.

За дезинфекция на питейната вода в ПСПВ - Благоевград, с местоположение в с. Дъбрава, общ. Благоевград, "В и К" ЕООД гр. Благоевград употребява биоцид течен хлор, доставян в стоманени варели от 400 кг, с лице, което пуска на пазара "Скорпио 46" ЕООД, гр. Пловдив. За биоцида е издадено разрешение за пускане на пазара № 1199-1/ 09.12.2011 г. по реда на ЗЗВВХВС. Биоцидът е от продуктов тип 2 и продуктов тип 5.

3.ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА : Цел на проверката: Спазване на изискванията на чл. 13 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 6/ 2018 г.

Обект на проверката: Използвани реагенти за пречистване на суровата вода в ПСПВ.

Период на извършване на проверката: 01.04.2020 г. – 31.05.2020 г.

Констатации:

При извършена тематична проверка от служители на РЗИ – Благоевград по указание на МЗ за периода 01.04.2020 – 31.05.2020 г., относно използвани реагенти за пречистване на „суровата" вода в ПСПВ на територията на Област Благоевград се констатира:

На територията на Област Благоевград са разположени пет пречиствателни станции за питейни води: ПСПВ – с. Дъбрава, Община Благоевград, ПСПВ – Гоце Делчев, Община Гоце Делчев, ПСПВ – Кочан, Община Сатовча, ПСПВ – Сатовча, Община Сатовча и ПСПВ – с. Лиляново, Община Сандански.

4.ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА

Относно: Проверка на изпълнение на изискванията на чл. 31 от Наредбата за изискванията за бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

1. Период на извършване на проверката: 01.03.2020 г. - 30.06.2020 г.

2. Цел на проверката: изпълнение на минималните изисквания към провеждания от производителите контрол и минимален брой проби на качеството на водата при водоизточника, при мястото на нливането ѝ в опаковката, или друга критична точка и на готовата продукция, както и на опаковките и съответното отразяване на резултатите в технологичната документация.

3. Обект на проверката: всички производствени предприятия за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води.

4. Показатели на проверката:

- контрол на водата при водоизточника за натурална минерална вода по физико-химични, микробиологични показатели и радиология;

- на водата в пункта на наливането ѝ и други избрани критични точки на технологичния процес за натурална минерална и трапезна вода по физико-химични, микробиологични показатели;

- на пластмасовите бутилки за миграция на нискомолекулни или други вредни вещества във водата

- на партидите готова продукция.

5. Констатации:

За периода на проверката от 01.03.2020 г. до 30.06.2020 г. инспектори от отдел „ДЗК" при РЗИ - Благоевград, извършиха проверки на цехове за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води. на територията на Област Благоевград. Проверени обекти – 6 бр. обекти. Всички обекти са вписани в националния регистъра на обектите за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води.

Заключение:

По време на проверките се констатира, че при производството на бутилирана минерална и трапезна вода се спазват изискванията на чл. 31 от Наредбата за изискванията за бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

5.ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА

Тематичната проверка е извършена съгласно указанието на МЗ и плана на дирекция "Обществено здраве" за 2020 г.

I. Цел на проверката – спазване на изискването предоставяните и употребявани биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 1 Хигиена на човека да имат разрешения за предоставянето им на пазара, издадени по реда на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС - обн. ДВ бр. 10 от 2000г., загл. изм. ДВ бр. 114 от 2003г., изм. и доп. ДВ бр.17 от 2019г./ или в съответствие с Регламент (ЕС) № 528/2012 на ЕП и на Съвета относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

II. Обект на проверката – производители на биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 1 Хигиена на човека; Лечебни и здравни заведения .

III. Предмет на проверката : предоставяните и употребявани биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 1 Хигиена на човека .

IV. Период на проверката : 01.06.2020 г.- 31.08.2020 г.

V. Констатации:

За периода от 01.06.2020 г. до 31.08.2020 г. са проверени 1 производител на биоциди от главна група 1 Дезинфектанти, продуктов тип 1 Хигиена на човека и 7 бр. лечебни заведения на територията на област Благоевград, както следва :

- "Наноклийн" ООД, гр. Разлог – производител ;
- "МБАЛ Югозападна болница" ООД, гр. Сандански ;

- “МБАЛ Благоевград“ АД, гр. Благоевград ;
- “СБАЛПФЗ - Благоевград“ ЕООД, гр. Благоевград ;
- “МБАЛ Иван Скендеров“ ЕООД, гр. Гоце Делчев ;
- “МБАЛ Пулс“ АД, гр. Благоевград ;
- “МБАЛ Разлог“ ЕООД, гр. Разлог ;
- “СБАЛО Свети Мина“ ЕООД, гр. Благоевград .

I.АНАЛИЗИ,ОЦЕНКИ,ПРОУЧВАНИЯ

1. Анализ на здравно-демографска характеристика на областта

1.1.Численост на населението

По данни на НСИ населението на Благоевградска област в края на 2010 г. наброява 323 782 души, в края на 2015 г. 312 831 души, в края на 2017 г. е 307 882 души и в **края на 2019 г. е 302 694 души**, което представлява **4.35%** от населението на страната и поставя областта на 6-то място по относителен дял на населението. Запазва се тенденцията за намаляване на населението в областта в последните три години, характерна и за страната **(виж Табл.1. и Табл.2.).**

Сравнявайки данните се отбелязва намаление на населението за първия период от 5 години /2010 г. – 2015 г./ с 10 897 души. Следващия период 2015 г. – 2017 г. намалението е с 4949 души, а в периода 2017 г. – 2019 г. намалението е с 5 188 души, т.е. за последните 5 години /2015 г. – 2019 г./ намалението е с 10 137 души, което е със 760 души по-малко за периода 2015 г. – 2019 г., сравнен с периода 2010 г. – 2015 г.

За периода 2015 г. – 2019 г. мъжете са намалели с 3,62%, а жените с 2,88%, с което се запазва тенденцията от предходни години за намаляване повече на мъжкия пол. В общия брой на населението продължава да преобладава женското население – 51% и 49% за мъжете.

С по-бързи темпове намалява населението в селата, като за периода 2015 г. – 2019 г. то е 4,95%, а за градовете е 2,08%, т.е с 2,87% повече от градовете. Запазва се структурата 60% от населението да е разпределено в градовете, 40% в селата.

Гъстотата на населението е 46,94 души на кв.км. Населението е разпределено в 280 населени места, обединени в 14 /четиринадесет/ общини, от които 11 са градове и 3 села – общински центрове. Налице е неравномерно разпределение на населението в отделните общини. Към края на 2019 г. най-голям е броят на населението в община Благоевград /74 825 д./, следван от община Петрич /48 992 д./, община Сандански /37 074 д./, община Гоце Делчев /29 657д./. Най-малък брой население има в община Кресна /5 423 д./ и община Струмяни / 4 880 д./. При сравнение на данните за периода 2015 г. – 2019 г. прави впечатление, че в община Банско има леко завишаване броят на населението с 0,54%, в община Кресна с незначителни отклонения се запазва общият брой на населението. В три общини от областта се наблюдава по-значително намаляване на населениета – общ. Струмяни с 5,27%, общ. Петрич с 4,91% и общ. Хаджидимово с 4,91%.

В общия брой на населението продължава да преобладава женското население – 51%, при 51% за страната.

Табл.1. Население на област Благоевград към 31.12. – (за тригодишен период)

Год.	Население в областта - общо	мъже	Отн.дял	жени	Отн. дял	В градо-вете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2017	307882	150007	48.72	157875	51.27	184215	59.83	123667	40.16
2018	305123	148542	48.68	156581	51.31	183143	60.02	121980	39.97
2019	302694	147231	48.64	155463	51.36	182137	60.17	120557	39.83

Табл.2. Население на област Благоевград по общини, пол и местоживеене

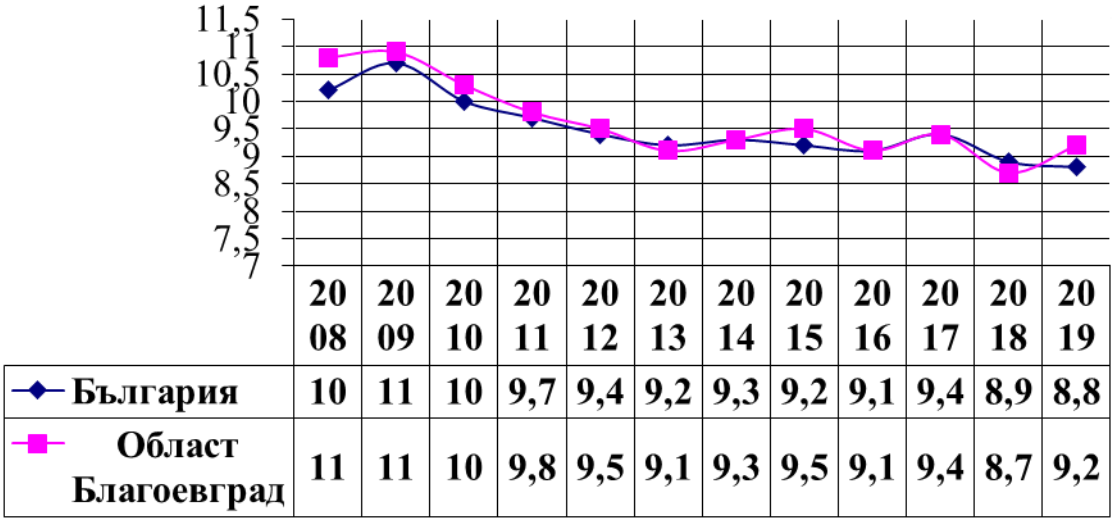
Област Благоевград по общини	Общо	В градове	В селата

	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за областта	302694	147231	155463	182137	87034	95103	120557	60197	60360
Банско	12 890	6 256	6 634	11 773	5 723	6 050	1 117	533	584
Белица	9 199	4 522	4 677	2 968	1 443	1 525	6 231	3 079	3 152
Благоевград	74 825	35 754	39 071	68 679	32 583	36 096	6 146	3 171	2 975
Гоце Делчев	29 657	14 370	15 287	18 250	8 646	9 604	11 407	5 724	5 683
Гърмен	14 650	7 257	7 393	-	-	-	14 650	7 257	7 393
Кресна	5 423	2 801	2 622	3 459	1 762	1 697	1 964	1 039	925
Петрич	48 992	23 899	25 093	26 932	12 824	14 108	22 060	11 075	10 985
Разлог	19 086	9 237	9 849	11 295	5 419	5 876	7 791	3 818	3 973
Сандански	37 074	17 866	19 208	24 899	11 802	13 097	12 175	6 064	6 111
Сатовча	14 204	7 056	7 148	-	-	-	14 204	7 056	7 148
Симитли	13 026	6 490	6 536	6 263	3 132	3 131	6 763	3 358	3 405
Струмяни	4 880	2 398	2 482	-	-	-	4 880	2 398	2 482
Хаджидимово	9 040	4 558	4 482	2 444	1 227	1 217	6 596	3 331	3 265
Якоруда	9 748	4 767	4 981	5 175	2 473	2 702	4 573	2 294	2 279

Раждаемост

За наблюдавания период раждаемостта в Благоевградска област, въпреки известни колебания през първите шест години, постепенно се покачва и през 2009 г. достига 10,9 на хиляда при 10,7 на хиляда за страната. За периода 2010 г - 2017 г. се запазва тенденцията показателите за областта да бъдат близки с тези за страната. През 2019 г. стойностите за областта (9.2) се увеличават с тези за страната.(**виж. Фиг.1. и Фиг.2.).**

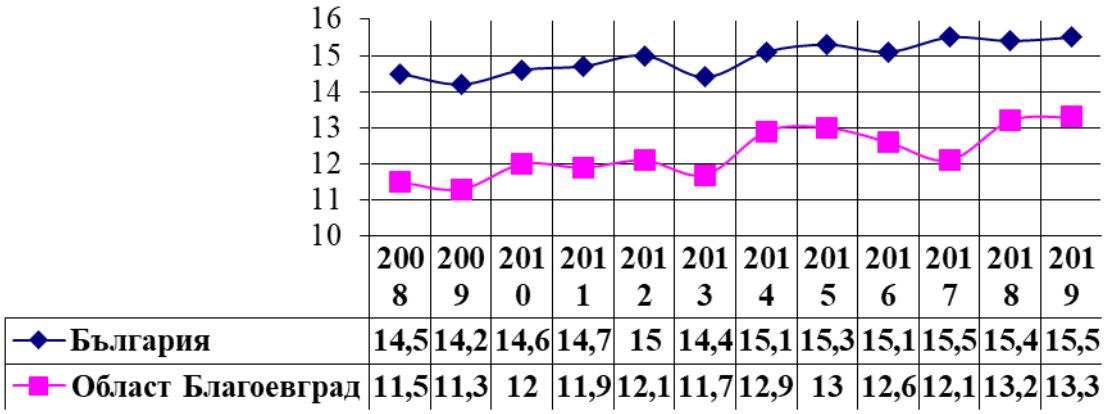
Фиг. 1 Раждаемост в област Благоевград и страната (на 1000)

Смъртност

През последните десет години графиката на смъртността в Благоевградска област показва тенденции към леко завишаване 11,3 – 13,3 на хиляда. Като до 2018 година се наблюдава завишаване стойностите на смъртните случаи в областта – 13,29 на хиляда души население (умрели 4 056 лица), при 15,4% за цялата страна със 108 526 регистрирани смъртни случая. През 2019 г. се наблюдаво – 13,3 на хиляда души население (умрели 4054), при 15,5 за цялата страна със 108 083 регистрирани смъртни случая.

фиг. 2 Обща смъртност в област Благоевград и страната (на 1000)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
България	14,5	14,2	14,6	14,7	15	14,4	15,1	15,3	15,1	15,5	15,4	15,5
Област Благоевград	11,5	11,3	12	11,9	12,1	11,7	12,9	13	12,6	12,1	13,2	13,3

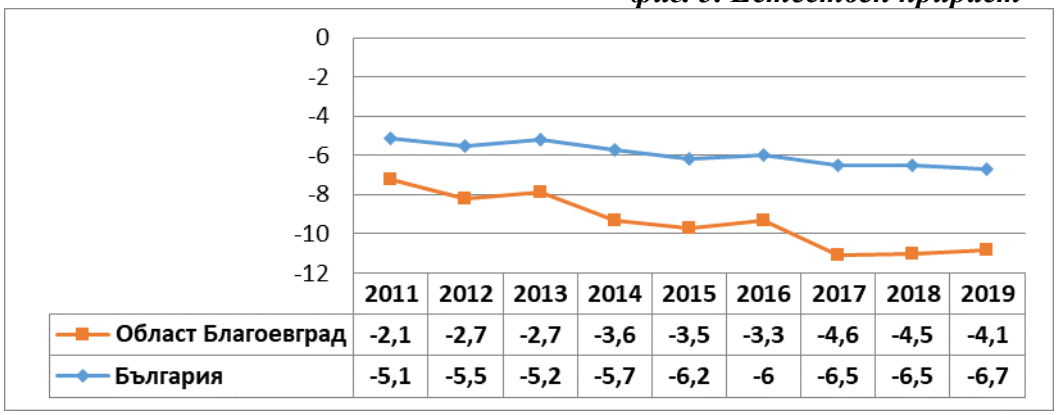
Естествен прираст

Все още ниските стойности на раждаемост, засилените миграционни процеси и плавно повишаващите се показатели за обща смъртност обуславят отрицателния естествен прираст на населението в Благоевградска област през последните 10 години, но в сравнение с тези за страната стойностите са значително по-благоприятни.

През 2019 г. естественя прираст е (-4,1) при (-6,7) за страната в сравнение с 2018 г., когато естественият прираст за областта е (-4,5) при (-6,5) за страната.

Намалението на населението в областта е в резултат на отрицателния естествен прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

фиг. 3. Естествен прираст

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Област Благоевград	-2,1	-2,7	-2,7	-3,6	-3,5	-3,3	-4,6	-4,5	-4,1
България	-5,1	-5,5	-5,2	-5,7	-6,2	-6	-6,5	-6,5	-6,7

Застаряване на населението

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2019 г. лицата на 65 и повече навършени години са 1 504 088, или 21.6% от населението на страната. В сравнение с 2018 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта. Относителният дял на населението на 65 и повече навършени години към 31.12.2019 г. в област Благоевград е 19.8% (виж Фиг. 4. и Табл.3). Намалява делът на децата от 0 до 17 години за областта.

Налице е демографско остаряване на населението, особено изразено в селата.

От особено значение са миграцията и емиграцията на младите жители от областта.

Фиг.4. Относителен дял на населението на 65 и повече навършени години към 31.12.2019 г. по области

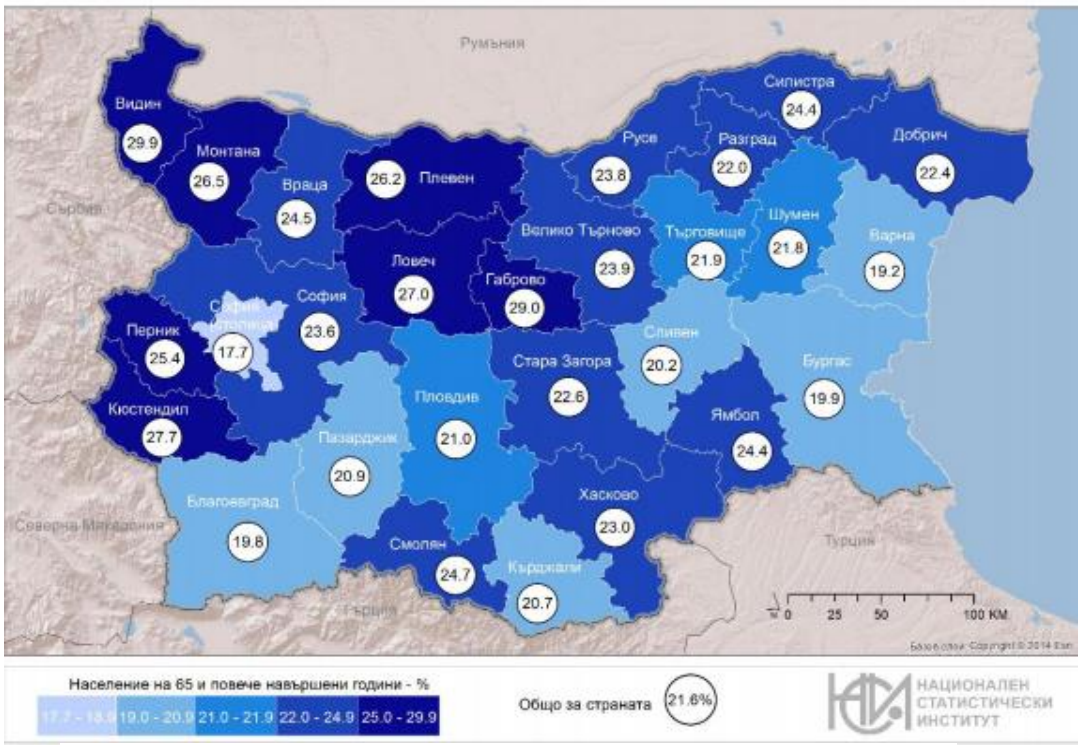

Табл.3. Население към 31.12.2019 г. на област Благоевград по възраст, местоживеене и пол

(Брой)

Области Възраст	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	6951482	3369646	3581836	5125407	2461774	2663633	1826075	907872	918203
Благоевград	302694	147231	155463	182137	87034	95103	120557	60197	60360
0	2802	1391	1411	1775	890	885	1027	501	526
1 - 4	11226	5722	5504	7324	3740	3584	3902	1982	1920
5 - 9	14796	7592	7204	9418	4793	4625	5378	2799	2579
10 - 14	15733	8091	7642	9240	4711	4529	6493	3380	3113
15 - 19	13769	7090	6679	8184	4174	4010	5585	2916	2669
20 - 24	11373	5866	5507	6821	3472	3349	4552	2394	2158
25 - 29	17878	8914	8964	11052	5252	5800	6826	3662	3164
30 - 34	22075	11074	11001	13914	6824	7090	8161	4250	3911
35 - 39	21370	11161	10209	13123	6645	6478	8247	4516	3731
40 - 44	22244	11352	10892	13880	6942	6938	8364	4410	3954
45 - 49	22219	11397	10822	13553	6820	6733	8666	4577	4089
50 - 54	22678	11169	11509	13267	6323	6944	9411	4846	4565
55 - 59	22949	11156	11793	13584	6355	7229	9365	4801	4564
60 - 64	21743	10312	11431	13056	6009	7047	8687	4303	4384
65 - 69	19406	8924	10482	12003	5421	6582	7403	3503	3900
70 - 74	15745	6781	8964	9157	3932	5225	6588	2849	3739
75 - 79	11432	4412	7020	5849	2296	3553	5583	2116	3467
80 - 84	7841	2938	4903	4027	1461	2566	3814	1477	2337
85 - 89	4250	1498	2752	2256	760	1496	1994	738	1256
90 - 94	983	342	641	556	182	374	427	160	267
95 - 99	174	47	127	95	30	65	79	17	62
100 +	8	2	6	3	2	1	5	-	5

Табл. 4. Справка за брой осигурени ЗОЛ по общини към 31.12.2017 г., 31.12.2018 г. и 31.12.2019 г.

Община	2017 г.	2018 г.	2019 г.	Разлика в % между 2017г. и 2019г.
Банско	9 561	10 497	10 548	+10,33 %
Белица	7 326	7 214	7 076	-3,41 %
Благоевград	66 652	66 355	66 605	-0,07 %
Гоце Делчев	28 218	27 797	27 697	-1,84 %
Гърмен	8 996	8 752	8 635	-4,01 %

Табл.5. Справка за сключени договори с изпълнители на ПИМП и брой регистрирани лица в пациентската им листа към 31.12.2019 г.

Кресна	3 076	2 957	2 917	-5,17 %
Петрич	42 345	42 062	41 829	-1,21 %
Разлог	18 491	18 277	18 084	-2,20 %
Сандански	36 824	36 295	36 159	1,80 %
Сатовча	11 202	11 411	11 427	+2,01 %
Симитли	11 231	11 220	11 176	-0,49%
Струмяни	1 037	1 000	949	-8,48 %
Хаджидимово	8 666	8 299	8 467	-2,29 %
Якоруда	8 404	8 197	8 055	-4,15 %
Общ Брой	262 029	260 333	259 624	-0,91 %

Община	Брой ОПЛ, сключили договор с РЗОК	Брой регистрирани лица в пациентната листа на ОПЛ		Среден брой лица на 1 ОПЛ	
		Общо	Осигурени лица	Общо	Осигурени лица
Банско	8	12 399	10 548	1 550	1 319
Белица	7	9 393	7 076	1 342	1 011
Благоевград	40	80 958	66 605	2 024	1 665
Гоце Делчев	19	35 195	27 697	1 852	1 458
Гърмен	6	12 239	8 635	2 040	1 439
Кресна	2	3 555	2 917	1 778	1 459
Петрич	29	52 816	41 829	1 821	1 442
Разлог	10	21 635	18 084	2 164	1 808
Сандански	23	44 568	36 159	1 938	1 572
Сатовча	11	17 568	11 427	1 597	1 039
Симитли	8	14 080	11 176	1 760	1 397
Струмяни	1	1 186	949	1 186	949
Хаджидимово	5	10 523	8 467	2 105	1 693
Якоруда	8	10 769	8 055	1 346	1 007
Общо	177	326 884	259 624	1 750	1 376

Предвид неравномерното разпределение на регистрираните практики за ПИМП се наблюдава и различие в средния брой лица и ЗОЛ на един ОПЛ.

При сравнение на движението на броя здравноосигурените лица в областта прави впечатление, че има увеличение само в две общини – Банско и Сатовча (виж Табл.6.), като това в община Банско е значително.

Липсата на здравно осигуряване при безработните и социално-слабите е основна пречка за достъпа на тази част от населението до качествена и пълна по обем медицинска помощ. Тук не се коментира онази малка част от населението, която не се осигурява и предпочита да заплаща лечението си.

Осигуряването на достъп на населението до базисни здравни грижи, осъществявани в първичната медицинска помощ е първостепенна задача на всяка здравеопазна система.

Настоящото състояние на системата в Благоевградска област се характеризира основно с неравнопоставеност на населението по отношение на достъпа до извънболнична помощ, особено в отдалечените селски райони, физическа невъзможност за 24-часово разположение и липса на добре организирана неотложна помощ.

Към 31.12.2019 г. медицински грижи за населението се осъществяват от 149 индивидуални практики за първична извънболнична медицинска помощ с 160 лекари, 11групови практики за първична извънболнична медицинска помощ с 41 лекари, 300 индивидуални практики за извънболнична помощ по дентална медицина с 318 лекари по дентална медицина и 34 групови практики за първична извънболнична дентална помощ с 83 лекари разположени неравномерно на територията на областта.

Изводи и основни демографски проблеми, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги са:

Анализите на демографските показатели за Благоевградска област през последните десет години показват, че е налице демографска криза, характеризираща се с депопулация. Нейните главни характеристики са все още ниската раждаемост, високата обща смъртност и миграционните процеси, които водят до отрицателен естествен прираст на населението. Поддържането на тези отрицателни стойности на естествения прираст е резултат от застаряването на населението и промените в репродуктивните му нагласи, като последните до голяма степен се дължат на ниския жизнен стандарт. Въпреки неблагоприятните тенденции, в резултат на временната миграция (пребиваващи без постоянна адресна

регистрация голям брой студенти и ученици, обучаващи се в Американски университет, ЮЗУ "Неофит Рилски" и профилираните средни училища в Благоевград, както и големия туристически поток в определени населени места – курортни центрове, като Банско и Сандански) е налице временно увеличаване броя на населението. Това води до допълнително натоварване на здравната система в областта, особено структурите на ЦСМП. Гореизброените показатели за областта, сравнени с тези за страната са в по-благоприятна позиция през наблюдавания период, особено значителното снижаване на показателя детска смъртност, с изключение на показателите за детска смъртност в областта през 2019 година, когато има 8 регистрирани смъртни случая на деца под 1 година (при 342 за страната).

С цел подобряване демографските показатели на населението е необходимо да се засили наблюдението и регистрацията на здравето на гражданите с цел ранно откриване на латентни нарушения, изостряне на хронични състояния, ограничаване на предотвратимата смъртност, особено при децата до 1 година и тази от хронични неинфекциозни заболявания. Необходимо е да се улесни достъпа до първична и специализирана медицинска помощ, особено в отдалечените, труднодостъпни и слабо населени места, като се осигурят и мобилни медицински екипи.

Необходима ни е адекватна политика, целяща забавяне на негативните демографските процеси, както и стабилизирането им, да съсредоточим усилията си за подобряване на качествените характеристики на бъдещото поколение.

2. Анализ на влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в област Благоевград

2.1. Състояние на околната среда по компоненти - качество на атмосферния въздух в наблюдаваните населени места за 2018 г. по данни на РИОСВ Благоевград

2.1.1. Анализ на качеството на атмосферния въздух в наблюдаваните населени места за 2019 г. по данни на РИОСВ Благоевград

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух се уреждат условията, реда и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (КАВ), като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число- подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми.

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в община Благоевград се оценява чрез анализ на получените от пункта за мониторинг (АИС - Благоевград) данни и сравнение на измерените концентрации за контролираните замърсители с нормите за КАВ, установени с нормативни актове (национални и на ЕС).

Съгласно изискванията на чл. 11, Приложение №6 от Наредба № 12 от 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ бр. 58/2010 г.), АИС – Благоевград е градски фонов пункт, разположен в застроената част на града, без преобладаващо влияние на емисии от производствени и други дейности. Обхватът на АИС – Благоевград е 100 м - 2 км, като същата е разположена на площадката на Хидрометеорологична обсерватория – гр. Благоевград към НИХМ-БАН, филиал Кюстендил.

Изпитванията се извършват съгласно – БДС ISO 10 473, БДС EN 14 212, БДС EN 14 211, БДС EN 14 625, БДС EN 14 662-2.

АИС – Благоевград контролира основните показатели за КАВ по чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (Директива 96/62/ЕС), 2 допълнителни (Toluene и P-Xylene), оборудвана е още със стандартен набор метеорологични параметри (СНМП).

Нормите за $ФПЧ_{10}$, SO_2, NO_2, бензен и озон и алармените прагове (за SO_2 и NO_2) са съгласно Наредба № 12 от 05.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ бр. 58/2010 г.)

Нормите за ПАВ са съгласно Наредба № 11 от 2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) в атмосферния въздух.

СНМП включва определянето на следните метеорологични параметри: посока и скорост на вятъра, температура, налягане, влажност и сила на слънчевото греене.

Серен диоксид

За периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. са измерени четири превишения на СЧН, като максималната измерена средночасова концентрация на серен диоксид е 250.58 µg/m^3. За същия период не са регистрирани превишения на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве за серен диоксид . СДН за серен диоксид не може да бъде превишавана повече от 3 пъти в годината.

Азотен диоксид и азотни оксиди

Азотните оксиди се получават като резултат на всички горивни процеси, в това число и в промишлеността. Главен източник за замърсяването, особено в големите градове е автомобилния транспорт. Броят на автомобилите расте непрекъснато. Голяма част от тях са с дълъг период на експлоатация и с лоши екологични характеристики. Замърсяването на въздуха от автомобилния транспорт може да бъде анализирано косвено по нивата на азотни оксиди в атмосферния въздух.

За гр. Благоевград средногодишната концентрация на азотен диоксид през 2019 г. е 17.82 µg/m3, при норма 40 µg/m3. Не може да се направи сравнение
с предходната година, тъй като поради повреда на анализатора през 2018 г. няма измерена средногодишна концентрация на азотен диоксид.

Фини прахови частици (PM$_{10}$)

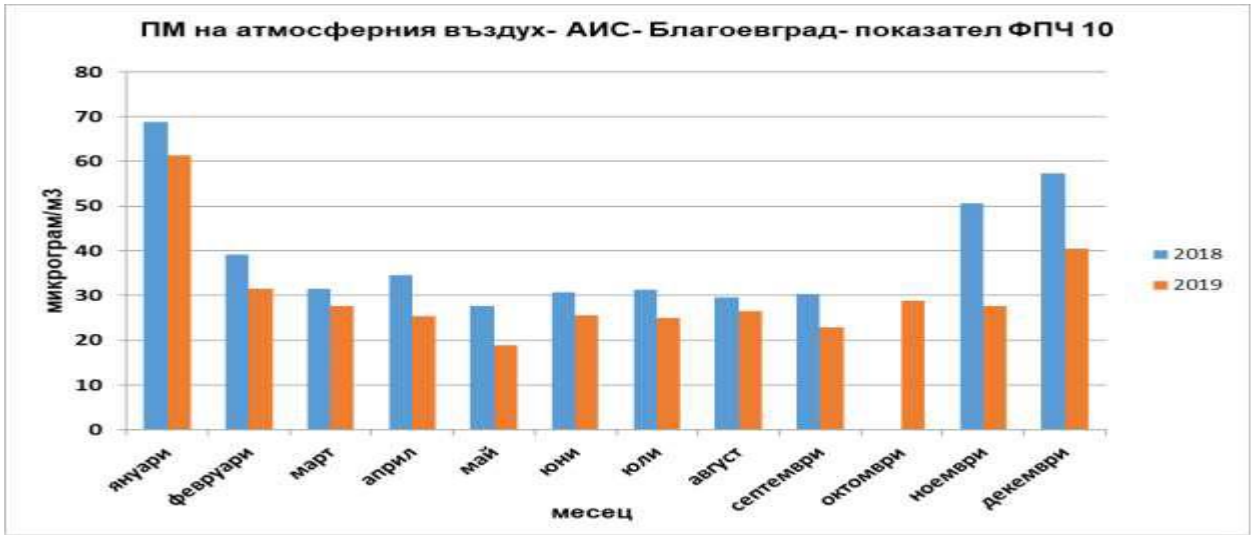
Фини прахови частици 10 са всички частици, преминаващи през размерено - селективен сепаратор с критичен размер 10 микрона / аеродинамичен диаметър на частиците - 10 микрона/, при 50 % на ефективност на задържане.

През 2018 г. са регистрирани 341 средноденонощни концентрации на ФПЧ $_{10}$, като 67 превишават средноденонощната норма (СДН) от 50 µg/m^3. Поради повреда на анализатора за периода 25.09 - 12.10.2018 г. няма регистрирани данни. Съгласно Наредба №12/2010 г. ПС на СДН не може да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година. На 09.01.2018 г. е измерена максималната концентрация на ФПЧ $_{10}$- 157.74 µg/m^3, което е превишение от 3.15 пъти на СДН. Средногодишната концентрация е 39.29 µg/m^3 и не се превишава средногодишната норма от 40 µg/m^3 .

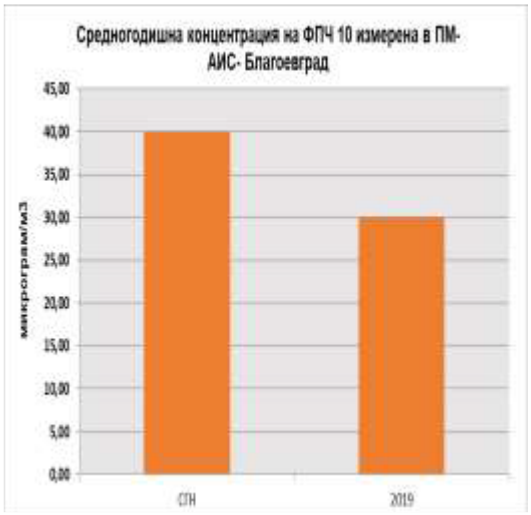
Фиг. 7. Разпределение на концентрациите на ФПЧ 10 спрямо норма СДН през 2019 г.

Фиг. 8. Разпределение на средномесечните концентрации на ФПЧ 10 - 2018 г. и 2019 г.

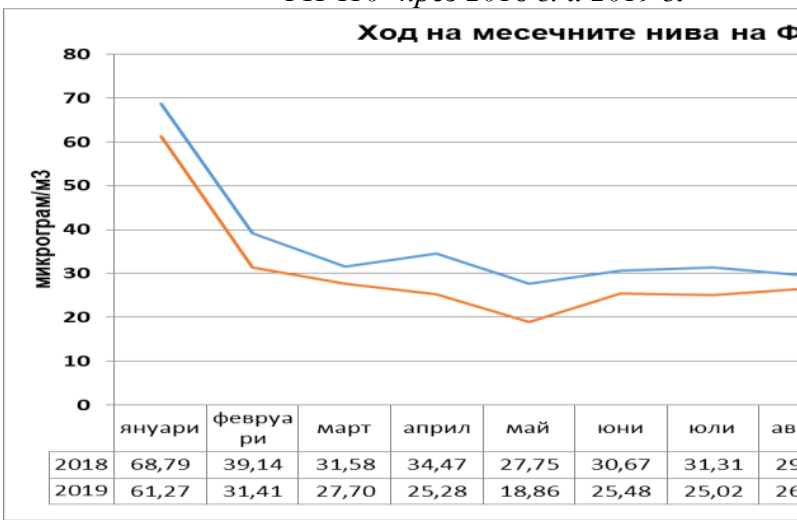

Фиг. 9. Осреднени нива на ФПЧ 10 по месеци през 2019 г.

Фиг. 10. Анализ на средномесечните нива на ФПЧ10- през 2018 г. и 2019 г.

Фиг.11. Разпределение на средногодишната концентрация на ФПЧ 10 спрямо СГН – 2019 г.

Средногодишната концентрация е 29.96µg/m3, с което не се превишава средногодишната норма от 40 µg/m3.

Озон

Озонът е газ, който присъства естествено в атмосферата. Озонът се намира основно в два слоя от атмосферата: около 10% е в тропосферата - слоя, който е най-близо до земята и около 90% - в стратосферата на височина над 10-16 километра от земната повърхност. Озон се образува навсякъде в атмосферата чрез многостепенен химичен процес, за който е необходима слънчева светлина.

Към естествено присъстващия озон в приземните части на атмосферата /тропосфера/, допълнително се образува още озон, /т.н. “лош озон“ / при различни химични реакции, в които участват въглеводороди и газове, съдържащи кислород, постъпили в атмосферата в резултат на различни човешки дейности или т.н. "прекурсори на озона".

Основните дейности, при конто се отделят прекурсорите на озона са дейностите свързани с употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, обувната промишленост, нанасяне на покрития, дистрибуция на бензини и др.

През 2019 г. е регистрирано превишения на краткосрочната целева норма (КЦН) за опазване на човешкото здраве - *120 µg/m^3. Нормата КЦН - 120 µg/m^3 се спазва от 01.01.2010 г. /виж табл. 2/.* Превишението на КЦН е регистрирано на 10.08.2019 г. – 123.12 µg/m^3. Максимално измерената средночасова концетрация на озон е измерена на 10.08.2019 г. в 14:00 часа – 146.91µg/m^3. През 2017 г. и 2018 г. не са регистрирани превишения на КЦН. За същия период няма регистрирани превишения за прага на информиране на населението (ПИН) над 180 µg/m^3 (средночасова стойност)

Таблица 12: Озон

Фиг. 12. Разпределение на 8- часовите концентрации за озон спрямо краткосрочна целева норма (КЦН) през 2019 г.

Бензен

В атмосферата бензена се изхвърля с емисиите от моторните превозни средства и изпарение при работа с петрол (бензиностанции, терминали, рафинерии). Бензена е основен замърсител и прекурсор на озона.

Допустими норми и прагове за съдържание на озон в атмосферния въздух:

- средногодишна норма - 5 µg/m3

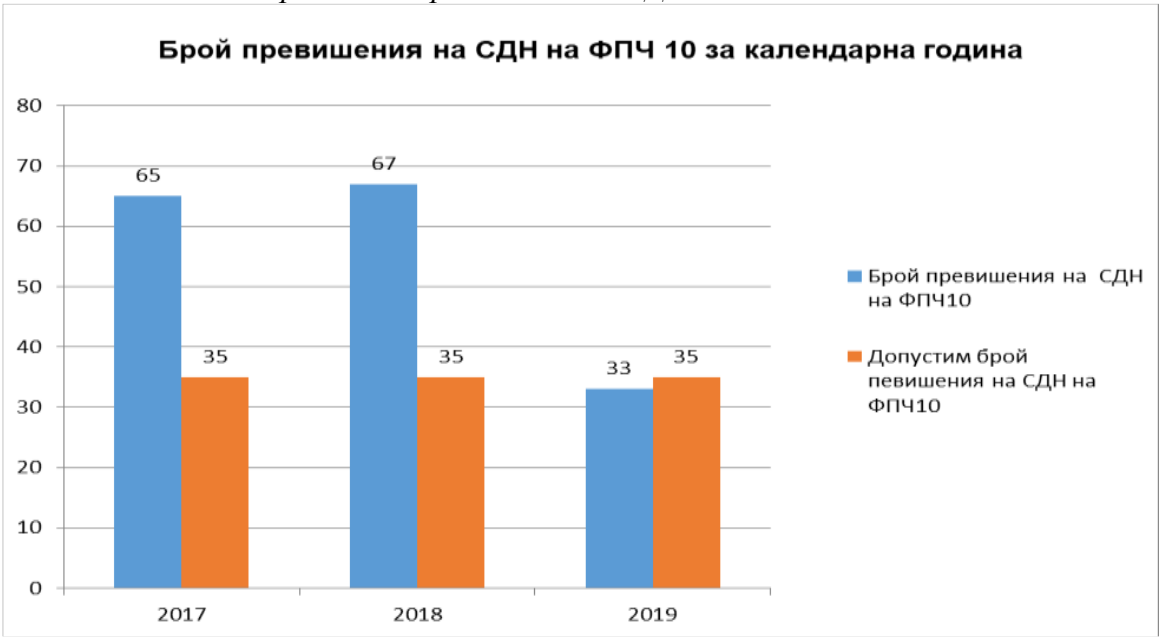
Поради повреда на анализатора за 2019 г. няма измерена средногодишна концентрация на бензен за гр. Благоевград

Обобщен анализ

*Анализът на данните показва че към 31.12.2019 г. нивата на контролираните основни показатели за качеството на атмосферния въздух с изключение на ФПЧ10 са под установените норми за опазване на човешкото здраве. През 2019 г. от АИС- Благоевград не е регистрирано нито едно превишение на средноденонощните, средночасовите и средногодишните норми за показатели: азотен диоксид и серен диоксид. Регистрирано е едно превишение на краткосрочната целева норма (*КЦН) за опазване на човешкото здраве по показател *озон.*

Броят на превишенията на праговите стойности на средно- денонощната норма (ПС на СДН) за ФПЧ10-50 µg/m3, надвишава допустимия по Наредба №12/2010 г. за 2017 г. и 2018 г.. През 2019 г. регистрираните превишения СДН на ФПЧ10 е 33 бр., което е под нормативно допустимият брой превишения – 35 бр. за една календарна година, което е видно от графиката.

Фиг.13. Брой дни с превишения на СДН на ФПЧ 10- 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

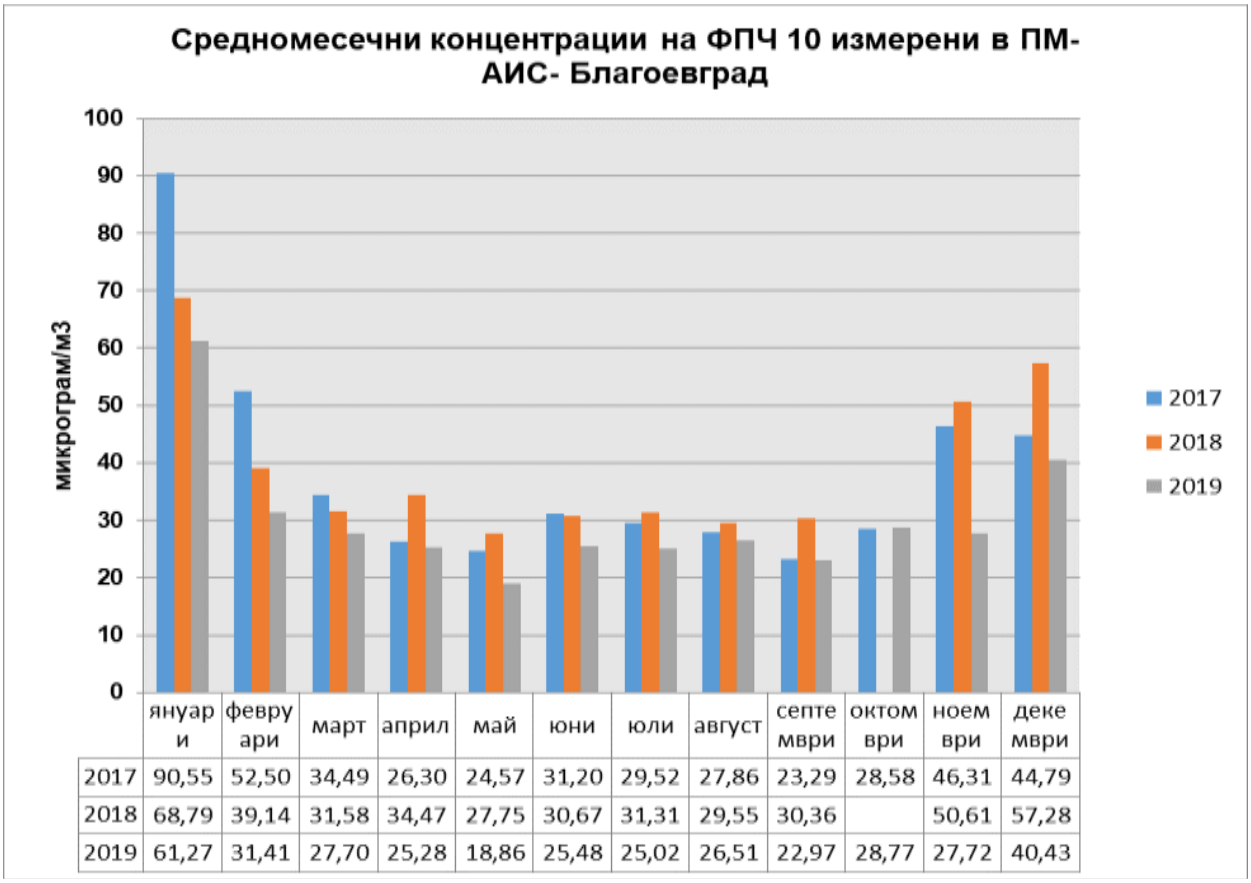

Сравнено с 2017г. и 2018г. през 2019 г., броят на дните с превишение на средноденонощната норма за $ФПЧ_{10}$ е намалял с 50%.

Превишенията по показател фини прахови частици се регистрират основно през зимния отоплителен сезон, като същите се дължат на широката употреба на твърди горива за отопление в битовия сектор, транспортния трафик и характерните за сезона безветрие, мъгли, температурни инверсии, създаващи условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой, както е показано в таблицата.

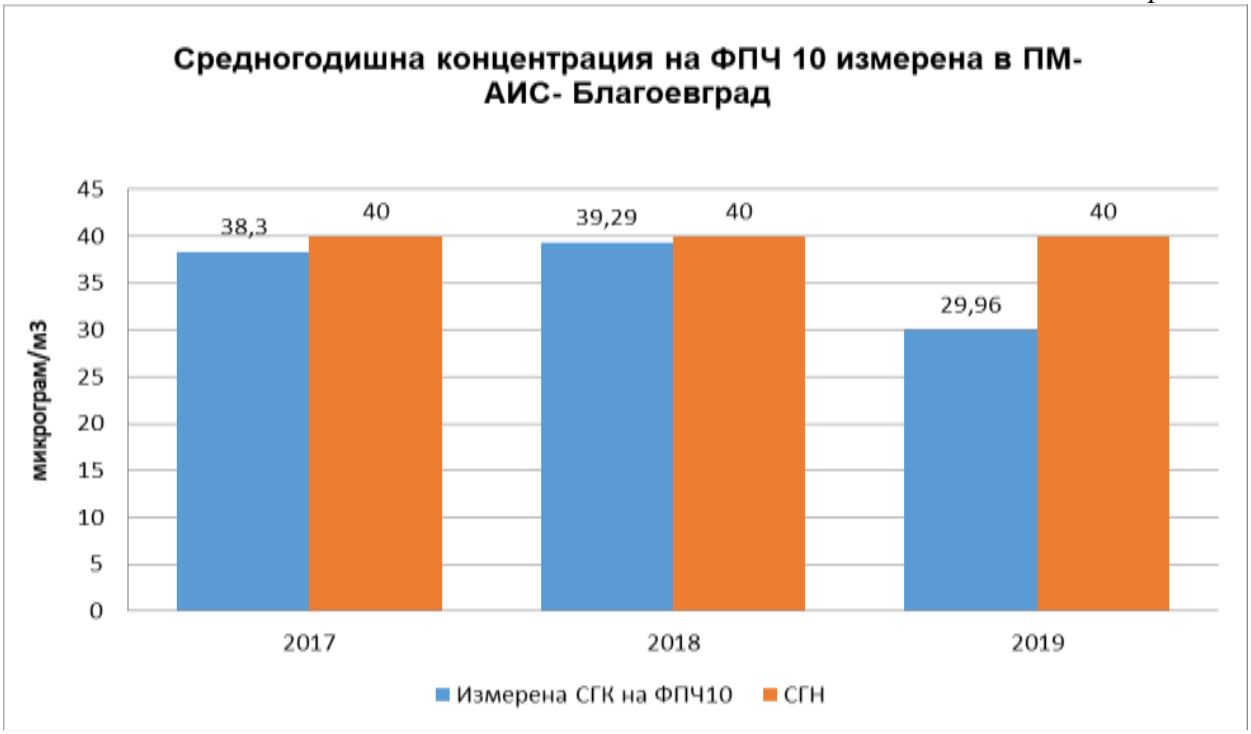
През 2019 г. се наблюдава и понижение на средномесечните концентрации на ФПЧ10, в сравнение с 2017 г. и 2018 г.

Фиг. 14. Разпределение на средномесечните концентрации на ФПЧ 10- 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

	януари	февруари	март	април	май	юни	юли	август	септември	октомври	ноември	декември
2017	90,55	52,50	34,49	26,30	24,57	31,20	29,52	27,86	23,29	28,58	46,31	44,79
2018	68,79	39,14	31,58	34,47	27,75	30,67	31,31	29,55	30,36		50,61	57,28
2019	61,27	31,41	27,70	25,28	18,86	25,48	25,02	26,51	22,97	28,77	27,72	40,43

Фиг. 15. Измерени средногодишни концентрации на ФПЧ 10- 2017 г., 2018 г. и 2019 г., спрямо СГН

Предвид продължаващото несъответствие и поради непостигане на нормативно регламентирания броя на превишения (35 бр.) на средноденонощната норма за ФПЧ10, през 2017 г. Община Благоевград е одобрена по проектно предложение №BG16M1OP002-5.002 „Разработване/актуализация на общинските програми за качеството на атмосферния въздух“ по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ на Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“

Резултатите от извършеното ново дисперсионно моделиране на база 2017 г. по групи източници (битово отопление, транспорт и промишленост) върху формирането на средногодишните концентрации на ФПЧ10 (без включен фон), показват следното разпределение- битово отопление- 59.4 %, транспорт- 39.1 % и битово отопление- 1.5 %.

С решение №265/28.09.2018 г. на Общински съвет- Благоевград е приета „Актуализация на
общинска програма за качество на атмосферния въздух и достигане на установените норми на фини прахови частици (ФПЧ10) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) на територията на община Благоевград, с период на действие 2019- 2023 г.“.

През 2019 г. Община Благоевград е изпълнявала заложените мерки заложени в „Актуализация на общинска програма за качество на атмосферния въздух и достигане на установените норми на фини прахови частици (ФПЧ10) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) на територията на община Благоевград, с период на действие 2019-2023 г.“, както следва:

- ✓ **Bl_Sh_Dh_t_2** - Газифициране на битовия сектор – поетапно увеличаване броя на домакинствата отопляващи се с газ от централен източник. Изградена е газопреносната мрежа на гр. Благоевград, но поради високата цена на природния газ през 2019 г. няма промяна на присъединените към газопреносната мрежа (около 1 % от домакинствата)
- ✓ **Bl_Sh_Dh_t_3**- Проучване и поставяне на индувидуални пречиствателни устройства (филтри) на горивните инсталации в еднофамилни и/или многофамилни жилищни сгради – 1-ви етап. През 2019 г. община Благоевград не е поставяла филтри. През 2019 г. Община Благоевград не е имала възможност да осигури собствено финансиране на мярката и не е имала достъп до европейски средства, които биха осигурили нейното финансиране.
- ✓ **Bl_Sh_Dh_i_3**- Подробно проучване на нагласите на населението към ползването на горива с въведен стандарт за качество, подмяна на горивните инсталации и горивата ползването на индивидуални пречиствателни съоръжения (филтри). През 2019 г. Община Благоевград не е провеждала одробно проучване на нагласите на населението към ползването на горива с въведен стандарт за качество, подмяна на горивните инсталации и горивата и ползването на индивидуални пречиствателни съоръжения (филтри).
- ✓ **Bl_Sh_Tr_t_1**- Повишаване контрола върху изпълнението на дейностите по мокро метене и миене на уличната мрежа и обществените територии. Община Благоевград е извършвала стриктен контрол на дейностите по мокро метене и миене, съгл. изготвените графици за изпълнение на съответните мероприятия.
- ✓ **Bl_Sh_Tr_t_2-** Изграждане/реконструкция/рехабилитация на уличната мрежа и тротоари на територията на общината. Ежегодно са извършвани ремонтни дейности по транспортната инфраструктура, подменена е настилката на тротоари, поддържа се изправността на уличната мрежа в града. Изпълнителите, прилагат технологии, гарантиращи прахови емисии в нормативните граници за опазване на човешкото здраве. През 2019 г. са извършени: ремонт и изграждане на тротоари- 14 074,83 м2 ; ремонтни дейности по възстановяване на на асфалтова настилка- 20 878 м2 ; полагане на пътища с асфалтобетон - 189 тона.
- ✓ **Bl_Sh_Tr_t_4-** Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, с цел защита от прах и газове и недопускане влошаване състоянието на зелените площи. Благоустройство и озеленяване на крайпътните и междублоковите пространства, с цел защита от прах и газове и недопускане влошаване състоянието на зелените площи. С цел защита от прах и газове, за поддържане на зелената система на Община Благоевград през 2019 г. Са изразходвани 696 411,75 лв. През 2019 г. са възстановени и пъддържани 707452 м2 зелени площи, в т. ч. паркове, градини, междублокови пространства и др.., за което са изразходвани 696 411,75 лв.

- ✓ **Bl_Sh_Tr_a_4-** Стриктен контрол за недопускане неправилно паркиране в зелените площи. През 2018 г. община Благоевград упражнява стриктен контрол по изпълнение на мярката- съставени са 19 бр. констативни протоколи, 3 бр. актове и 21 бр. фишове.
- ✓ **Bl_Lt_Tr_t_6-** Изграждане на велоалеи на територията на община Благоевград. Към момента община Благоевград е изградила велоалеи с обща дължина 2 538 м.

През 2020 г. РИОСВ - Благоевград ще продължи да осъществнява контрол по изпълнение на заложените мерки в Актуализираната общинска програма за качество на атмосферния въздух и достигане на установените норми на фини прахови частици (ФПЧ10) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) на територията на община Благоевград, с период на действие 2019- 2023 г.

През 2019 г. е проведено измерване на качеството на атмосферния въздух с мобилна автоматична станция (МАС) на ИАОС- София, в гр. Банско, определен като „зона“ от Район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) Югозападен, съгласно утвърден годишен график от Министъра на околната среда и водите. Измерванията са извършени в продължение на *52 денонощия*, съгласно Наредба №12/2010 г. за норми за серен диоксид,азотен оксид, фини прахови частици, олово, бензен, вглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г.). По смисъла на раздел I от Приложение №8 към чл. 13, т. 2 и чл. 22, т. 2 от Наредбата, отнасящ се за целите за качество на данните, към индикативните измервания за КАВ се поставя изискването за минимален времеви обхват от 14 % в рамките на една календарна година- измерването е на случаен принцип в продължение на 8 седмици равномерно разпределени през годината. МАС- София е извършила измервания на следните показатели: ФПЧ10, серен диоксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид), въглероден оксид, озон, сероводород и метеорологични параметри- посока и скорост на вятъра, температура на въздуха, относителна влажност, налягане. Не са регистрирани превишения на приложимите норми за КАВ за измерените газообразни замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, озон. По отношение на ФПЧ10 са регистрирани 14 бр. превишения на среднодененощната норма (СДН 50 μg/m3) - над 26 % от всички измерени стойности. Изискването на Наредба №12/2010 г. (ДВ бр. 58/2010 г., с изм. И доп.) за оценяване спазването на СДН е нормата да не се превишава повече от 35 дни за календарна година- при постоянни измервания, при индикативни измервания на случаен принцип- нивото на ФПЧ10 при 90.4-тия персентил, да не превишава СДН (съгласно Приложение №8, т. I.1 към Наредбата).

Проведеният анализ на представените от ИАОС- София резултати от горепосочените измервания на ФПЧ10, показва ниво при 90.4-тия персентил 69.65 μg/m3, което надхвърля нормата от 50 μg/m3. Изискването 90.4 % от измерените през годината среднодененощни нива да не превишават нормата, което за 2019 г. не е спазено. На община Банско предстои разработване на общинска програма по чл. 27 от ЗЧАВ, за подобряване на качеството на атмосферния въздух.

Източници на емисии, контролирани съгласно изискванията ЗЧАВ, ЗООС и подзаконовите нормативни документи на територията на РИОСВ – Благоевград.

Контролът на обекти и дейности с неподвижни източници на емисии в атмосферния въздух обхваща около 100 обекта с над 170 неподвижни източници на емисии. Всички работещи обекти са обхванати в план за контролната дейност, като предвид техния брой и разпоредбите на чл. 25, ал. 3 от ЗЧАВ, обектите се проверяват най- малко веднъж на две години.

През 2019 г. са извършени 116 проверки по прилагане на Закона за чистотата на атмосферния въздух и съставени 3 акта за установяване на административни нарушения. Проверени са следните източници на емисии:

- ✓ горивни и технологични неподвижни източници на емисии на неорганични замърсители (SO2, NOx, CO и прах);
- ✓ неподвижни източници на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) в разтворители;
- ✓ източници на емисии на озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове;
- ✓ източници на ЛОС от бензини (бензиностанции и петролни бази);

- ✓ производители, вносители, търговци и различни категории потребители на бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи ЛОС;
- ✓ обекти с неорганизирани източници на емисии, с цел ограничаването им.

Извършвани са и проверки по жалби и сигнали, проверки за последващ контрол, проверки за съставяне на констативни протоколи за превишение на нормите за допустими емисии, с цел налагане на санкции.

В сравнение с предходната година, броят на извършените проверки се е запазил приблизително еднакъв.

През 2019 г. са проведени измервания на 96 броя неподвижни източници на емисии в общо 41 броя обекти, в това число :

- ✓ 12 бр. източници в 4 бр. обекти, при контролни планови измервания;
- ✓ 5 бр. източници в 2 бр. обекти, при контролни извънпланови планови измервания (по сигнали);
- ✓ 74 източника в 36 броя обекти с проведени собствени периодични измервания (СПИ), чрез възлагане на акредитирани лаборатории.

Съгласно утвърдения график от министъра на ОСВ са извършени контролни измервания на 4 бр. обекти (от 12 бр. точки за вземане на проби) - "Перунстрой 2006" ООД, гр. Кресна и „Пирин пеллет" ЕООД, гр. Разлог, експлоатиращи инсталации за производство на пелети, „Бумар" АД, с. Струмяни – инсталация за производство на микропродукти (мраморен прах) и „Фабрика Хамефа" ЕООД, гр. Разлог – мебелна фабрика, експлоатираща горивна инсталация и камери за нанасяне на покрития (грундиране, байцване и боядисване на дървени повърхности).

Резултатите на проведените контролни измервания показват спазване на НДЕ по контролираните показатели, с изключение на "Перунстрой 2006" ООД, гр. Кресна. "Перунстрой 2006" ООД, гр. Кресна има наложена текуща месечна санкция въз основа на резултати от проведени предходни СПИ, която не е актуалирана, поради получената минимална разлика в размера на изчислената санкция.

Във връзка с постъпили сигнали/жалби за замърсяване на атмосферния въздух са извършени контролни измервания на две инсталации за производство на пелети, експлоатирани съответно от „Пирин пеллет" ЕООД, гр. Разлог и „Албир" ООД, с. Беласица, общ. Петрич. Въз основа на получените резултати, показващи превишение на НДЕ по показател „прахообразни вещества" на „Албир" ООД, с. Беласица е наложена текуща месечна санкция по реда на чл. 69 от ЗООС.

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (Наредба №16/1999 г.)

Това са бензиностанциите, петролните бази и терминалите, които представляват неподвижни източници на емисии на летливи органични съединения, които се съдържат в различните марки бензини. Допустимите норми на емисии от съответните съоръжения, както и техническите изисквания на които трябва да отговарят са регламентирани в Наредба №16/1999 г. За бензиностанциите улавянето и задържането на газовата фаза (емисиите на ЛОС) се разделя на:

- ✓ Фаза I - при нея се улавят емисиите от бензиновите пари при пълнене на резервоарите на бензиностанциите;
- ✓ Фаза II- при нея се улавят изпаренията от гърловините на автомобилните резервоари при

зареждането им с гориво на бензиностанциите.

Изпаренията при зареждането на подземните резервоари (фаза I) представляват до 80% от общото количество въглеводородни пари емитирани при експлоатацията на една бензиностанция. Улавянето на парите се осъществява чрез специална тръбна връзка между бензиновоза и резервоара, осигуряваща връщането на 85 до 90% от въглеводородните пари от резервоара в цистерната на автовоза. Изпарения при пълнене на автомобилни резервоари с бензини (фаза II). Инсталирането и пускането в експлоатация на техническото оборудване за

улавяне на тази фаза осигурчва връщането на въглеводородните пари, получени при зареждането на резервоарите на автомобилите с гориво от бензиностанциите.

Добрата ефективност на системите за улавяне и регенериране на парите осигурява ниски загуби от горива при зареждане и има положителен ефект при намаляване на замърсяването на приземния въздух.

Всички бензиностанции попадащи в териториалния обхват на РИОСВ - Благоевград – 116 бр. са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16/1999 г. - етап I, относно прилагане на техническите изисквания към съоръженията за съхранение, товарене, разтоварване и превоз на бензини, с цел намаляване и предотвратяване изпускането на емисии на ЛОС в атмосферния въздух. През 2019 г. са извършени 15 бр. проверки на бензиностанции във връзка със спазване на изискванията на Наредба № 16, по отношение на Етап II на улавяне на бензиновите пари (УБП), от резервоара за гориво на МПС по време на зареждането. Резултатите от проверките, както и постъпилата информация в РИОСВ-Благоевград от оторизираните фирми, показват че операторите спазват изискванията за извършване на проверки за ефективността на улавяне на УБП на системите. При извършена планова проверка на бензиностанция, с. Дъбница, общ. Гърмен, м- ст "Маноле", собственост на "Стоян Пашов- 2006" ЕООД, гр. Гоце Делчев е установено, че дейността на обекта е преустановена.

Съгласно Наредба №16/1999 г. на територията на РИОСВ – Благоевград е разположен и се контролира един терминал за съхранение на бензини, който отговаря на всички изисквания - оборудван е с площадки за дънно пълнене и инсталация за регенерация на бензиновите пари (VRU).

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения (ЛОС) в разтворители (Наредба №7/2003 г.)

Основни източници на емисии от летливи органични съединения (ЛОС) в атмосферния въздух са промишлени предприятия и обекти от сферата на обслужването, чиято дейност е свързана с употреба на органични разтворители. Извършващите такива дейности са длъжни да декларират консумацията на органични разтворители след края на всяка календарна година в нормативно определен срок. През 2019 г. са извършени 21 бр. планови проверки проверки на обекти, в резултат на които не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба № 7/2003 г. Общият брой на инсталациите, регистрирани на територията на РИОСВ Благоевград, извършващи дейности от обхвата на Наредба № 7/2003 г. с употреба на органични разтворители към 31.12.2019 г. е 82. От тях 9 броя са декларирали консумация на органични разтворители над праговите стойности за консумация на разтворители (ПСКР), определени за конкретните дейности. Това са „Би и Би България“ ООД – извършваща дейност производство на обувки, „Ес Ти Ес Медикал Груп“ АД, гр. Сандански, експлоатираща инсталацията за промазване на тъкан (марля) с гипсова смес и изсушаване, „Боркат” ООД, „Свежест - 4“ ЕООД, “БТМ+” ООД, “МИГ - 76” ЕООД, ЕТ ”Медур-Георги Димитров“, „Дим. Артекстил“ ООД и „Кобуров и синове“ ЕООД, експлоатиращи инсталации за химическо чистене. В тази връзка през 2019 г. са представени и утвърдени девет броя Планове за управление на разтворителите (ПУР) за 2018 г., доказващи спазването на определените за съответните дейности норми (за дейностите химическо чистене и производство на обувки - норми за общи емисии (НОЕ) и норми за неорганизирани емисии, за останалите дейности - норми за допустими емисии и норми за неорганизирани емисии).

В резултат на извършени проверки, дадени предписания и изпълнение на мерките, заложени в Плановете за управление на разтворителите, се наблюдава тенденция към употреба на продукти, съдържащи органични разтворители и увеличаване на делът на продукти на водна основа.

Представени са и са анализирани 8 бр. доклади за извършени собствени периодични измервания на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС), определени като общ въглерод от общо 27 бр. точки за вземане на проби на следните обекти:

- ✓ „Марели Системс“ ЕООД, гр. Симитли с основна дейност производство на отоплителни инсталации на пелети- инсталация за нанасяне на покрития върху метални повърхности (1 бр. точка);
- ✓ М- Индекоп“ ЕООД, гр. Сандански с основна дейност производство на ковчези-
- ✓ инсталация за нанасяне на покрития върху дървени повърхности (5 бр. точки);
- ✓ „Универсал строй консулт“ ООД, гр. Благоевград, извършваща дейност производство на врати - 3 бр. точки за ЛОС след бояджиен робот и камера за нанасяне на покрития;
- ✓ „Бонана“ ООД, гр. Петрич с основна дейност производство на метални изделия - инсталация за нанасяне на покрития върху метални повърхности (6 бр. точки);
- ✓ ЕТ „МВ- Супер- Васил Попов“, гр. Белица с основна дейност производство на мебели- инсталация за нанасяне на покрития върху дървени повърхности (1 бр. точка);
- ✓ „Фабрика Хамефа“ ЕООД, гр. Разлог с основна дейност производство на мебели инсталация за нанасяне на покрития върху дървени повърхности (9 бр. точки);
- ✓ „ЗТА“ АД, гр. Банско, извършваща дейност производство на телекомуникационни

съоръжения и електроника - инсталация за нанасяне на покрития върху метални повърхности (2 бр. точки).

Резултатите от измерванията на всички обекти показват спазване на нормите за допустими емисии, поради което не са предприети административно наказателни мерки.

Контрол на обекти, за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, органични съединения (Наредба по чл 11а от ЗЧАВ, приета с ПМС №40/23.02.2007 г.)

В съответствие с изискванията на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, РИОСВ - Благоевград извършва контрол на лица, регистрирани по Търговския закон, които пускат на пазара и употребяват продукти за нанасяне на покрития - бои, лакове, латекси, грундове, байцове, авторепаратурни продукти, както и на лица, които употребяват такива продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установеното. Наредбата се отнася както за продукти на основата на органични разтворители, така и за продукти на водна основа, използвани за сгради и техни повърхности и принадлежности, за свързаните с тях съоръжения, както и за продуктите за пребоядисване на автомобили. Извършените 10 бр. проверки през 2019 г. на вносители, производители и търговци на едро и дребно на бои, лакове и авторепаратурни продукти, показват спазване на изискванията по отношение на етикетиране и максимално допустимо съдържание на ЛОС.

Задължените лица по Наредбата са длъжни да представят ежегодно в срок до 31 март в РИОСВ-Благоевград информация за количествата пуснати на пазара продукти през предходната календарна година.

Информацията относно прилагането на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти се поддържа от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) в информационната система с база данни.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и някои флуорирани парникови газове (Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой и Регламент (ЕС) №517/2014

РИОСВ – Благоевград осъществява контрол и наблюдение в обекти, които извършват ремонт и поддръжка на хладилни, климатични и термопомпени системи, както и на оператори на такова оборудване, експлоатирано в производствени и други обекти. През 2020 г. броят на подлежащите на контрол стационарни инсталации, съдържащи хладилни агенти е достигнал 1125. Сравнено с 2019 г. броят на инсталациите е нараснал с около 10 %. Също така са регистрирани 11 юридически лица, които са извършвали дейности по проверки за течове, поддръжка, ремонт и сервизиране на хладилно, климатично и термопомпено оборудване.

Във връзка с влязлата в сила от **01.01.2015 г.** пълна забрана за употребата и/или пускането на пазара на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеводороди (HCFC) – фреон R22, включително забрана за употреба и/или пускането на пазара в рециклиран и/или регенериран вид, в съответствие с разпоредбите на чл. 5 и чл. 11, параграфи 3 и 4 на Регламент (ЕО) №1005/2009 за веществата, които нарушават озоновия слой, на всички оператори са запознати с мерките, които е необходимо да се предприемат за извличане на контролираното вещество с цел обезвреждане му. Продължава тенденцията за замяна на озоноразрушаващите вещества в хладилните и климатични инсталации с флуорирани парникови газове. Осъществява се контрол във връзка с пълната забрана от 01.01.2015г. за пускане на пазара и използване на ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеводороди (HCFC) и се изисква необходимата документацията, свързана с извеждането от употреба на контролираните вещества.

В изпълнение на изискванията на чл. 17 от ЗЧАВ, респективно Наредбите по прилагане на
Регламент (ЕО) № 1005/2009 г. за веществата, нарушаващи озоновия слой и Регламент (ЕС) № 517/2014 за флуорсъдържащите газове и за отмяната на Регламент (ЕО) № 842/2006, са извършени 57 броя проверки. При извършените проверки не са констатирани нарушения на нормативната база - операторите водят досиета на системите, спазват се изискванията за периодичност на извършване на проверките за херметичност/течове. Проверките се извършват от лица, притежаващи документи за правоспособност, издадени от Българска браншова камара по машиностроене. Дадените 23 броя предписания за допълнителна информация и актуализация на наличната на обектите документация са изпълнени в указаните от експертите на инспекцията срокове. Резултатите от контрола се събират целогодишно, обработват, анализират и обобщават в годишни отчети във връзка с прилагане на Регламент (ЕС) №517/2014 на Европейския парламент и на Съвета за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) №842/2006 и Наредбата за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата които нарушават озоновия слой.

Кратка обобщена оценка за качеството на атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ - Благоевград

От изложеното до тук, могат да се направят следните заключения за състоянието на атмосферния въздух:

- ✓ За първи път през 2019 г. качеството на атмосферния въздух не е нарушено по показател ФПЧ10.
- ✓ Газифицирането на цялата област ще намали емисиите на вредни вещества, отделяни в приземния слой от горивните процеси в промишлеността и в бита.
- ✓ През 2019 г. на територията контролирана от РИОСВ- Благоевград са обхванати за текущ контрол, включително чрез задължаване за провеждане на собствен мониторинг всички по-съществени неподвижни източници на емисии. При промишлените източници не са констатирани съществени превишения на нормите за допустими емисии.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

3.Анализ на здравното състояние на населението в Благоевградска област

3.1. Заболеваемост и болестност

Заболеваемостта на детското и възрастното население от област Благоевград е проучена по МКБ -10 (международна квалификация на болестите). Данните в доклада са предоставени от Дирекция „Медицински дейности” на РЗИ Благоевград. Отразяват първичната обръщаемост на населението за медицинска помощ към доболничните (поликлиничните) заведения в града. Наблюдавани са общата заболеваемост (първично регистрирани случаи) и някои класове болести по МКБ, които по литературни данни са повлияни в най-висока степен от рисковите фактори на околната среда.

Анализ на заболеваемостта и болестността:

При анализа на общата заболеваемост и болестност се очертават следните проблемни области:

- Болести на органите на кръвообращението;
- Болести на дихателната система;
- Болести на пикочо-половата система;
- Болести на окото и придатъците му;
- Болести на храносмилателната система;
- Някои инфекциозни и паразитни болести;
- Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан;
- Болести на нервната система.

Заболяемостта на детското и възрастното население от област Благоевград е проучена по МКБ -10 (международна квалификация на болестите). Данните в доклада са предоставени от Дирекция „Медицински дейности" на РЗИ Благоевград. Отразяват първичната обръщаемост на населението за медицинска помощ към доболничните (поликлиничните) заведения в града. Наблюдавани са общата заболеваемост (първично регистрирани случаи) и някои класове болести по МКБ, които по литературни данни са повлияни в най-висока степен от рисковите фактори на околната среда.

Регистрирани заболявания, болестност: През 2019 г. най-голям дял от болестността за Благоевградска област се пада на **болести на дихателната система 166 428 случая /23,85%/ , болестите на органите на кръвообръщението** – регистрирани са **145 745** случая /20,88%/, следвани от болести на ухото и мастоидния израстък – 74 441 случая /10,67%/; болести на пикочо-половата система – 57 548 случая /8,25%/; болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 55 341 случая /7,93%/; болести на окото и придатъците му – 54 601 случая /7,83%/; някои инфекциозни и паразитни болести – 46 958 случая /6,73%/;

Новооткрити заболявания, заболеваемост: През 2019 г. най-голям дял от заболеваемостта за Благоевградска област се пада на болестите на дихателната система – регистрирани са система 166 428 случая /23,85%/ при 167 274 случая /22,92%/ за 2018 г., следвани от **болестите на органите на кръвообръщението** – регистрирани са **145 745** случая /20,89%/ при 132 902 случая /18,21%/ през 2018 г., болести на ухото и мастоидния израстък – 74 441 случая /10,67%/ при 19 123 случая /2,62%/ през 2018 г.; болести на пикочо-половата система – 57 548 случая /8,25%/ при 62 270 случая /8,54%/ през 2018 г.; болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан – 55 341 случая /7,93%/ при 49 826 случая /6,83%/ през 2018г.; болести на окото и придатъците му – 54 601 случая /7,83%/ при 49 070 случая /6,73%/ през 2018 г.; някои инфекциозни и паразитни болести – 46 958 случая /6,73%/ при 46 946 случая /6,43%/ през 2018г. и други.

Броят на хоспитализациите в лечебните заведения за болнична помощ на територията на Благоевградска област през 2019 г. е 65 096 , което е с 4 800 лица повече от изписаните болни през 2018 г. / 60 296 лица/.

По структура на заболеваемостта по причини за хоспитализация по класове на първо място през 2019 г. **са болестите на дихателната система – 10 522 случая,** следвани от **болестите на органите на кръвообащението – 9 840 случая.**

Справка за отчетени първични прегледи за 2019 г. от изпълнители на ПИМП и СИМП, сключили договор с РЗОК Благоевград по общини и за областта на 100 000 души население по групи болести на дихателната система, включени в Клас X „Болести на дихателната система" на МКБ-10 са предоставени от РЗОК Благоевград.

В Табл.17.,Табл.18. и Табл.19. са представени данните за 2019 г. и 2018 г., които показват увеличение на първичните прегледи от **150 997 за 2018 г. на 219 534** .

Анализът на данните показва че във водещи заболявания са Острите инфекции на горни дихателни пътища (J00 - J06) – извършените първични прегледи през **2019 г. са 158 900 бр**. **спрямо 2018 г., когато са 154 167 бр.** Острите инфекции са следвани от Други остри респираторни инфекции на долни дихателни пътища (J20 –J22), като извършените прегледи **през 2019 г. са 25015 бр. с 892 бр. по - малко от 2018 г., когато са 25 907 бр.**

ИЗВОДИ

Атмосферното замърсяване влияе негативно върху човешкото здраве, най-често нарушавайки функциите на респираторната, сърдечно - съдовата и имунната система, което води до повишена заболеваемост и намалена продължителност на живот. От всички регистрирани заболявания през 2019 г. относителният дял на заболяванията на дихателната система е 23,85 %, като причина за това може да бъде и замърсяването на околната среда. Процентът е завишен в сравнение с 2018 г. , когато болестите на дихателната система са 22,92 % от всички заболявания.

На потенциалния вреден ефект на атмосферните замърсители са изложени и най-чувствителните групи от населението – децата, възрастните хора и лицата с хронични заболявания.

Прахът постъпва в организма предимно чрез дихателната система, при което по-едрите частици се задържат от лигавицата на носа и гърлото и впоследствие се изхвърлят от организма, а по-финитe частици под 10 μm ($ФПЧ_{10}$) достигат до по-ниските отдели на дихателната система, като водят до увреждане на тъканите в белия дроб. Натрупването на определено количество частици затруднява дишането и предизвиква постоянно дразнене на дихателните органи, като става причина за хронични заболявания на дихателната система или предизвиква усложнения, ако човек вече страда от такива заболявания.

Здравният риск от замърсяването на въздуха с прах зависи както от размера на частиците, така и от химичния състав на суспендираните прахови частици, от адсорбираните на повърхността им други химични съединения, както и от участъка на респираторната система, в която те се отлагат.

Отчита се възрастов градиент в респираторната заболяемост – тя е значимо по-често при децата от 0-18 г. и намалява при възрастните от групата над 18 г., в която на първо място в структурата на заболяемостта са болестите на органите на кръвообращението.

Замърсяването с $ФПЧ_{10}$ продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух в страната като през годината във всички РОУКАВ е регистрирано превишение на средноденонощната норма (СДН) и средногодишната норма (СГН) за $ФПЧ_{10}$. Основните причини за наднормено замърсяване с прахови частици са отоплението с твърдо гориво през зимния сезон, опесъчаването на улиците и пътищата, емисиите от автомобилния и обществен транспорт.

Въз основа на кратката обобщена оценка за качеството на атмосферния въздух на територията, контролирана от РИОСВ – Благоевград можем да направим следното заключение:

*Анализът на данните показва че към 31.12.2019 г. нивата на контролираните основни показатели за качеството на атмосферния въздух с изключение на ФПЧ10 са под установените норми за опазване на човешкото здраве. През 2019 г. от АИС- Благоевград не е регистрирано нито едно превишение на средноденонощните, средночасовите и средногодишните норми за показатели: азотен диоксид и серен диоксид. Регистрирано е едно превишение на краткосрочната целева норма (*КЦН) за опазване на човешкото здраве по показател *озон.*

Броят на превишенията на праговите стойности на средно- денонощната норма (ПС на СДН) за ФПЧ10-50 μg/m3, надвишава допустимия по Наредба №12/2010 г. за 2017 г. и 2018 г.. През 2019 г. регистрираните превишения СДН на ФПЧ10 е 33 бр., което е под нормативно допустимият брой превишения – 35 бр. за една календарна година.

Сравнено с 2017г. и 2018г. през 2019 г., броят на дните с превишение на средноденонощната норма за $ФПЧ_{10}$ е намалял с 50%.

Превишенията по показател фини прахови частици се регистрират основно през зимния отоплителен сезон, като същите се дължат на широката употреба на твърди горива за отопление в битовия сектор, транспортния трафик и характерните за сезона безветрие, мъгли, температурни инверсии, създаващи условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния слой.

В отговор на последователната си политика за подобряване качеството на въздуха община Благоевград стартира изпълнението на Проект **„Актуализация на програмата за**

качеството на атмосферния въздух на територията на Община Благоевград“. Проектът е по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ на оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“. Целта на проекта е актуализацията на съществуващата Програма за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух на фини прахови частици и полициклични ароматни въглеводороди на територията на Община Благоевград чрез изготвянето на комплексна програма за достигане на установените норми на замърсителите - фини прахови частици ФПЧ10 и полициклични ароматни въглеводороди ПАВ. С изготвянето на комплексната програма ще се планират адекватни и изпълними към настоящия момент мерки за намаляване нивата на количествата на фини прахови частици ФПЧ10 и полициклични ароматни въглеводороди ПАВ и достигане на установените норми за КАВ на територията на Община Благоевград за периода 2019-2023.

Предприетите мерки от страна на общинската администрация, включват: да се увеличи броят на домакинствата, отоплавящи се на газ, поставяне на филтри на комините на жилищните сгради. Въвеждане на автобуси на газ или електроенергия в градския транспорт, озеленяване, редовно измиване на основни пътни артерии, въвеждане на зони с ниски емисии на замърсяване.

Въз основа на информацията и анализите, представени в предходните точки на настоящия доклад, заключението по отношение на въздействието върху околната среда и човешкото здраве в резултат от прилагането на ОПОС 2014-2020 г. в Община Благоевград за 2019 г., е:

Предприетите мерки и реализираните проекти са изцяло с екологична насоченост и от реализирането им се наблюдава комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

3. Състояние на храненето на населението

3.1. Състояние на храненето на групи от населението.

През отчетния период е извършена оценка на храненето на децата в детските заведения чрез изчисляване на енергията и хранителните вещества на определен хранителен прием на база на менютата за определен период от време и калкулационните ведомости за съответните менюта - съгласно Наредба № 6/2011 г. и Наредба № 2/2013 г.на МЗ за здравословно хранене на децата в област Благоевград; изчисляване на среднодневен продуктов набор.

Извършена е оценка на храненето в **75 детски заведения** в област Благоевград.

Обект на анализа беше съответствието на храненето на деца на възраст от 0-3 и 3-7 години в детски заведения на изискванията за здравословно хранене чрез:

1). прием на пълноценна и разнообразна храна;

2). достатъчен прием на зеленчуци и плодове;

3). ограничаване приема на мазнини, захар и сол;

4). прием на достатъчно течности.

Оценката на храненето се извърши въз основа на данни от калкулационните ведомости и седмичните менюта.

Обърнато беше особено внимание на съответствието на данните от калкулационните ведомости и менютата с нормативните изисквания по отношение на:

- енергийния прием (съответно при четирикратно или петкратно хранене);

-приема на основни хранителни вещества – белтък, мазнини и въглехидрати;

- приема на храни, съобразен с примерния продуктов набор.

Констатации:

Във всички детски заведения в област Благоевград се работи по предварително изготвени седмични менюта. Същите с малки изключения са в съответствие с наредбите и са изготвени по сборниците с рецепти, препоръчани от МЗ. Среднодневните продуктови набори съответстват на нормите, заложени в приложенията към наредбите. При установяваните малки отклонения се дадоха в протоколите предписания за корекции в менюто.

Оказана е методична помощ на медицински и немедицински персонал при всяка проверка в детско заведение. Брой оказана методична помощ – 75 бр.

През отчетния период продължи по план **Тематичната проверка за спазване на изискванията на Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения**, съобразено с епидемичната обстановка в страната. Достигна се до проверката на 80 % от детските заведения в областта.

С публикуваната в ДВ. бр. 87/05.11.2019 г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 и допълнението са актуализирани:

- групите храни, които се използват за приготвянето на ястията;
- стойностите за прием на общ белтък, мазнини и въглехидрати, изразени като процент от среднодневните енергийни потребности;
- ежедневните количества за общ прием на храни и групи храни, съгласно промяната на продуктовия набор;
- терминологията на някои понятия, с цел уеднаквяване и избягване на грешно тълкуване, както и прецизиране на някои текстове с цел привеждане в съответствие с действащото европейско право.

Предмет на проверката: Изпълнение изискванията за прием на основни хранителни вещества, храни и групи храни съгласно извършените промени в Наредба № 6/2011 г. на МЗ за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения (обн. ДВ, бр. 65 от 23.08.2011 г., изм. и доп. ДВ бр. 87/2019 г.).

Място на проверката: Кухни на детски градини и подготвителни групи в училищата.

Обхват на проверката: Да се извърши пълна оценка на храненето в детските заведения, като се обхванат с предимство обекти, при които през предходни години са констатирани несъответствия и са издавани предписания и/или съставяни актове.

***Обект на проверката*:** Съответствието на храненето на деца на възраст от 3 до 7 години в детски заведения на изискванията за здравословно хранене чрез:

1. прием на пълноценна и разнообразна храна;
2. достатъчен прием на зеленчуци и плодове;
3. ограничаване приема на мазнини, захар и сол;
4. прием на достатъчно течности.

Констатации: От извършените проверки по прилагане и спазване изискванията на Наредба № 6/2011 г., изм. и доп. ДВ бр.87/2019 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения на територията на област Благоевград, се установи:

1. Общият брой на детски градини и обединени детски заведения в Благоевградска област е 75. От тях през отчетния период бяха проверени проверени **50 детски заведения**.

2. Всички проверени детски заведения са запознати с основните положения на Наредба № 6 и ги спазват в по-голямата си част.

3. Дневните менюта за храненето на деца се изготвят за цялата седмица с участието на медицински специалист, директор и домакин. Неколкократно в РЗИ се предоставят продуктовите набори и менютата на детските заведения от община Благоевград и се провеждат работни срещи за оценка, консултиране и обсъждане на проблеми с цел подобряване храненето на децата, посещаващи детски заведения. Резултатите от така организираната дейност са положителни.

4. До отпечатването на новия сборник с рецепти менюто се изготвяше съобразно *Сборник рецепти с наръчник за хранене на децата от 3 до 7 годишна възраст*, издаден 2005 г. След излизането на рецептурника и изпратеното от нас писмо-уведомление до общините, всяко детско заведение се снабди и започна изготвянето на менютата съобразно новите промени.

5. Съгласно Наредба № 6 приемът на разнообразна храна се осигурява чрез ежедневно включване в менюто на най-малко по един представител от следните групи храни:

- **Зърнени храни и/или картофи** – в 100% от проверените обекти ежедневно в менюто са включени различни представители от групата (хляб, макарони, тестени изделия, ориз и картофи); жито и овесени ядки се предлагат в по-голяма част от проверените обекти. Пълнозърнест хляб се предлага в почти всички детски заведения

– от еднократен до четирикратен прием седмично. В малък процент от проверените обекти се предлагат други продукти от пълнозърнесто брашно.

- **Зеленчуци и плодове** (като директна консумация или компонент на ястия и десерти) – при проверките се установи, че като цяло в детските заведения се предлагат сезонни плодове и зеленчуци и има разнообразие. В изпълнение на чл. 10, ал. (3) от наредбата във всички обекти подкрепителната закуска в 10 ч. е само от пресни плодове или зеленчуци - цели, нарязани настъргани или като плодова/зеленчукова салата. Сезонни плодове са включени и в някои десерти, приготвяни в кухните. Сурови зеленчуци се предлагат като салати и гарнитури, а преработени – като компонент на супи и основни ястия.

В около 70 % от проверените детски заведения се установи почти пълно достигане на препоръчителния прием от 285/360 гр. при четирикратно хранене, в 20 % - в рамките на 200 - 280 грама (75 -80 %). В детски заведения в общините Гърмен, Сатовча, Гоце Делчев, е осигурен прием на плодове и зеленчуци в рамките на 180 – 200 грама при четирикратно хранене, т.е. доста под установения норматив.

- **Мляко и млечни продукти** – при предлагането на мляко в детските заведения се констатираха някои несъответствия - недостатъчни количества, неспазване изискването за процентно съдържание на мазнини за съответната възрастова група.

Установеният дневен прием в около 40 % от проверените детски заведения е под границата на препоръчителните стойности от 300/315 мл. за четирикратно хранене. Най-малки количества мляко се установиха в община Сатовча (с. Сатовча, с. Плетена), община Гърмен (с. Дебрен, с. Рибново), ДГ „Слънце“ гр. Гоце Делчев.

Съгласно изискванията на наредбата в менюто трябва да е включено кисело мляко с масленост от 2 % и/или прясно мляко с 1,5 % поне два пъти седмично и 3 до 3.6 % в останалите дни. Това изискване не се спазва в близо 30 % от проверените обекти (ДГ с. Плетена, ДГ с. Склаве).

В над 90 % от проверените детски заведения се предлагат сирене, кашкавал и извара в границите от препоръчителните стойности – 26,25 -33.5 гр. при четирикратно хранене.

- **Богати на белтък храни - месо, птици, риба, яйца, бобови храни**:

Основно се консумира месо (свинско и телешко без видими тлъстини, сухожилия и кости), мляно месо и пилешко (доставя се като цяло замразено пиле или замразени пилешки бутчета, предлага се без кожа и кости).

В някои от обектите се зарежда специално приготвено за целта мляно месо, отговарящо на изискванията на Наредба № 6 (детските заведения в гр. Благоевград). В останалите детски заведения се спазва изискването на Наредба № 9/2011 г. на МЗХ мляното месо да е по утвърден стандарт, което означава 60 % свинско и 40% телешко месо. В някои от населените места със смесено население се предлага само 100 % телешка кайма, което е в съответствие с изискванията. Месни заготовки и месни продукти (кренвирши, наденица, хамбургски салам) като основно ястие не се предлагат в детските заведения от област Благоевград.

В почти всички обекти в менюто се включва риба като основно ястие веднъж в седмицата. Изискването рибата да е само филе в съчетание с високите цени обаче води до еднообразие в предлагането ѝ.

В малък процент детски заведения се констатира в някои от седмичните менюта пропускане предлагането на риба – ДГ с. Рибново, ДГ „Радост“ – гр. Гоце Делчев.

Бобовите храни (боб, леща, грах) са застъпени достатъчно и фигурират в почти всички менюта най-малко два пъти в седмицата.

6. Други хранителни продукти.

- **Захарни и сладкарски изделия** – констатира се предлагането на такива (суха паста, шоколадова вафла, меденка и др.) в само около 5 % от проверените обекти веднъж седмично като следобедна подкрепителна закуска.
- **Прием на течности** – спазва се изискването за питейна и бутилирана вода. Констатирани пропуски тук са предлагането на боза с изкуствени подсладители (ДГ „Слънце“ в гр. Гоце Делчев, ДГ гр. Хаджидимово, ДГ в гр. Кресна, ДГ „Здравец“ в гр. Петрич).

7. Почти всички проверени обекти използват само здравословни кулинарни технологии при приготвянето на храната:

- хранителните продукти се почистват и нарязват непосредствено преди топлинната обработка.

- зеленчуковите и плодовите салати се нарязват непосредствено преди поднасянето им за консумация.

- замразените зеленчуци в ястията се влагат без предварително размразяване.

- методи на кулинарна обработка, съхраняващи витамините и предотвратяващи образуването на вредни за здравето вещества – практикува се предимно варене (включително варене на пара), задушаване или печене при умерена температура. Почти никъде не се използва технологията „пържене“.

8. В 100 % от проверените обекти предлаганата храна се приготвя общо за децата на възраст 3 -7 години.

Препоръки:

Във връзка с констатациите по време на проверките бяха направени следните препоръки, описани в констативните протоколи:

- **Храната в детските заведения да се предлага по предварително изготвени дневни и седмични менюта, разработени в съответствие с изискванията на Наредба № 6/2011 г., изм. и доп. ДВ бр. 87/2019 г. на МЗ за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детските заведения и детските кухни.**

- **С цел избягване на еднообразието и осигуряване на разнообразна храна при съставяне на менюто за две седмици да не се допуска повтаряемост на ястията;**

- **Ежедневно включване** в основните хранения - сутрешна закуска, обяд, **на поне един представител** от групата на зърнените храни и/или картофи;

- Предлаганите млечни продукти, както и хлебни, тестени и картофени изделия **трябва да са с ниско съдържание на мазнини, сол и/или захар.**

- Приемът на плодове и зеленчуци да се осигурява **чрез ежедневно включване** в менюто на общо 225 - 280 грама зеленчуци и плодове за четирикратно хранене.

- Подкрепителната закуска преди обяда **да е само от пресни плодове/зеленчуци** - цели, нарязани, настъргани или като плодова/зеленчукова салата.

- **Ежедневно включване** в менюто на 265 гр. кисело или прясно мляко с масленост 3 – 3.6% и 1,5-2 % и 18 – 22 гр. сирене, извара, кашкавал.

- **Включване на пълнозърнести продукти** (пълнозърнест хляб, хлебни, макаронени и тестени изделия от пълнозърнесто брашно, овесени ядки, жито, елда, просо и др.) **най-малко в четири хранителни приема седмично.**

- **Да се намали консумацията на мазнини, захар и сол;**

- Да не се предлагат захарни и шоколадови изделия;

- Да не се предлага боза с изкуствени подсладители;

- При обработката на храните да използват само здравословни технологии.

- ***Взети мерки*:**

- Оказана методична помощ на медицински и друг персонал във всички проверени обекти за спазване на Наредба № 6 на МЗ.

- Предписано отстраняване несъответствията с констативни протоколи.

За извършената дейност по тематичната проверка изготвих и изпратих в срок в МЗ обобщен анализ.

4. Анализ на физическото и здравословното състояние на децата и учениците в област Благоевград за 2019 г.

4.1. Анализ на здравословното състояние и физическо развитие на децата от детските градини и ясли от област Благоевград

В началото на 2020 г. бяха изготвени и изпратени уведомителни писма до кметовете на 14-те общини относно попълване на Приложение №5 към чл.9, ал.1 и Приложение №6 към чл.9, ал.1.

Ежегодно медицинските специалисти от учебните заведения в област Благоевград, представят информация на Регионална здравна инспекция за физическото развитие и

здравословното състояние на децата и учениците по данни от профилактичните прегледи, извършени от личните лекари и медицинските специалисти в заведенията, отразени в здравните им карти. На територията на област Благоевград се намират 14 общини, а именно: Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово, Якоруда с 274 населени места, от които 13 града и 261 села. В област Благоевград има 112 детски (12 ДЯ, 60 ДГ с яслени групи, 34 ДГ и ПГ – 7) и 120 учебни заведения.

Обработени общо 228 схеми анализ, 116 за здравословното състояние на учениците и 112 схема анализ на здравословното състояние на децата от област Благоевград.

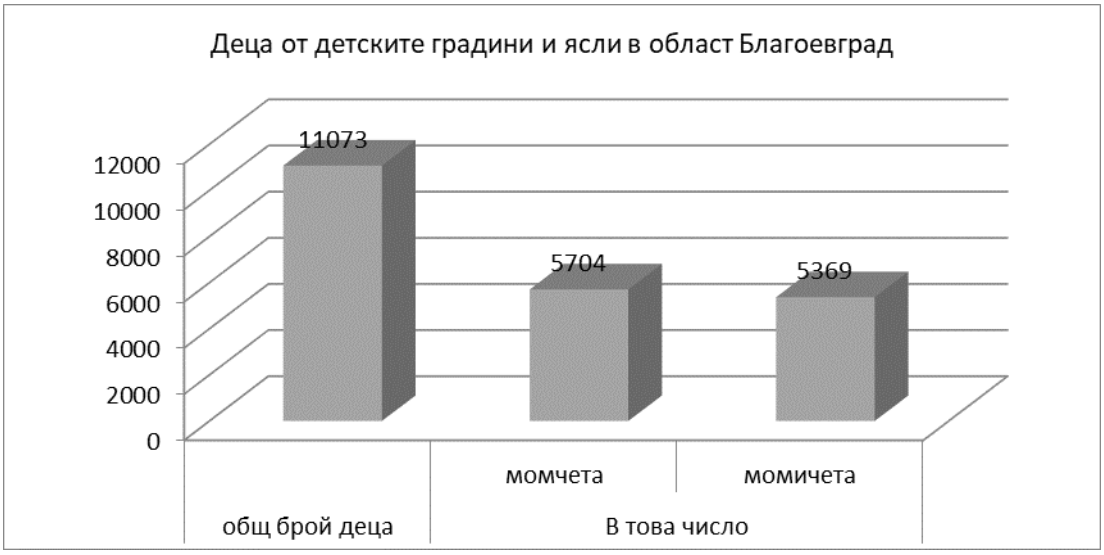
Оказана методична помощ и консултация на 137 медицински работници от детски и учебни заведения при изготвяне на схемите за здравословното състояние на организираните детски и ученически колективи.

Физическо развитие на децата

Медицинските специалисти от здравните кабинети на детските градини и ясли изготвят индивидуална оценка на физическото развитие на децата.

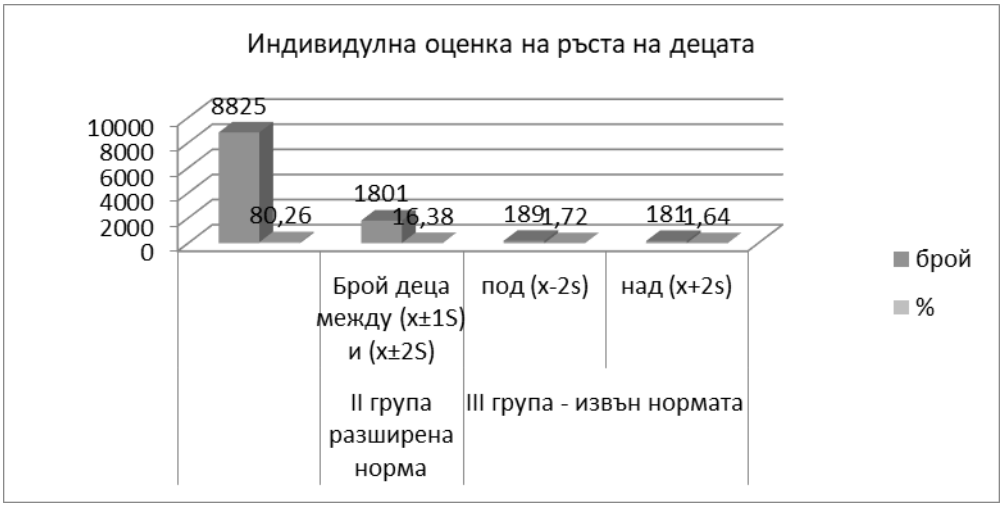
Определят се антропометричните показатели ръст и телесна маса, които се сравняват с нормите за съответната възраст и пол.

Индивидуална оценка на ръста на децата от детските ясли и градини.

На 10996 деца или 99.31% от детските ясли и градини в област Благоевград е направена индивидуална оценка на ръста / ***виж. Табл.24.***/. От тях 80.26% са в норма; 16.38% в разширена норма и извън нормата – 3.36%, от които 1.72% под нормата и 1.64% над нормата (при 76.7%; 17.41% и 5.89%, от които 3.26% под нормата и 2.63% над нормата за предходната година)

Индивидуална оценка на телесната маса на децата от детските ясли и градини

На 10996 деца или 99.31% от детските ясли и градини в област Благоевград е направена индивидуална оценка на телесната маса /**виж.Табл.25./.** От тях 77.74% са в норма; 17.71% в разширена норма и извън нормата – 4.55%, от които 1.35% под нормата и 3.20% над нормата (при 76.98%; 18.30% и 4.72%, от които 1.99% под нормата и 2.73% над нормата за предходната година)

Анализ на физическата дееспособност на децата

От общия брой деца (11073) в детските градини и ясли 10 847 покриват нормите за физическа дееспособност за съответната възраст, което е 97,96 % от общия брой деца.

Здравословно състояние на децата от детските градини и ясли

Детските градини и ясли в област Благоевград са посещавани от 11073 деца, като на 99.31% са предоставени данни за здравословното им състояние.

Регистрирани заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на децата, проведен в периода септември – декември, отразен в личните им профилактични карти

През 2018/2019 година от профилактичните прегледи на децата в детските заведения са регистрирани общо 527 заболявания /**виж.Табл.26.** /.

На първо място са болестите, свързани със смущение със зрението, с 80 регистрирани заболявания, което е 15.18%

На второ място е затлъстяването, има 77 регистрирани деца, което представлява 14.61% от общата заболеваемост.

На трето място са специални синдроми и симптоми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) с 55 регистрирани случаи, което е 10.44%.

Следват случаите на заболяванията с астма – 49 регистрирани или 9.30%. Последвани от пневмония (7.78%); хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации (6.45%); алергичен ринит (6.26%) и хроничен бронхит (5.12%)

Съгласно изискванията на Наредба №8 от 2016 г. децата, подлежащи на диспансеризация се водят от лекари специалисти от лечебните заведения.

От всички 10920 прегледани деца 46 (0.42 %) са диспансеризирани . Най – голям е броят на диспансеризираните деца с астма – 17 (36.96%).

На второ място е ДЦП – 13 (28.26%), следвана от заболяванията на очите – 5 (10.87%)

4.2. Анализ на здравословното състояние и физическото развитие на учениците от област Благоевград

През 2019 година 116 училища са със 1613 паралелки и 32411 ученици. Учениците са на възраст от 7 до 14 години, като от тях: 10724 момчета и 10372 момичета и на възраст от 14 до 18 години са 5924 момчета и 5391 момичета. Тези данни към РЗИ за здравословното състояние и физическата дееспособност на учениците в област Благоевград са подадени от здравните специалисти към заведения. На територията на областта има 25 средни училища с 510 паралелки и 10591 ученици; 50 основни училища с 566 паралелки и 10771 ученици; 8 начални училища с 38 паралелки и 641 ученици; 24 професионални гимназии с 395 паралелки и 8845 ученици; 8 общообразователни училища с 73 паралелки и 1295 ученици; 1 спортно училище с 8 паралелки и 123 ученици и 2 центъра за специална образователна подкрепа с 23 паралелки и 123 ученици.

Физическо развитие на учениците

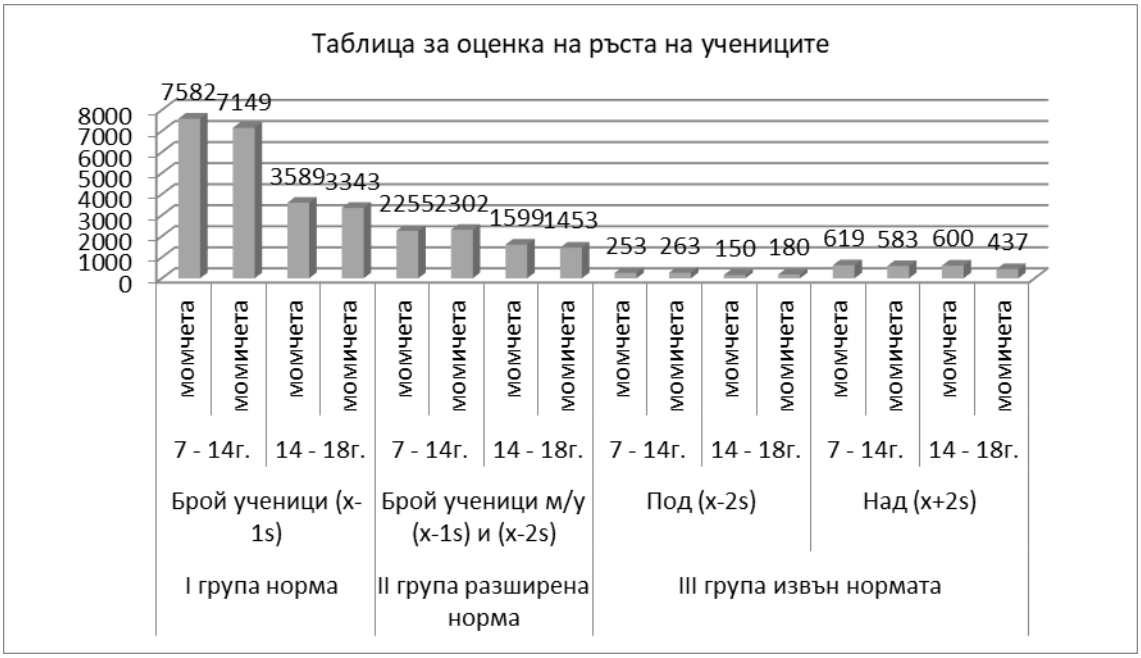
През учебната 2018 / 2019 година са подадени антропометрични данни за 32357 деца на възраст от 7 до 18 години или 99.84% от общия брой ученици от учебните заведения в област Благоевград.

- **Индивидуална оценка на ръста на учениците**

Най – голям е броят на момчетата и момичетата от всички възрасти в първа група – норма 21663 или 66.95%.***(виж. Табл.30.)***

В разширената норма са 7609 ученици или 23.52%. Абсолютният брой на момчетата и момичетата във всички възрасти, които попадат извън нормата е 3085 или 9.53%. С много нисък ръст са 846 или 2.62%. Момчета и момичета на възраст от 7 до 14 години са 516 или 1.59%, а на възраст от 14 до 18 години са 330 или 1.02%.

Силно избързващи в растежа са 2239 момчета и момичета или 6.92%. От които 1202 или 3.72% на възраст от 7 до 14 години и 1037 или 3.20% на възраст от 14 до 18 години (при 66.93% в първа група; 24.39% във втора разширена норма и 8.68% в трета група – извън нормата, от които 3.29% под и 5.39% над нормата през предходната година).

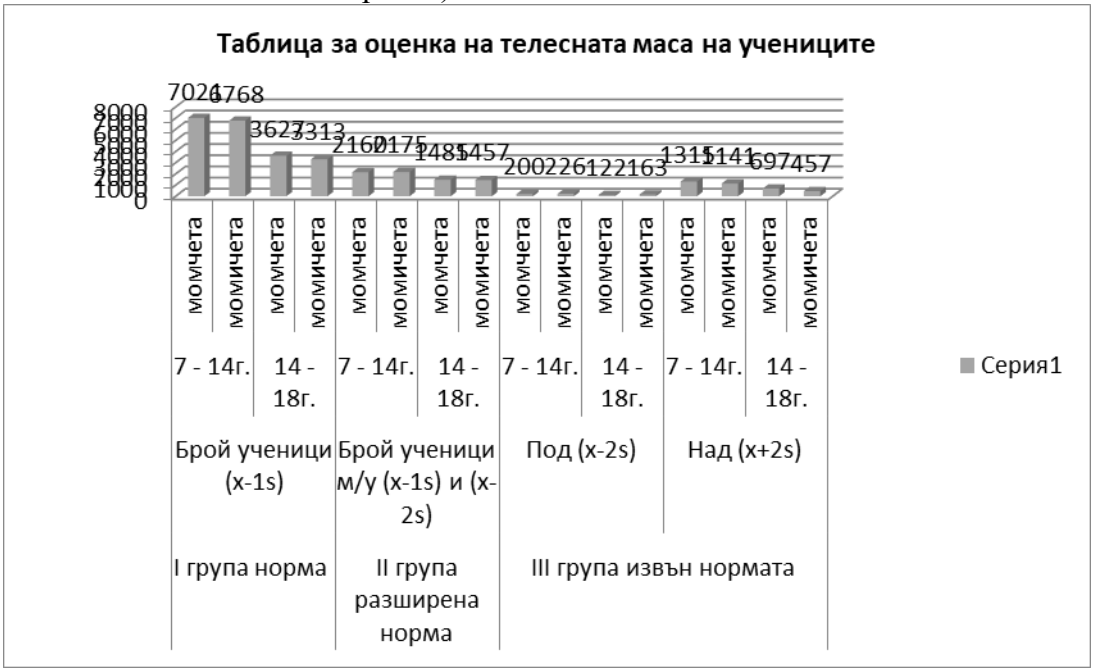

- **Индивидуална оценка на телесната маса на учениците**

От 32357 ученици, на които е измерена телесната маса 20729 или 64.06% попадат в първа група – норма. В разширената норма са 7277 , което представлява 22.49%.

Извън нормата във всички възрасти са 4321 (13.35%) ученици. С поднормено тегло общо са 711 или 2.19%. От тях до 14 годишна възраст са 1.32%, а във възраст от 14 до 18 години – 0.88%.

Значителен е броя на учениците със свръх тегло и затлъстяване – 3610 или 11.16%. От тях до 14 годишна възраст са 7.60%, а над 14 до 18 години – 3.57% (при 66.92% в първа група норма; 24.40% в разширена норма и 8.68% в трета група – извън нормата, от които 3.29% под и 5.39% над нормата).

- **Физическа дееспособност**

При учениците от първи до дванадесети клас 99.30% са покрили нормите за физическа дееспособност. В това число на възраст от 7 до 14 години 10565 момчета и 10167 момичета; на възраст от 14 до 18 години 5931 момчета и 5474 момичета. Броят на учениците, освободени от часовете по физическо възпитание е 193 или 0.6

В ЦСОП изследването за физическа дееспособност на учениците се прави на базата на индивидуално изготвените планове въз основа на следните видове вътрешни оценки (качествена текуща оценка), а именно:

- Среща затруднение – 30 ученика
- Справя се – 19 ученика
- Постига изискванията – 0 ученика

Регистрирани заболявания и аномалии при основния профилактичен преглед на учениците, проведен в периода септември – декември, отразен в личните им профилактични карти.

На първо място в регистъра на заболеваемостта на учениците от първи до 12 клас в област Благоевград е смущение в зрението с 1319 случая или 4.35% (при 3.22% за предходната година). Неспазването на здравните норми при учене и ползване на компютър в домашни условия, както и продължителния престой пред телевизора увеличават риска от появата и задълбочаването на проблемите в зрението.

На второ място заема затлъстяването с 1032 регистрирани случая или 3.40% (при 1.77% за миналата година). Затлъстяването е рисков фактор за здравето, поради заболяванията, които се развиват в по – късна възраст, като диабет, хипертония и др. Причините за затлъстяването при учениците е неправилното хранене и ниската физическа активност.

Последвани от нарушения на рефракцията и акомодацията – 240 или 0.79%.

След това са броя на учениците със специфично забавяне в развитието – 231 или 0.76%.

Следват случаите с регистрирани гръбначни изкривявания – 133 или 0.44% (при 0.29% за предходната година).

Следват случаите с регистрирани заболявания: гръбначни изкривявания, алергичен ринит, астма, хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации, детска церебрална парализа, диабет и др.

4.3. Диспансерно наблюдение (по Наредба №8 от 2016г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията) (*виж. Табл.36.).*

Обобщените данни от схемите за анализ за 2018 г. показват, че от обхванатите ученици със заболявания, подлежащи на диспансерно наблюдение са:

344 ученици (1,73% от всичките 19828 в областта) са показани в Табл.34.

По класове болести, пресметнато в проценти, данните са следните:

Клас IV

Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяна на веществата

- Най-висок дял – 117 ученици – 29,18 % от диспансерните и 0,36 % от всички ученици, където водещ поддял е затлъстяването с 86 ученици – 21,45% и 0,27% от всички обхванати ученици, следван от поддял захарен диабет – 26 ученици – 6,48% от диспансеризираните и 0,08% от общия брой ученици.

Клас X

Болести на дихателната система

- Следващият – втори дял са учениците с бронхиална астма – 44 диспансеризирани ученици или 10,97%, като от общия брой ученици е 0,14%. В поддял „Други болести на горните дихателни пътища“ 33 ученици са с алергичен ринит, което е 8,23% от диспансеризираните ученици и 0,10% от общия брой ученици.

Клас VI

Болести на нервната система

- На трето се подреждат болестите с епизиодични и пароксизмални разстройства – 37 ученици с епилепсия, което 9,23% от диспасеризираните и 0,11 % от общия брой ученици. Следва поддял“Детска церебрална парализа и други паралитични синдроми“ - 21 ученици с детска церебрална парализа – 5,24% от диспансеризираните и 0,07% от всички ученици

Клас V

Психични и поведенчески разстройства

- На четвърто място са заболявания, свързани със стрес и соматоформни разстройства – 15 ученици / 3,74% от диспансеризираните и 0,05% от всички ученици/ са с други невротични разстройства, следвани от 13 ученици с изоставане в умственото развитие, което представлява 3,24% от диспансеризираните и 0,04% от всички ученици.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Върху здравословното състояние на учениците влияние оказват редица фактори на жизнената среда – вътрешни и външни, като: ген, пол, възраст и др. В последните години стреса е ключов фактор за отключване и развитие на някои заболявания и състояния.

Съгласно Наредба №8 от 2006 година за профилактични прегледи и диспансеризация и подадените данни от медицинските специалисти в здравните заведения се отразяват в таблица, в която е посочен кодът на заболяването МКБ Х , съгласно указание на МЗ.

Данните от ежегодно провежданите профилактични прегледи са единствената информация за здравното състояние на децата и учениците, с която разполагат медицинските специалисти в детското заведение и училището. Тази информация е изключително важна за опазване здравето на децата и учениците и когато се налага да се окаже първа помощ при травми, злополуки, спортни състезания и др.

В началото на всяка учебна година медицинските специалисти от здравните кабинети в детските заведения и училищата уведомяват родителите писмено и/или на родителски срещи относно задълженията им за ежегодния профилактичен преглед. Учениците и техните родители не винаги предават на медицинския специалист личната здравно-профилактична карта с нанесените актуални данни от
проведения профилактичен преглед. От медицинските специалисти постъпват сигнали относно ненавременната и неточна информация от общопрактикуващите лекари за проведените профилактични прегледи.

И през настоящата година имаше случаи на непълно и неточно подадени данни от личните общопрактикуващи лекари, съответно и от медицинските специалисти в учебните заведения - непрецизирани диагнози, несъответствия на диспансеризираните спрямо прил. 4 от Наредба №8 или банални логико-математически грешки при попълването на таблиците за анализ. В анализа на заболяванията, подлежащи на диспансерно наблюдение са включени само данни, за които медицинските специалисти са получили достоверна информация от личните лекари на обслужвания контингент деца и ученици

Активното взаимодействие между родители, ученици и медицински специалисти е важен фактор за опазване здравето на децата и учениците.

Сътрудници в отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето” към Дирекция „Обществено здраве” при Регионална здравна инспекция Благоевград ежегодно оказват методична помощ на новоназначени и действащи медицински специалисти от здравните кабинети на детските заведения и училищата за изготвяне на анализите за физическото развитие и на здравословното състояние на децата и учениците.

Регионална здравна инспекция планира, организира и осъществява здравно-образователни дейности и прояви в областта на профилактиката на болестите и промоцията на здравето.

За подобряването на здравословното състояние на децата и учениците от област Благоевград се препоръчва:

- Медицинските специалисти в здравните кабинети активно да изискват предоставяне в срок на талоните от проведените профилактични прегледи от личните лекари;
- Ръководствата на учебните заведения да организират максималното използване на наличната спортна база и да организират допълнителни мероприятия в съответствие с утвърдения спортен календар в клубове;
- Ръководствата, съвместно с училищните настоятелства да съдействат, там където е възможно, за формиране на групи по лечебна физкултура на учениците с

гръбначни деформации и затлъстяване, като заниманията се провеждат от специалисти кинезитерапевти;

- Ръководствата на учебните заведения, съвместно с настоятелствата и родителите да организират различни форми на отдих и участие в спортни дейности извън урбанизираните територии за увеличаване на двигателната активност, профилактика на стреса и на болестите на дихателната система с алергична етиология;
- Ръководствата на учебните заведения, съвместно с педагозите и психолозите да актуализират и разнообразяват дейността за намаляване на нивото на стрес сред учениците по време на обучението и по време на престоя им в училище;
- Медицинските специалисти да участват активно при изработването на седмичното разписание на учебните часове за правилното организиране на дневния режим, съгласно изискванията на Наредба №10 на МЗ;
- Медицинските специалисти да участват активно при изготвянето на седмичните менюта в училищата, където има столове за хранене, съгласно изискванията на Наредба №37 на МЗ;
- Медицинските специалисти да актуализират дейностите по промоция на здраве в съответствие на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести.

Физическо развитие на децата

5. Мониторинг на шум

5.1. Нормативна уредба в областта на шума в околната среда, методи за оценка.

Необходимостта от контрол и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в:

- Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета „*относно оценката и управлението на шума в околната среда*”.
- Закон за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005)
- Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004)
- Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ „*за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда*” (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.).
- Утвърдена *Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на град Благоевград.*

Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на „*Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива*”, утвърдена от МЗ, 2007 г., в съответствие с посочените методи в Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ „*за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението*” (обн., ДВ, бр. 58 от 2006 г).

Мониторингът се извършва по показател L -(усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (7.00-19.00 ч.).

5.2. Описание и разпределение на контролните пунктове

Пунктове принадлежащи към пътни трасета (47.04 % от общия брой):

- Контролен пункт №1 - бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”;
- Контролен пункт №2 - бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден”;
- Контролен пункт №3 - кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”;
- Контролен пункт №4 - ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”;
- Контролен пункт №5 - кръстовище – „II Основно училище”;

- Контролен пункт №6 - кръстовище – пл.”Гоце Делчев”;
- Контролен пункт №7 - ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”;
- Контролен пункт №8 - ул.”Полковник Драгов” и ул.”Никола Вапцаров”.

Пунктове принадлежащи към железопътни трасета (11.8 % от общия брой):

- Контролен пункт №9 - ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”;
- Контролен пункт №10 - жп прелез – кв. ”Старо Струмско”.

Пунктове с промишлени източници на шум – производствено складови (23.52% от общия брой):

- Контролен пункт №11 - ул.”Васил Левски” пред ”Гимназия по текстил”;
- Контролен пункт №12 - ул.”Васил Левски” и ул.”Димитър Солунски”;
- Контролен пункт №13 - ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”;
- Контролен пункт №14 - ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК”.

Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита (17.6 % от общия брой):

- Контролен пункт №15 - кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина
- Контролен пункт №16 - ул.“Ал.Стамболийск” / пред МУЦ/
- Контролен пункт №17 - ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница

През м. ноември и м. декември 2019 г. РЗИ - Благоевград проведе мониторинг на шума на територията на гр. Благоевград, съгласно действащите нормативни документи и утвърдения план на инспекцията. Измерванията бяха реализирани в 17 пункта при гъвкаво работно време на екипите от Дирекция «Обществено здраве» - отдел «Лабораторни изследвания» и отдел «Профилактика на болестите и промоция на здравето» в часовете от 07.00 часа до 19.00 часа.

За всеки контролен пункт на измерване, успоредно с акустичните измервания, са отчетени: интензивността и структурата на транспортните потоци, вида и състоянието на пътното покритие, наклон на улицата, вида на застрояване, етажност на сградите, брой на пътните платна по време на мониторинга.

5.3. Резултатите от проведения мониторинг на транспортен шум

РЗИ Благоевград е провела измервания на градския шум в общо 17 бр. пунктове. Данните за шумовите нива на контролните пунктове за 2019 г. са представени в Табл.20. и в Табл.21. Оценката се прави при сравнение на измерените или изчислените нива с граничните стойности посочени в Наредба № 6 от 2006 г.

В диапазона под 58 dB(A) през 2017 г. попадат 13 пункта, за 2018 г. отново 13 пункта и за 2019 г. се наблюдава намаление на броя на пунктовете в този диапазон - 10 пункта.

В диапазона от 58–62 dB(A) през 2017 г. и 2018 г. попадат 4 пункта, а през 2019 г. 7 пункта. Наблюдава се увеличение броя на пунктовете в този диапазон през 2019 г.

5.4. Анализ на резултатите от проведения мониторинг на транспортен шум

Еквивалентното ниво на шума в диапазона под 58 dB(A) е регистрирано в **10 пункта,и**змерените стойности : от **52 dB(A) до 57 dB(A).** В сравнение с 2018 г**.** в 5 пункта (ул.”Иван Михайлов” и ул.”Владо Черноземски”, Кръстовище – пл.”Гоце Делчев”, Ул.”Полковник Драгов” и ул.”Никола Вапцаров”, ул.”14 полк” – кръстовище при “ЗМК” Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница) нивото на шума се е увеличило с **1 dB(A).** В един от пунктовете (ул.“Ал. Стамболийски” / пред МУЦ/) в сравнение с 2018 г. имаме намаление с **1 dB(A).**

Еквивалентното ниво на шума в диапазон 58-62 dB(A) беше измерено в **7 пункта** (бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”, бул. “Св. Св. Кирил и Методий” – кръстовище с ул. ‘Илинден, Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски”, ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”, ул.”Димитър Солунски” и бул.”Св. Св. Кирил и Методий”, ул.”Васил Левски” и ул.”Димитър Солунски”, ул.”Димитър Солунски” – пред фабрика „Воршилов”) стойностите са от **58 dB(A),** до **60 dB(A).** В 1 от пунктовете (Бул. “Св.Св.Кирил и Методий” – кръстовище с ул. “Владо Черноземски”) се наблюдава увеличение с **2 dB(A),** в 2 от пунктовете **(**Кръстовище - ул.”Васил Левски” и ул.”Владо Черноземски” и Ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника

и пред Болница) с **1 dB(A), с 3 dB(A)** се е увеличило нивото на шума в пункт **(**ул.”Васил Левски” и ул.”Димитър Солунски”) и **с 4 dB(A) в** пункт (ул.”Александър Стамболийски” и ул.”14 полк”) в сравнение с 2018 г.

Еквивалентното ниво на шума в диапазон над ГС*dB(A) беше измерено в **3 пункта** (Кръстовище кв.”Струмско” пред Детска градина, ул.“Ал.Стамболийски” / пред МУЦ/, ул.”Григор Пърличев” – пред Поликлиника и пред Болница). През 2017 г., 2018 г.,2019 г. и в трите пункта се запазват нива на шума над граничната стойност.

Извод: ***Не бяха установени нива на шума в диапазони 63 - 82 dB(A) и над 82 dB(A) в нито един пункт*****.**

5.5. Препоръки

С цел създаване на благоприятна и здравословна акустична среда е необходимо прилагането на разнообразни архитектурно-градоустройствени, хигиенни/технически, организационни, пътнотранспортни, лесозащитни и др. мероприятия от всички заинтересовани страни.

За намаляване на източниците на шум РЗИ-Благоевград препоръчва:

- стриктен контрол на техническата изправност на МПС;
- подходящи гладки улични настилки и малък наклон на улиците;
- подходяща организация на движението - ограничени и забранени за движение на МПС улици и зони, забрана за форсиране на двигателите, забрана за движение на мотоциклети и тежки камиони в определени райони и часове;
- Включване на екологичните въпроси при възлагане на обществени поръчки;
- Насърчаване придвижването пеша и с велосипеди;
- Залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение можем да обобщим, че измерените еквивалентни нива на шум в контролните пунктове на Благоевград показват устойчивост на показателите през 2019 г.

Броят на пунктовете с еквивалентни нива на шума в диапазона под **58 dB(A)** остава най-голям.

В диапазона **58-62 dB(A)** се отчита леко увеличение на стойностите в сравнение с 2018 г.

Община Благоевград е предприела действия по актуализация на Общинската програма за опазване на околната среда, съгласно изискванията на Глава пета от Закона за опазване на околната среда / ДВ.Бр.91/2002 г., изм.ДВ.Бр.68/2015 г./. Като част от програмата ще бъде разработен план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда за община Благоевград.

За отчетния период пътната инфраструктура в Благоевград непрекъснато се обновява – с нова пътна настилка, изграждане на кръгови кръстовища , озеленяване, задължителни еднопосочни улици, синя зона, велоалея, околовръстен път и др. Приет е общ устройствен план /ОУП/ на община Благоевград с райониране на града по зони – промишлена, жилищна, смесена и др.

Във връзка с изпълнение на програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии, в съответствие с изискванията на Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ, РЗИ Благоевград ежегодно предоставя на община Благоевград доклад за шумовото натоварване, карти за контрол на уличен шумов фон и улична характеристика на гр.Благоевград.

Програмите за защита от шум в отделните градове са различни, отчитащи съответната индивидуалност на географско разположение, интензивност на движението, разположението на сградите и кварталите. Техническите средства и методи, които могат да са от полза при снижаването на шума, също са различни. Въпреки това, съществуват общи аспекти в дейностите по намаляване на нивата на шума в околната среда и те включват: изисквания за правилно планиране на жилищните и промишлените райони, на скоростни магистрали, летища и др.; разглеждане на жалбите от различни групи население, както в процеса на планиране, така и в последствие; оценка на съответствието на източника на шум (промишлено предприятие, търговски център, автомагистрала, железопътна линия и др.) с действащите законодателни актове.

Безспорно най-важната мярка е намаляването на шумовото замърсяване да бъде включено в политиките на общините за териториално устройство и изграждането на интегриран транспорт.

Европейският парламент също играе решаваща роля в регулирането на процеса на намаляване на нивата на шума в околната среда.

В становище 25 юни 2014 г., Брюксел, Комитета на регионите към Европейския съюз прави препоръка да се преследва устойчив и цялостен подход в областта на градското развитие. Проблемите на градската мобилност не могат да бъдат разрешени чрез прилагане единствено на секторен подход. По-конкретно трябва да се вземе предвид връзката между градското измерение на транспортните политики и по-общото понятие за устройство на територията, с цел не само подобряване на градския транспорт и инфраструктурата, но и борба срещу разрастването на градовете и преосмисляне на отношенията между градовете и тяхното обкръжение (градска и селска среда). Утежняващ фактор при малките и средните градове е фактът, че те се сблъскват с по-големи трудности при финансирането на проекти за подобряване на градската мобилност поради по- високата им цена и по-малките икономии от мащаба.

Европейската Комисия с предложение за приемане на Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно нивото на шума от моторни превозни средства цели да се намалят граничните стойности на шума на два етапа от по 2 dB(A) всеки за леките автомобили, микробусите, градските и междуградските автобуси. За камионите намалението ще е 1 dB(A) на първия етап, а на следващия — 2 dB(A). Първият етап ще бъде две години след публикуване на текста в Официален вестник, а вторият етап се предвижда да е 5 до 7 години след публикуването му. Освен това ще бъде въведен нов метод на изпитване, който е по-представителен за градското движение и е международно признат в рамките на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН). На последно място, предлага се да не е задължително оборудването на електрическите, както и на хибридните електрически превозни средства със звукови устройства (т.нар. „акустични системи за сигнализиране на превозното средство (АССПС)“, които ще помогнат на пешеходците и велосипедистите да забелязват по-лесно тези превозни средства.

6. Контрол

6.1. Контрол по Закона за здравето - тютюнопушене на закрити обществени места и определени открити площи.

– извършени **495 проверки** (121 проверки на заведения за хранене и развлечения, 13 детски и учебни заведения, 302 проверки на други закрити обществени места и 59 проверки на открити детски площадки по чл.56а).

- Контрол по спазване забраните, свързани с пряката и непряка реклама на спиртни напитки в печатните издания – вестници и списания и външната реклама – билбордове, плакати, превозни средства и др. (чл. 55, ал. 1 и 2 от Закона за здравето) - ежедневен преглед на местни печатни издания и всяко тримесечие по отделните две направления – билбордове. Изготвени бяха 5 **бр**. протоколи за билбордовете.
- През отчетния период по сигнал са съставени **4 акта на физически лица** за установяване на административно нарушение, от тях: **3 бр.** по чл. 56 и **1 бр.** по чл.56а от Закона за здравето

Контролът по Закона за здравето включва и извършени проверки съвместно с органите на МВР - по определен график и по сигнали на граждани.

За констатирани нарушения през 2020 г. са съставени **12 бр. актове** за установяване на административно нарушение по чл. 56 от Закона за здравето, от които 2 на юридически лица и 10 - на физически лица.

7. Здравна оценка на седмични учебни разписания, съгласно изискванията на Наредба № 10/ 2014 г.

От 01.08. до 31.12.2020г**.** в отдел „ПБПЗ“ започна извършването на здравна оценка на седмични учебни разписания, съгласно изискванията на Наредба № 10/ 2014г. за здравните

изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. За отчетния период е извършена оценка на 155 седмични учебни разписания.

Обхванати са всички **123 училища за първи срок на учебната 2020/ 2021г.** / Начални училища – 8, Основни училища – 55, Средни училища 26, Обединени училища – 7 , Профилирани гимназии – 8, Професионални гимназии – 18 и Спортно училище – 1/ с брой паралелки – 1659 и брой ученици – 33732.

Брой върнати седмични разписания за съгласуване – **31** / НУ – 1, ОУ – 11, СУ – 9, Обединени училища – 2, Профилирани гимназии – 2, Професионални гимназии – 6/.

Изготвени са Протоколи в три екземпляра по образец, съгласно Приложение към чл. 10, ал.1, които са предоставени на РУО и Директорите на училища.

Оказана е методична и консултативна помощ на директорите на училища за правилното изготвяне на седмичните разписания, в съответствие с изискванията на Наредба № 10/2014г. Стриктно и пълно се води постъпилата документация от училищата.

Не са извършени проверки за спазване на одобрените от РЗИ гр. Благоевград седмични учебни разписания през първи срок на учебната 2020/2021г. /от м.октомври до м. декември 2020г./, защото училищата преминаха на онлайн обучение.

8.Контрол за спазване разпоредбите на Наредбите за здравословно хранене на децата в организираните детски колективи.

8.1. Проверки по Наредба № 2/2013 г.на МЗ за здравословно хранене на децата от 0 до 3 г. в детските кухни и детските заведения в област Благоевград - **12 бр**.

8.2. Проверки по Наредба № 6/2011 г.на МЗ за здравословно хранене на децата от 3 до 7 г. в детските заведения в област Благоевград - **42 бр.**

8.3.Контрол по спазване разпоредбите на Наредба № 37/2009 г. на МЗ за здравословно хранене на учениците в организираните ученически колективи - **9 бр.** проверки.

9.Граничен здравен контрол – COVID-19

Във връзка със заповед № РД-01-128/16.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването за разкриване на временни звена за граничен здравен контрол на граничните контролно-пропускателни пунктове и по повод обявената от СЗО пандемия по отношение на заболяването COVID-19 бяха осигурени 12 часови дежурства за 24 часов контрол на граничните пунктове **/ГКПП Златарево, ГКПП Кулата, ГКПП Ст.Лисичково и на ГКПП Илинден до 21.07.2020 г./** чрез съгласуван график от ръководството на РЗИ Благоевград. През отчетния период екипът от ДИРЕКЦИЯ „ОЗ" се справи изключително професионално, при дневни дежурства от **13 часа, 16 часа или 17 часа натовареност**, а при нощни дежурства **18 часа, 20 часа или 21 часа служебната натовареност**.

Извършва се ежедневна работа по документацията при разпределение на предписанията за карантиниране (по общини, области и личен лекар), на по-късен етап се работи с таблети. Документацията се събира след всяко дежурства и се архивира за ползване от дирекция НЗБ. В първата половина на година се работи под голямо напрежение и натовареност, даваха си повече от три дежурства на седмица. През четвърто тримесечие дежурствата се редуцираха, с което се облекчи и натовареността на служителите. Със заповед на директора на РЗИ Благоевград, част от колегите извършваха връчване на предписания, а друга част провеждаше телефонни интервюта на заразени и контактни лица с COVID 19.

Във връзка със стриктното спазване на противоепидемичните мерки, посочени в заповедите на министъра на здравеопазването през 2020 г. са извършен **411 бр. проверки.** Съставени са **10 бр. акта на физически лица** за установяване на административно нарушение Осигурени са разположение/дежурства на телефон на основание заповеди на директора на РЗИ Благоевград, както и изпълнение на проверки по прокурорски постановления, жалби и сигнали.

II. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

1. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

1.1. Дейности по Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в България 2015 – 2020 г.

Неблагоприятната картина на стоматологичното здраве на българските деца е в резултат на липсата на профилактика и ниска мотивация за устна хигиена, слаб родителски интерес и контрол.

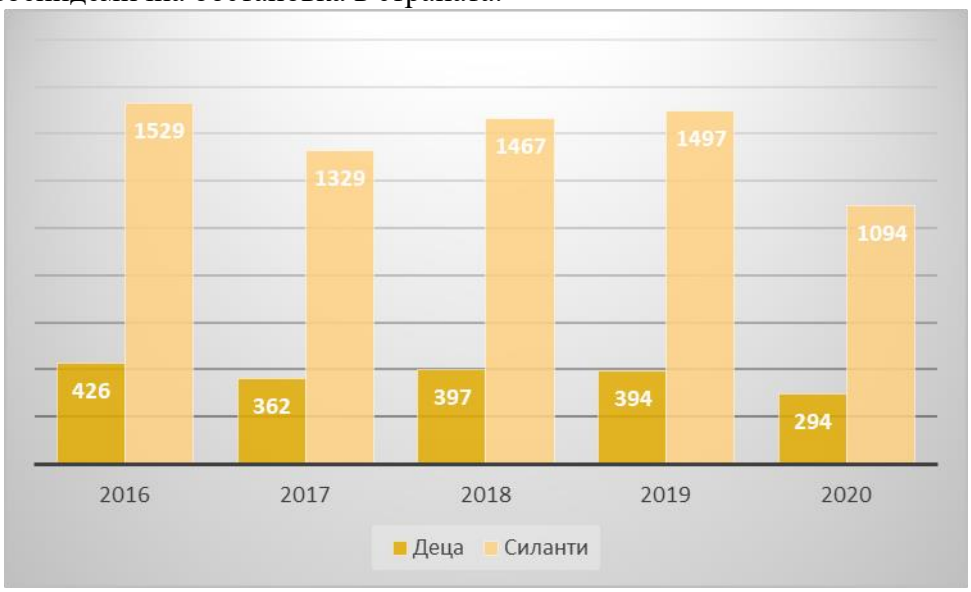
Подетите от Българския зъболекарски съюз инициативи са част от инициативите на Световната дентална федерация (World Dental Federation/FDI/). Ежегодно на 20 март се отбелязва Световния ден на оралното здраве. Над 1, 5 млн. зъболекари от над 120 държави на този ден празнуват деня на здравето на устата. През 2020 г. Световният ден на оралното здраве премина мотото „Обединени за здравето на устата“

Проведени обучения по орална профилактика на тема „ Как се грижим за нашите зъбки”, в XI ОУ „Хр.Ботев” гр.Благоевград с ученици от Iа и Iб и в V СУ „Георги Измирлиев“ гр.Благоевград с ученици от IIа и IIб клас. Общи обучени 92 ученика.

Подготвен и качен материал на сайта на РЗИ във връзка с отбелязване на 20 март - Световен ден на оралната профилактика.

Разпространени здравно-информационни материали в детски и учебни заведения в община Г. Делчев,с.Брезница община Разлог, Гърмен община Банско, община Белица, община Сатовча, с.Плетена община Сандански, с.Дамяница, община Петрич, с.Беласица, община Симитли, община Кресна.

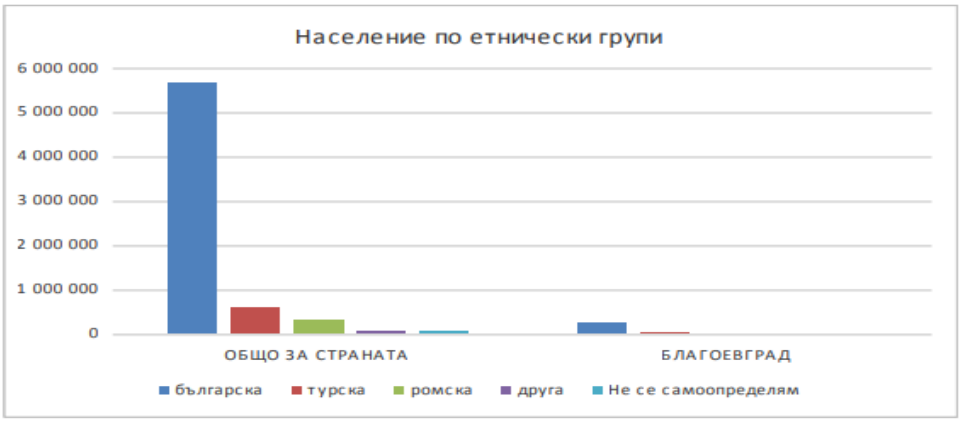
Чрез съвместните ни усилия с регионалния координатор д-р Овнарска бе достигнато до **294 деца** в цялата област, като силанизирани са **1094 зъбки /виж. Схема 1/.** Достигането на по-малък брой деца е породена от обстоятелството за въведената извънредна противоепидемична обстановка в страната.

1.2.Национален план за действие за периода 2015-2020г. към Националната стратегия на Р.България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.

Етническата структура на населението в Област Благоевград се характеризира с основен дял на българското население. Относително нисък е процента на населението, което се самоопределя като етнически турци и е малка частта от самоопределящите се като роми. Общата структура е сходна с тази за страната (виж Графика 1).

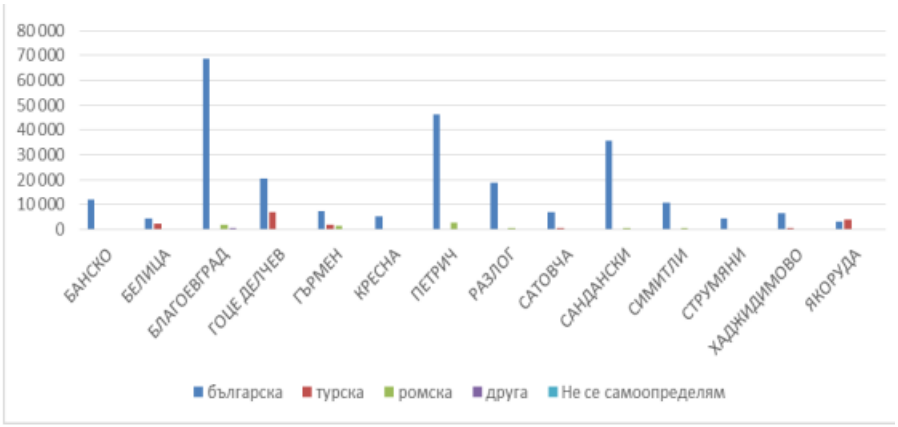
Графика 1. Население по етнически групи, общо за страната и за Област Благоевград

Източник: НСИ

В рамките на разпределението на населението по етнически групи общите изводи за областта се потвърждават и на общинско равнище. По специално внимание следва да се отдели на Общините Гоце Делчев, Гърмен и Якоруда, при които е висок относителният дял на населението от етнически турци и на Общините Петрич и Гърмен с относително по-висок дял на етническо ромско население (виж Графика 2).

Графика 2. Население по етнически групи по общини в Област Благоевград

Източник: НСИ

През 2020 г. бе изготвен и изпратен годишен отчет в мониторингова система по писмо на МЗ с № 03-538-13.12.2019 г. както и отчет до Областна администрация Благоевград**.**
Проведено бе обучение в I ОУ „Кочо Мавродиев“ гр.Петрич на тема „Ранните бракове“ и „Предпазване от ранно забременяване на момичета от 6 и 7 клас
На 05.02.2020 г. бе проведено обучение на 15 деца от ромската махала в гр.Банско .
Участва се в комисия за избор на здравен медиатор на 12.03.2020 г. в гр.Сандански и на 13.03.2020 г. в община Струмяни и в община Симитли.

На 30.09.2020 г. се проведе представяне на новоназначените медиатори и обучение на здравните медиатори.

При изпълнение на анкетно проучване по Национална програма ХНБ бяха обхванати 163 лица от ромски произход в различни населени места от Област Благоевград.

Раздадени ЗОМ /брошури и флаери/- 326бр.

Извършени дейности:

- Проведена кампания за значението на профилактичните прегледи обхванати 33лица /24 жени и 9 мъже/;
- Кампания за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност и за риска от ранните бракове сред подрастващите обхванати 21 лица / момичета/;
- Кампания за значението от имунизациите обхванати 13лица /жени/;
- Кампания за превенция от ХИВ/СПИН обхванати 17лица/11 жени и 6 мъже/;

- Кампания за начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни и хронични незаразни болести обхванати лица 19/ 13 жени и 6 мъже/;
- Кампания за вредата от най-разпространените рискови фактори/ алкохол и тютюнопушене и физическа активност – 61 лица.

  Кампанията се проведе в 12 общини в област Благоевград както следва: (община Благоевград, община Сандански, община Петрич, община Разлог, община Банско, община Гоце Делчев, община Сатовча, община Гърмен, община Хаджидимово, община Белица, община Симитли, община Якоруда.

Във връзка с противоепидемичната обстановка в страната целогодишно се оказва методична помощ на здравните медиатори от областта.

1.3. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2013 - 2020 г.

Основните хронични незаразни болести (ХНБ) – сърдечно-съдови заболявания, злокачествени новообразувания, хронични респираторни болести и диабет са причина за над 80% от смъртните случаи в Р.България, като водещи са болестите на органите на кръвообращението с 67.5%, следвани от злокачествените новообразувания с 15.1% и др.

Заболяемостта на детското и възрастното население от област Благоевград е проучена по МКБ -10 (международна квалификация на болестите). Общата заболеваемост (първично регистрирани случаи) и някои класове болести по МКБ, са повлияни в най-висока степен от рисковите фактори на околната среда.

Основно те се причиняват от общи, предотвратими рискови фактори, като тютюнопушене, нездравословно хранене, ниска физическа активност и злоупотреба с алкохол.

Стратегическата цел на Програмата е да се подобри здравето на населението и да се повиши качеството на живота, чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяваемост и последствията за здравето /инвалидизация/ от основните хронични незаразни болести.

Ключови показатели за постигане целта на програмата:

- ежегодно се планират дейности по програмата;
- изградена партньорска мрежа на територията на област Благоевград ;
- активно междуинституционално сътрудничество;
- ежегодно финансиране.

Управление и координиране на дейностите по програмата

На основание чл.9, т.1 и чл.10 от Устройствения правилник на Регионалните здравни инспекции и на основание Заповед № РД–02-40/20.09.2013 г. на Министерство на здравеопазването, и във връзка с т.9 от Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г. е сформиран Областен програмен съвет по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г.

Със Заповед на директора на РЗИ Благоевград са изготвени Правила за работа на Областния програмен съвет по програмата, както е и определен Областен координатор.

Областният програмен съвет координира изпълнението на местните политики по превенция на хроничните незаразни болести. Индикатори за добрата работа на ОПС при РЗИ Благоевград са :

- Актуализиране на неговия състав;
- Провеждане на редовни работни срещи;
- Изготвени ежегодни планове и отчети за извършената дейност;
- Проява на максимална гъвкавост при минимален бюджет за реализиране на дейности по програмата.

Повишаване на нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата

Проведени здравно-образователни мероприятия, образователно-информационни и скринингови кампании на регионално ниво по проблемите на 4-те рискови за здравето фактори:

Осъществени дейности, свързани с употреба на тютюневи изделия:

- Проект **«Не пуши – избери живота»** - участие на 19 ученици от 7 «а» клас при XI ОУ „Хр. Ботев“. Изготвени тематични табла, изработена книга на класа „Без тютюнев дим съм здрав и силен“ с есета, стихотворения, рисунки, истории, гатанки и мисли, гледане и обсъждане на филмите „Денят на Яна“, „Невидимият дим“, 900 градуса. По проекта са изработени: презентация на тема „Как цигарите влияят на нашето тяло“, постер “Цигарена кутия“, върху която децата да пишат послания срещу тютюнопушенето, флаер „Животът обича непушачите“, робот от цигарени кутии, рисунка и колаж на тема „Спри и спечели“. По проекта се реализира и посещени в РЗИ Благоевград за присъствие на демонстрация на пушещата кукла Сю.
- Проект **„Изкуството срещу пороците“** с участието на 26 ученици от 9 „д“ клас при НХГ „Св.св.Кирил и Методий“ гр.Благоевград. По проекта са проведени беседа „Живей здравословно“ с представител на РЗИ Благоевград, презентации на тема „Вредата от алкохола и тютюнопушенето“ – ученици представят пред ученици темата, изработени плакати, осъществена изложба и музикално-поетична програма „Изкуството срещу порока“, релизиран пленер/излет – съчетание на физическа активност и рисуване на открито, реализирана пътуваща изложба.

Във връзка с реализирането на ефективни превантивни дейности на отрицателното въздействие на тютюна върху здравето на младите хора са проведни обучения със седмите класове от училищата на гр.Благоевград, както и обучения на ученици от 1 клас, 2 клас и 5 клас по проектите от конкурса „Живей Здравословно“, свързани с превенцията на тютюнопушенето. **Проведени 22 обучения на 609 ученика от които (285 момичета, 324 момчета)** в ПМГ “Академик Сергей Корольов“, ОУ IX “П.Яворов“, IX ОУ “Христо Ботев”, III ОУ „Димитър Талев’’ гр.Благоевград, III ОУ „Димитър Талев’’, VIII СУ „А.Костенцев”, IV ОУ „Д Дебелянов”, СУИЧЕ „Св.Климент Охридски”, II ОУ „Д.Благоев“, IV ОУ „ Д Дебелянов, VI СУ „Ив.Вазов“.

На 05.02.2020 г. е проведено обучение на медицински сестри от училищата на гр.Благоевград на тема: „Новите технологии в тютюневата индустрия “ - обучени 17 лица.

Участие в предавания на радио Благоевград на 13.05.2020 г. на тема: ***“Войната на технологиите - вредите от наргилетата и електронните цигари”*** и на 31.05.2020 г. във връзка с отбелязване на Световния ден за борба против тютюнопушенето.

Преминали за отчетния период през ККОТ -25 лица / 9 жени и 6 мъже/

Проведени дейности, свързани със злоупотреба с алкохол:

- Проект **„Убийци на детството“** с участието на 26 ученици от 7 клас към ПМГ „Акад.Сергей Корольов“ гр.Благоевград. Изработена значка с логото на проекта, плакати, флаери, проведена лекция от пулмолог и психолог, реализирани анкети, проведен конкурс за есе, рисунка и разказ.

През отчетния период бе отбелязан м.февруари – месец на трезвеността. Организиран и проведен образователен спектакъл със 156 ученици от 9-тите класове на ЕГ „Акад.Людмил Стоянов”. Инициативата бе съвместна с ученици от Детски парламент Благоевград.

Проведени обучения на тема „Злоупотреба с алкохол“ на :

- с ученици от 8 клас от ПГСАГ гр.Благоевград – 52 обучени, от 7 клас от II ОУ гр.Благоевград – 22 обучени, от 8 клас от БПГ гр.Благоевград – 26 обучени; от 10-тите клас от ЕГ„Акад.Людмил Стоянов“ гр.Благоевград – от 156 ученици, от 9 клас от ПГСАГ гр.Благоевград – 26 обучени и от 8 клас от БПГ гр.Благоевград – 24 обучени.

В обобщение: проведени са **8 обучения** на тема „Алкохол” и е достигнато до **488 лица**.

Реализирани дейности, свързани със храненето

Здравословно хранене

- Проект **„Храната е ...?!“ –** проведени тематични часове за умения на приготвяне на здравословна храна, лекция на тема „Здравословен живот“, изработени флаери и разпространението им в училище, проведено Кулинарно шоу съвместно с родителите – презентиране на три ястия: смути, основно ястие и десерт. Дейностите се реализират от 5 „д“ клас при III ОУ „Д.Талев“ гр.Благоевград.

- Проет **„Не гладувай! Бъди умен, яж и спортувай!“** с участието на 156 ученици от ПМГ „Акад.Сергей Корольов“ гр.Благоевград. Съставено балансирано меню, съобразено с училищната ангажираност, изготвен забавен календар за здравословно хранене и спорт, проведени забавни игри, Флашмоб „Храни се и танцувай“, изработени тениски, които показват ползите от здравословното хранене и спорта, организиран и проведен „Ден на здравето и спорта“ в природен парк Бачиново.
- Проект **„Да бъдем здрави – ключа към успеха“** с участието на 26 ученици от 9 „б“ клас от ПМГ „Акад.Сергей Корольов“ гр.Благоевград. Проведена анкета на тема хранене, лекция от психолог на тема „Хранителните разстройства при подрастващите“, изготвена брошура за родители „Как да разпознаем хранителните разстройства?“, презентация на тема „Храната е здраве“, информационно табло за здравословните храни и основните правила за хранене, издадена книжка с лесни и здравословни рецепти за ученика.

През отчетния период бяха отбелязани: **19 май** - Европейски ден за борба със затлъстяването, Световната седмица на кърменото с мото «Подкрепяме кърменето за по-здрава планета» от 01 – 07 август, 16 октомври – Световен ден на прехраната и 20 октомври – Световен ден за борба с йоддефицитните заболявания - с публикации на сайта на РЗИ и в социалните мрежи.

Сформиран Областен екип за работа по ММКХДУ / Междуинституционален механизъм за контрол **на храненето на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование** /. Участие в заседание на 07.02.2020 г. от 11.00 часа в РУО Благоевград.

Физическа активност

- Проект **„Планина, въздух, сняг = движение, здраве, настроение“** - участие на 120 ученици /отбор „Снежни ангели“, отбор „Зимно съзвездие“ и отбор „Ледено вълшебство“/ от седми клас в серия от игри със състезателен характер. Проектът се реализира от VII СУ „Кузман Шапкарев“ Благоевград;
- Проект **„Спортувам и танцувам“** – участие на 70 ученици от 7-те класове при II ОУ „Димитър Благоев“. Проведени лекция на тема „Вредата от тютюнопушенето и безобидни ли са електронните цигари“ съвместно със специалисти от РЗИ Благоевград, „Наркотиците – вредата от тях“ съвместно с ОбСНВ Благоевград. Изработен модел на стикер с лого „Мамо и тате, мислете за мен“, разходка до „Кръста“ съвместно с родителите.
- Проект **„Спортисти и фенове – един за всички, всички за един“** - участие на 53 ученици от 6 „а“, 6 „б“ и 7 „а“ при IX ОУ „Пейо Яворов“ Благоевград. По проекта е създаден фен клуб „Олимпик“, изработени рекламни материали и членски карти, закупен екип и отличителни знаци на феновете, проведени състезания по футбол.
- Проект **„Ниска физическа активност“** с участието на 208 учници от I-IV клас от СУИЧЕ „Св.Климент Охридски“ гр.Благоевград. Запознаване с различен вид спорт чрез срещи с представители на ДФК „Орлетата“ Благоевград – формиране на футболни умения, БК „Евробаскет“ Благоевград – усвояване на тихники за баскетбол, СК „Рилски спортист“ и СК „Младост 2012“ Благоевград – лека атлетика, СК Таекуон-До “Фолкън“ Благоевград – за правилата в бойните изкуства.
- Проект **„Здрав дух в здраво тяло“** с участие на 40 ученици от 8-те класове при ПГТЛП „Гоце Делчев“ – оборудване на училищния салон с качествени шведски стени.
- Проект **Олимпиада 2020 ПМГ „Академик Сергей Корольов“** реализиран с участието на 26 ученици от 11 „в“ клас. Направени презентации, организирани и проведени спортни срещи, награждаване на победителите, избран голмайстор на Олимпиада 2020 ПМГ, разпространени брошури, изготвен материал за сайта на училището.

Организирана и проведена спортна инициатива в зала Скаптопара със 75 ученици от ПГСАГ гр .Благоевград.

Извън цитираните по горе компоненти на програмата, бяха реализирани и проекти обобщаващи здравословния начин на живот:

Проект **„Пътеводител за здравословен живот“ –** участие на 19 ученици от 5 „а“ от IV ОУ „Д.Дебелянов“ гр.Благоевград. Реализираните дейности включват анкета с въпроси за четирите рискови фактори/ тютюнопушене, алкохол, нездравословно хранене, двигателна активност/, изработване на енциклопедия, среща със специалисти за превенция на рисковите фактори, състезателни щафетни игри, съвместно с техните родители. Дейностите по проекта са заснети и сглобени в авторски документален филм.

Проект **„Ние живеем здравословно! А ти? –** участие на 130 ученици от 11-те класове при ЕГ„Акад. Людмил Стоянов“ гр.Благоевград. Изработен мултимедиен продукт на тема „Живей здравословно“. Презентации на номинираните мултимедиини продукти, проведени дискусии.

Проект **„Природата – здраве и смисъл“** с участието на 26 ученици от 11 „а“ клас при ПМГ „Акад.Сергей Корольов“. Изготвена презентация, почистени замърсени участъци от природата, засадени дървета и грижи за зелени кътове, проведена изложба на тема „Приказки за човека и природата“, организиран „Поход на здравето“, направено Арт-ателие от стари дрехи, аксесоари от ненужни вещи, стари вестници и списания, изработен еко календар, проведена среща с лектор на тема „Опазване на околната среда – МИСИЯ-ЖИВОТ“

Проведено обучение на 15 мед.работници от учебните заведения от община Благоевград на 05.02.2020 г. от 09.00 часа в отдел „ПБПЗ“. Теми: Здравословен начин на живот: превенция на тютюнопушенето, нездравословното хране, употребата на алкохол, ниска физическа активност, агресия в училище. Дискусия по Наредба 37, изготвянето на схема - анализ физическо развитие.

Изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа у медицинските и немедицински специалисти

В РЗИ Благоевград има разкрит ККОТ, който е оборудван. Консултантът е преминал обучение за работа в кабинета. Ежегодно се провеждат семинари със здравните работници на теми, касаещи рисковите фактори, които са водещи причини за ХНБ. Всяка информация, свързана с профилактика на рисковите фактори своевременно се предоставя на медицинските специалисти. Провеждането на директните срещи и обучения ни дават възможност да повишим капацитета и уменията им за консултиране, както и формиране у тях на активна позиция и устойчива мотивация за здраве.

Методична помощ се оказва на медицински и немедицински персонал при всяка проверка в детско и учебно заведение, както и при посещение на медицинския персонал в РЗИ по тяхно искане.

През последните две години на тези обучителни семинари по наше искане присъстват и немедицински лица: педагози, психолози, обществени възпитатели, социални работници и представители на общинските администрации.

На 24-25 ноември 2020 г. консултантът от ККОТ участва в двудневен семинар на тема “Новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-COVID 2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят“

Включване на структури от здравната система, обществените структури и общности в дейностти по програмата.

Силните страни, свързани с оптимизация на междуинституционалното сътрудничество дадоха възможност на РЗИ Благоевград през 2020 г. чрез ОПС да се справи с увеличаване обема на работа, както при наличие на ограничен човешки ресурс, ограничен финансов ресурс и извънредна епидемичната обстановка обявена в страната. От една страна е изградена ***стабилна партньорска мрежа*** - Областна администрация Благоевград; 14 общински администрации; МБАЛ-Благоевград, Разлог, Г.Делчев, Петрич и Сандански; РЗОК Благоевград; Лекарски съюз; Д „СП“ Благоевград; ЮЗУ “Н.Рилски” Благоевград, и СМИ, от друга страна ***добра междуинституционална колаборация.*** Тези силни страни се отнасят за всички съвместни дейности със звена от **здравната система, обществените структури и общности**: обучения, беседи, масови прояви, разяснителни кампании, скрининг, проучвания,

радио и ТВ участие, публикувани материали в печатните и електронните медиии. Профилактика на ХНБ и превенцията на основните рискови фактори: **употреба на тютюневи изделия**, **злоупотреба с алкохол**, **хранене и физическа активност** са обект на междуинституционално сътрудничество и взаимодействие.

Законодателство

През настоящата година нямаме предложения и участия в работни групи с цел промяна на нормативната уредба, както по отношение фактор „Хранене“, така и по фактор „Физическа активност“.

Реализиране на дейности, насочени към ранно откриване на водещите ХНБ

Участие в провеждане на национално проучване за разпространение на потреблението на тютюневите изделия; разпространение употребата на алкохола; оценка на храненето и хранителния статус на населението и нивото на физическата активност на населението сред различни възрастови групи – 186 лица изследвани.

През 2020 г. РЗИ Благоевград не се проведе организиран популационен скрининг на онкологични заболявания по модела на проект **BG051PO001-5.3.02-0001-C0001 “СПРИ и се прегледай” в област Благоевград. Причина: не са дадени указания и финансови средства от МЗ**.

Мониторинг и оценка

Ежегодно се изготвя доклад за извършената дейност по програмата до Министерство на здравето и до НЦОЗА гр.София.

Финансови ресурси по програмата

Във връзка с изпълнение на Заповед №РД-01-278/27.05.2020 г. на министъра на здравеопазването РЗИ Благоевград получи финансови средства в размер на 1000 лв. Финансовите средства се изразходваха за изпълнение на дейности, посочени в указанието на МЗ и съгласно, приложената план-сметка.. Проведоха се обучения / семинари с медецински работници/ в 13 от общо 14-те общини на територията на област Благоевград. 419.74 лв се изразходваха за транспорт /гориво/ за провеждане на националното проучване . С останалите 580.26 лв се закупиха консумативи с цел обучение на прицелни групи /магнитна дъска за магнитна хранителна пирамида, уреди за приготвяне на здравословни храни/, рекламни календари и ламинатна хартия. През годината всички мероприятия по региона като транспорт и консумативи / ксерокс хартия, картони, флумастери, бои, тонер касети и др./ се финансират от РЗИ Благоевград.

Проблеми при извършване на дейностите по програмата и предложения за тяхното преодоляване.

През настоящата годината успяхме да постигнем поставените цели по програмата преди обявяване на извънредната епидемична обстановка в страната т.е. през м.февруари и м.март 2020 г. и след разхлабване на мерките през м. септември и м.ноември 2020 г.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Негативните тенденции в здравното състояние на населението в страната през последните десетилетия се задълбочават, като основен принос в тази насока имат хроничните неинфекциозни заболявания – сърдечно-съдови, злокачествени новообразувания, болести на дихателната система. С тези заболявания се свързва основната част от умиранията сред населението, като на сърдечно-съдовите болести се дължат около 67,2% от смъртността.

Както за страната, така и за Благоевградска област в частност от основно значение са хроничните неинфекциозни болести. Те определят нивото на общата смъртност и причиняват големи човешки и материални загуби. Ситуацията налага приемане на национална стратегия за контрол на хроничните болести и активни действия на обществото за реализацията й.

Многобройни проучвания в световен мащаб и в нашата страна показват, че съществуват фактори на риска, които са общи за повечето от изброените хронични заболявания и в около 50% от случаите са свързани с начина на живот на хората. Доказано е, че ограничаването на въздействието на тези рискови фактори – тютюнопушене, ниска физическа активност, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол и др., чрез различни

профилактични програми, в изпълнението на които се включват различни обществени структури и организации и най-вече населението, неминуемо води до намаляване на смъртността и заболяемостта от тези болести.

РЗИ Благоевград може да се похвали с добро сътрудничество между административните структури. Изградена е мрежа от професионалисти, експерти и представители на различни групи, които продължават да изпълняват стратегическите цели, насочени към предотвратяване и намаляване на щетите от ХНБ, чрез запазване на консенсуса между органите на местната власт, държавните и общинските структури, неправителствените организации, бизнес средите и медиите, чрез подкрепяне дейността на ОПС при РЗИ Благоевград по тези въпроси. По този начин от една страна се предоставя възможност за ползване на качествени услуги от съответните специалисти в общността, а от друга, се осигурява подкрепяща среда и мотивация за представителите на уязвимите групи да използват собствените си сили за недопускане на ХНБ, като е време българският гражданин да осъзнае, че той носи основната отговорност и задължение за собственото си здраве.

1.5. Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции (СПИ) (2008-2015 г.)

Изготвена и изпратена тримесечна справка за извършените дейности и постигнатите резултати по програмата за първо тримесечие до МЗ.

Проведено обучение на:

-15 мед.работници от учебните заведения от община Благоевград на 05.02.2020 г. от 09.00 часа в отдел „ПБПЗ“. ;

-ученици от ПГСАГ „В.Левски” на 12.02.2020 г. с 10-тите класове и в СУИЧЕ „Св.Кл.Охридски” гр.Благоевград на 13.02.2020 г.;

- 17 ученици 10 клас от ПГТЛП „Г.Делчев“ Благоевград на 19.02.2020 г. от 13.40 часа.

Отбелязан 14 февруари 2020 г. под мото „*Виното дар ни е от земните недра, а Любовта живот дарява. Подари си здраве и живот, узнай своя ХИВ-статус!”:*

- *Проведено обучение на 10.02.2020 г. от 12.30 часа в ЕГ „Акад.Людмил Стоянов“ със 156 ученици от 9-тите класове;*
- *Поднесени поздравителни адреси на директора на РЗИ Благоевград, кмета на Община Благоевград и управителя на Областна администрация Благоевград. Мероприятието се осъществи на 14.02.2020 г. от 09.45 часа в РЗИ Благоевград; 10.30 часа в Община Благоевград; 11.00 часа в Областна администрация;*
- *Проведена информационно-скринингова кампания с бързите тестове за ХИВ/СПИН с мото* ***«За да ти върви по вода, бъди информиран. Тест си направи и смело плувай ти!“*** *от 11.30 часа до 13.00 часа на центъра до Largo Mall - Благоевград. Изследвани 21 лица.*
- *Разпространени над 450 флаери, сърчица, фотосесии* ***„Малки жестове с трепет в сърцето****!“ на 14.02.2020 г. от 11.00 часа до 14.00 часа в Largo Mall - Благоевград и в централна градска част (кафета, интернет клубове, дискотеки, заведения и кино);*
- *Презентация на Слайдшоу с фотоси и клипове за 14 февруари* ***„Споделени щастливи моменти – фото галерия!*** *във фоайето на РЗИ на 14.02.2020 г. от 10.00 часа до 12.00 часа*
- *Проведена промотивна кампания* ***„Мисли навреме!“*** *на 14.02.2020 г. от 09.00 часа до 13.00 часа - раздадени над 250 промотивни материала за КАБКИС /Кабинет за анонимно, безплатно консултиране и изследване за СПИН/ сред ученици от 12 учебни заведения, така и на места с голяма посещаемост на хора.*

Организацията за отбелязвоне на 14 февруари е създадена от отдел „ПБПЗ” в партньорство (Местен обществен комитет Благоевград, Сдружение „Адаптация” Благоевград, Сдружение „Здраве без граници“ клон Благоевград, ИЦПЗ – клон Благоевград и със специалното участие на студенти от Студентския съвет към ЮЗУ «Н.Рилски», ученици от Детски парламент Благоевград и Largo Mall - Благоевград.

1.6. Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка, 2017 -2020 г.

През 2020 г. Регионална здравна инспекция Благоевград организира и проведе дейности, целящи повишаване нивото на информираност със специална насоченост към целевите групи и изпълнителите на програмата за значимостта на РМШ и възможностите за първична профилактика чрез имунизации. Осъществени дейности:

- **Проведени срещи с родители на 12 и 13-годишни момичета.** Във връзка с обявената епидемична обстановка в страната срещите с близки на момичетата бяха провеждани на терен.Присъствали на срещите са 391 лица. Раздадени са 391 бр.брошури и 391 анкетни карти. Проведено е обучение със 61 момичета, като същото е отразено от СМИ в гр. Г.Делчев.
- През годината бяха **проведени срещи с 54 ОПЛ, 103 здравни работници, 8 здравни медиатори, 15 социални работници, 14 педагози и психолози** на територията на областта. Представени презентации по темата, раздадени материали и дискове, както за родители, така и за преподаватели: класни ръководители и преподаватели по биология.
- Проведени срещи и раздадени информационни материали и анкети в **13 от общо 14 общини** на територията на област Благоевград.
- Проведени обучения на 29 момичета от 6-тите класове в VIII СУ“Арсени Костенцев“ Благоеврад и 25 момичета от 7-те класове от III „Бр.Миладинови“ гр. Г.Делчев .
- Проведено обучение на 15 мед. работници от учебните заведения от община Благоевград на 05.02.2020 г. в отдел „ПБПЗ“.
- На основание Заповед №РД-01-366/30.06.2020 г. на МЗ Регионална здравна инспекция Благоевград изразходва средствата в размер на 142.00 лв за закупуване на тонер касети / цветни/.

1.7. Дейности по Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р.България

Във връзка със Световния ден за борба с туберкулозата Регионалната здравна инспекция – Благоевград се включва в кампанията „Седмица на отворените врати”, която се осъществява по Програма „Подобряване на устойчивостта на Националната програма по туберкулоза” към Министерството на здравеопазването, финансирана от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария. Инициативата се провежда във връзка със Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март под мото: **„Време е! – за свят без туберкулоза! Време е за действие”.**

Отдел „ПБПЗ“ предоставени над 150 бр. здравно-образователни материали за разпространение. Проведени са обучения на 156 ученици от ЕГ “Акад. Людмил Стоянов“. Проведена образователна среща с 15 медицински сестри от учебните заведения в община Благоевград. Целта е запознаване с данните от МЗ по темата. Раздадени пакети от информационни материали за разпространение сред учениците.

През 2020 г. Регионална здравна инспекция Благоевград организира и проведе дейности, целящи организиране на локални кампании сред общностите.

Във връзка с ограничаване разпространението на туберкулозата бяха проведени мероприятия, чрез които се постигна по-добър обхват на случайте с туберкулоза и успех от лечението сред групите в риск.

В партньорство с Местния обществен комитет за борба със СПИН и туберкулоза в община Благоевград (МОК) достигнахме до различни целеви групи в риск.

Чрез здравните медиатори успяхме да изследваме 37 лица от ромски етнос.

Със съдействието на Сдружение „Адаптация“ успяхме до извършим изследвания на над 35 лица ИУН.

С помощта на колеги работещи по превенция на туберкулозата и с бежанци и лица, търсещи убежище успяхме да достигнем с тестове до 25 лица.

Съвместно със СБАЛПФЗ - Благоевград ЕООД при спазване на изискванията за противоепидемичен контрол се организира „Ден на отворените врати“.

Специалисти от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“, разпространиха на 350 бр. информационни материали за същността на КОВИД инфекция и свързаните с нея изследвания.

На основание Заповед №РД-21-4/16.10.2020 г. на МЗ Регионална здравна инспекция Благоевград изразходва средствата в размер на 1700 лв. за закупуване на бързи тестове за детекция на антитела срещу COVID 19 (6 опаковки по 25 теста в опаковка).

1.8. Дейности по ограничаване на остеопорозата

През отчетния период бяха раздадени 150 бр. здравнообразователни материали по темата. В обучението по хранене на учениците се засегна и темата за профилактика на остеопорозата

1.9. Дейности по околна среда и здраве

1.9.1.Отбелязани световни и международни дни, свързани с опазване на околната среда:

Отбелязан 22 март 2020 г. „Световен ден на водата“. Световният ден на водата 2020 поставя темата за водата и изменението на климата и неразривната връзка между тях. Кампанията цели да се покаже как правилната употреба на водата ще спомогне в борбата с климатичните промени - за намаляване на наводненията, сушата, недостига на вода и замърсяването. Осъществени мероприятия: качен материал за сайта на РЗИ Благоевград.

Отбелязан 22 април - „Световен ден на земята“, с мото „Действия срещу изменението на климата“. Изменението на климата е предизвикателство за бъдещето на човечеството и за функционирането на самите живото поддържащи системи, които правят света ни обитаем. Осъществени мероприятия: качен материал за сайта на РЗИ Благоевград.

От 4 – 10 май е отбелязана Третата глобална седмица за пътна безопасност на ООН. Тази година тя преминава под мотото ***„На пътя живота е с предимство“.***

Осъществени мероприятия:: разпространение на материали чрез Детски парламент Благоевград.

Отбелязан 5 юни 2020 г. „Световният ден на околната среда“. За 2020 година темата на Световния ден на околната среда е Биоразнообразието – своеобразен призив за действия, борба с ускоряващата се загуба на видове и разрушаването на природата. Качен материал на сайта на РЗИ Благоевград.

Изготвен и качен материал на сайта на РЗИ за отбелязване на 15 ноември 2020 г. „Световният ден на възпоменание на жертвите от пътнотранспортни произшествия “ под мото **„Помним, подкрепяме, действаме**“ („Remember Support Act“), ежегодно, третата неделя на м. ноември.

1.9.2. Дейности по пътна безапасност

Изготвен Годишен доклад за дейността по подобряване на безопасността на движението по пътищата в област Благоевград за 2019 г. и План програма за 2020 г. в изпълнение на областната политика по безопасност на движението до Областната администрация Благоевград. Дадена е оценка на извършените дейности /обучения/, свързани с поведенческите модели на участниците в движението, проведени кампании и образователни програми. В отговор на Областната администрация бе изготвен и План-Програма за подобряване на безопасността на движението по пътищата в област Благоевград за 2020 г.

На 04.02.2020 г. бе изготвено и изпратено в Областната администрация Благоевград становище към проект План за действие 2021 - 2023 към Националната стратегия на безопасност на движението по пътищата 2021 -2030 г., с което становище РЗИ Благоевград одобри изработения план и предложените дейности в него.

В отговор на Областната администрация се допълни информация в образеца на План-Програма за изпълнение на политиката по безопасността на движението по пътищата в област Благоевград за 2020 г..

Във връзка с писмо вх. №12-00-19/09.06.2020 г. от Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“, относно проекта Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата на Република България за периода 2021-2030 г. и проект на План за действие 2021-2023, бе изготвено и изпратено становище, с което се одобриха така изработените проекти, както и преките задължения, които са конкретизирани с точни указания, което е основание за съгласие.

На 02.07.2020 г. бе изготвено и изпратено в Областната администрация Благоевград писмо, относно извършена дейност от РЗИ Благоевград по пътна безопасност.

На 28.09.2020 г. участие в онлайн обучение за безопасност на движението по пътищата.

На 09.10.2020 г. изготвени и изпратени образци за тримесечието в Областната администрация Благоевград, относно извършена дейност от РЗИ Благоевград по пътна безопасност.

1.9.3. Дейности по компонент „атмосферен въздух“

Участие в работна среша в сградата на Община Благоевград, относно замърсяването на атмосферния въздух от дейността на Био ТЕЦ „Рубин“, находящ се в Първа промишлена зона на гр. Благоевград, собственост на „Рубин 08“ ООД с предмет на дейност – производство на електрическа енергия от био маса (слънчогледови люспи), съвместно с всички институции, които осъществяват контрол върху дейността на дружеството.

Участие в регионален семинар на 17-18 февруари 2020 г., касаещи въпросите за прилагане на Националната програма за подобряването качеството на въздуха 2018 – 2024 в Световен търговски център Интерпред, бул. „Драган Цанков“ 36, гр. София.

1.10. Психично здраве

Отбелязан **26.02.2020 г.** - ДЕНЯТ НА РОЗОВАТА ФЛАНЕЛКА **”Доброто е във всеки”**

Проведени интерактивни обучения:

- III ОУ „Бр.Миладинови“ гр.Гоце Делчев на първите класове на тема ***„Нека доброто започне от нас“*** – обучени 27 ученика от първи клас;
- IV ОУ „ Димчо Дебелянов“ гр.Благоевград на първите и вторите класове на тема ***„Доброто в нас“*** - обучени 75 ученици от пети клас;
- II ОУ „ Д.Благоев“ гр.Благоевград на ученици от четвърти клас на тема ***„ Добре ,че не се случи на мен“*** - обучени 25 ученици;
- в V СУ „ Г.Измерлиев“ гр.Благоевград на ученици от вторите класове на тема ***„Доброто – лесно е!“*** - обучени 45 ученика от втори клас.

Обучени общо по темата - 172 ученика (89 момичета, 83 момчета)

1. 11. Извършена административна дейност касаеща отдел”ПБПЗ”:

1.11.1. Дейности насочени към подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве

Проведени обучения с момичета от 6-тите класове от VII СУ „Кузман Шапкарев“ – обучени 31 момичета.

Проведено обучение на момичета от 7-те класове от III „Бр.Миладинови“ гр. Г.Делчев - обучени 25 момичета.

1.11.2. Проект BG05M9OP001-2.028-0001-C01 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – компонент 1“

През 2020 г. отчетите за извършените дейности по проекта се подаваха съобразно епидемиологичната обстановка и времева възможност до МЗ. Проверени са 12 общини, от които 8 общини (Г.Делчев, Сатовча, Белица, Банско, Благоевград, Симитли, Сандански и Петрич), 3 общини (Хаджидимово, Гърмен и Кресна), които са партньори и 1 външен изпълнител (Обр.център "Еврика" ЕООД Благоевград). Община Сатовча е в партньорство с общините Борино и Сърница. Община Симитли е в партньорство с община Кресна , а община Белица е в партньорство с общините Гърмен и Хаджидимово, като външен изпълнител предоставя патронажната им услуга (Образователен център ”Еврика”). На всички общини, бенефициенти, партньори и външни изпълнители се осъществява супервизия и мониторинг за спазване на методиката МЗ при провеждане на подбор на лица, които ще ползват патронажната услуга, както и на лицата, които ще предоставят услугата. През отчетния период е оказана методична и консултативна дейност, свързана с работа по документацията на проекта, осъществяване на дейността по време на обявеното извънредно положение в страната, както и с провеждане на обученията в общините Банско и Петрич.

През четвърто тримесечие на 2020 г. координаторът установи, че в някои от общините на територията на областта е приключила дейността по Процедура BG05M9OP001-2.040

“Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“. Отбелязан е и факта, че има общини (конкретни бенефициенти), които са продължили своята дейност, изпълнявайки Процедура BG05M9OP001-2.103 “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4“, чиято цел е удължаване предоставянето на патронажна грижа на лицата от целевите групи с допълнителен период от 6 месеца.

Работа по проекта е обемна и трудоемка. През 2021 г. очакваме да бъдем уведомени за осъществяването на дейността на регионалния координатор за 2021г. по различните от Компонент 2 допълнителни такива, за което е направено и официално запитване до МЗ.

1.12. Обучения. Квалификация.

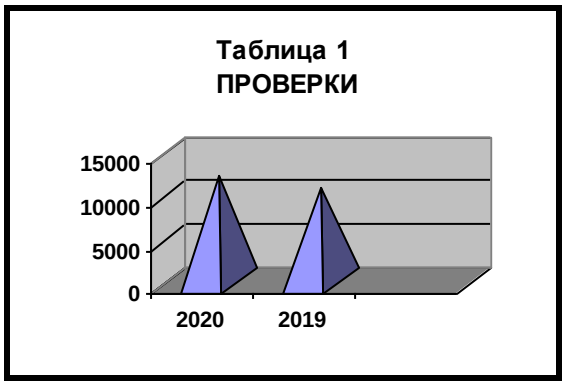
Поради пандемията от COVID -19 запознаването с новите нормативни документи ставаше по електронен път.

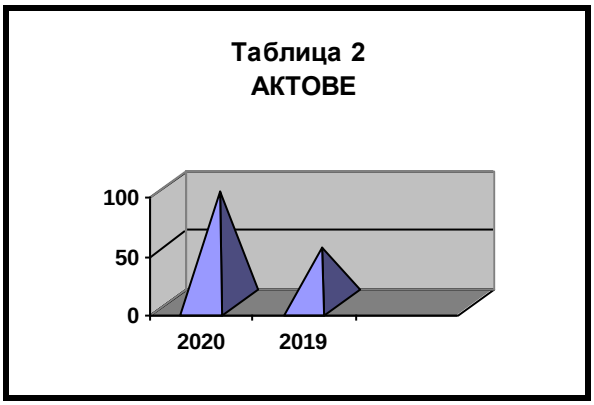
В заключение може да се обобщи, че отдел „ПБПЗ” към дирекция ”Обществено здраве” като цяло е изпълнил общите показатели, заложени в плана за работа за 2020г.

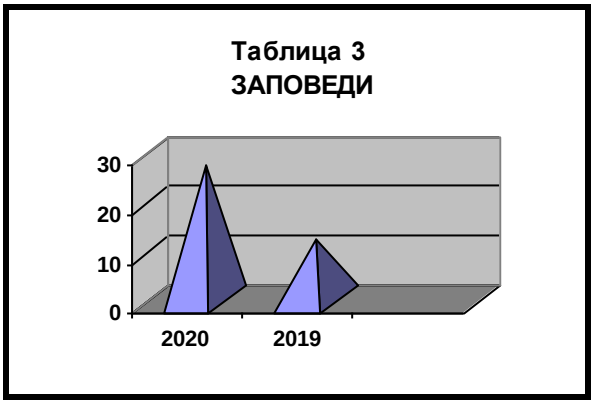
Планът на дирекция ”Обществено здраве” по основните показатели за 2020 г. е изпълнен . Средният брой контролирани обекти от един служител на дирекция ”ОЗ” е 306. Провериха се 4677 обекта подлежащи на текущ здравен контрол, като се извършиха 11970 проверки,при план 6999,или с 4971 в повече.

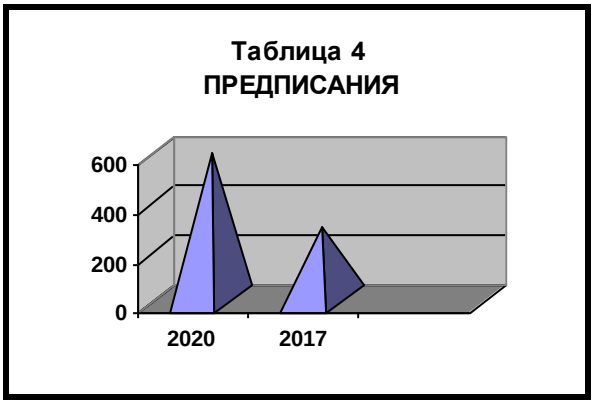
През 2020 г. служителите на дирекцията са изготвили и връчили 586 броя предписания за отстраняване на хигиенни неблагополучия и подобряване на хигиенното състояние на обектите.За 2019г. са връчени 283 предписания или с 303 в повече..

През 2020 г. са съставени 95 акта за санитарно – хигиенни неблагополучия. Издадени са 83 наказателни постановления на обща сума 28400 лв. Издадени са 27 Заповеди за временно спиране от експлоатация на обекти подлежащи на текущ здравен контрол през 2020г.

В заключение може да се обобщи ,че дирекция"Обществено здраве"като цяло е изпълнила общите годишни показатели, заложени в плана за работа за 2020 г.

6. ДЕЙНОСТ ПО РЕШАВАНЕТО НА РЕГИОНАЛНИ ПРОБЛЕМИ

Основен регионален проблем на дирекция "Обществено здраве" през изтеклата година бе проверката чрез постоянен и периодичен мониторинг съответствието на подаваната към консуматорите питейна вода, предназначена за питейно-битови,съгласно Наредба №9 публ. В ДВ. бр.30/2001 г. Контролът се осъществяване по одобрен график за пробонабиране. През летния сезон поради високите температури и риск от възникване на епидемични взривове се извършваше учестен контрол върху качествата на питейната вода, изразен чрез микробиологични анализи. След обобщаване на данните можем да кажем, че съществуват проблеми с качествата на питейната вода по микробиологични показатели в някои от пунктовете за водоснабдяване на община Петрич. Причината е в начина на водоснабдяване, част от което е тип"алпийско", открито и при проливни дъждове предполага внасянето на органична материя с висока и непостоянна хлорпоглъщаемост, поради което трудно може да се постигне желаното количество остатъчен хлор в питейната вода достигаща до консуматорите. Другата част от водоснабдителната мрежа на Петричка община е чрез четири сондажни кладенци, където водата се изтласква с помпи и когато налягането е по голямо се предизвиква пропукване на остарелите етернитови тръби, което води до много чести аварии във водопроводната мрежа на гр.Петрич. Третата причина е липсата на пречиствателна станция за питейното водоснабдяване. Всички тези причини са наложили учестен контрол от наша страна върху качеството на питейната вода подавана към консуматорите. На работна среща с Директорите на "В и К" в областта и с предписание връчено им от РЗИ, сме изискали за всяка възникнала авария във вододайната мрежа на Благоевградска област да бъдем уведомявани своевременно с цел вземате на спешни мерки за предотвратяване на водни взривове.

Най-драстичните отклонения от химичните изследвания през отчетния период са по показатели нитрати в с. Кавракирово, общ. Петрич.Бяха издадени следните предписания: за с. Кавракирово, във връзка с завишен показател нитрати бяха поставени обозначителни табели за това , че водата е негодна за пиене и за кърмачета и малки деца да се ползва вода от бутилирани води. След проведена среща с представители на В и К Петрич и кмета на населеното място, беше взето решение за изготвяне на програма за засилен мониторинг от

страна на В и К – гр.Петрич и РЗИ -Благоевград.Вероятната причина за появата на отклонения по този показател е неправилно използване на азотни минерални торове и неправилна земеделска и животновъдна практика като цяло.проблемът е трудно решим,тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от водата.

Отклоненията по микробиологичните показатели са характерни за по-малките водоснабдителни системи, подаващи вода за села и неголеми градове, за които няма изградени пречиствателни съоръжения. Неефективна дезинфекция – остарял или примитивен начин на обеззаразяване, амортизирано оборудване, несъвършена технологична схема на водоснабдяването, в т.ч. неправилно разположение на съоръженията за дезинфекция или недостатъчен брой, липса на пречистване, причини от субективен характер.

Проблемно водоснабдяване има и на територията на с. Кръстилци, Община Сандански. След констатираните несъответствия в качеството на питейната вода по радиологични показатели, химични показатели и предприемане на мерки от страна на РЗИ – Благоевград за преустановяване на водоподаването, населеното място е без питейна вода по водопроводната мрежа. Осигурена водоноска за населението. с вода съответстваща на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели, обн. ДВ. бр. 30/ 2001 г., посл. изм. ДВ. бр. 102/ 2014 г. През 2016 г.

Предвид това, че питейната вода от „Робева махала“ с. Палатик показва трайно високи стойности за съдържание на естествен уран (0,0476 mgU/l) и на контролно ниво на обща алфа активност (1,70 Bq/l), до община Белица е издадено Предписание за спиране № 191/20.07.2017 г. и Заповед за спиране № 07/21.07.2017 г. експлоатацията на обект: Централен водоизточник зона с. Палатик, каптаж –местност „Робева махала“, водоснабдяващ с. Палатик, община Белица. За снабдяване на населението от с. Палатик с вода за питейно-битови цели временно е осигурена водоноска.

С Вх. № 1117/24.01.2018 г. в РЗИ-Благоевград е постъпило Уведомление за откриване на обект – водоизточник „Крънчова воденица“ за питейно-битово водоснабдяване на с. Палатик. Издадено е Предписание № 31/31.01.2018 г. до Община Белица за провеждане на сезонен мониторинг на водата за питейно-битови цели от водоизточника и провеждане на допълнителни анализи на радионуклиди.

Във връзка с провеждания радиологичен анализ от НЦРРЗ – гр. София е издадена Експерна оценка с Изх. № МОН-02-62/18.06.2018 г. за водата от с. Палатик, водоизточник м-ст „Крънчова воденица“, съгласно която по радиологични показатели индикативна доза и естествен уран водата е годна за употреба за питейно-битови цели.

Решение за проблемите по водоснабдяването на територията на Област Благоевград е ускоряване на процедурите по издаване на разрешителни за водовземане по чл. 60 от Закона за водите от БДЗБР – Благоевград и процедурата по учредяване на СОЗ около водоизточниците за питейно – битово водоснабдяване, съгласно изискванията на Наредба № 3/ 2000 г.,което ще доведе до по – лесно вписване на водоизточниците в пубичния регистър на обектите с обществено предназначение на РЗИ – Благоевград.

Въвеждане на автоматизирано обеззаразяване на питейната вода с подходящи дезинфекционни средства във всички Общински администрации използващи примитивен начин и средства за дезинфекция. Осигуряване на квалифицирани кадри на територията на Общинските администрации за извършване на качествено обеззаразяване на питейната вода.

Изграждане на ПСПВ на територията на гр. Петрич, при която са констатирани най – чести отклонения в качеството на водата по микробиологични показатели.

Подмяна на старата и амортизирана водопроводна мрежа в населените места.

Окрупняване на В и К дружествата, които разполагат с квалифицирани кадри и ресурси за достигане на качествена експлоатация и поддръжка на водоизточниците за питейно – битово водоснабдяване и осигуряване на вода за питейно – битови цели, отговаряща на изискванията на Наредба № 9

Две населени места на територията на област Благоевград са с **въведено режимно водоснабдянване към 31.12.2020 г., а именно:**

- **С писмо на Община Белица с Вх. № 03-355 - 9/ 10.01.2020 г.,** РЗИ – Благоевград е уведомена, че населеното място с. Палатик, Община Белица е с режим на водоснабдяване. Населеното място се водоснабдява с водоноска / цистерна/ с обем 4 т., които се зареждат с вода за питейно – битови цели от с. Елешница, Община Разлог.
- **С писмо Вх. № 03-355-2/03.01.2020 г.,** Община Сандански е уведомила РЗИ – Благоевград, че населеното място с. Кръстилци, Община Сандански се водоснабдява с водоноска, която се пълни с питейна вода от водопроводната мрежа на гр. Сандански. За жителите на с. Кръстилци ежеседмично се доставя на всеки жител по 10 л. бутилирана вода за пиене закупена от търговската мрежа.

В заключение следва да се отбележи, че голяма част от водопроводите, изграждащи водоснабдителните системи на населените места са остарели и амортизирани. Над 60% от водопроводната мрежа в областта е изградена от етернитови тръби. Това води не само до големи загуби на вода,но и създава проблеми с качеството на питейната вода, поради възможността за нейното вторично замърсяване.

През отчетния период продължихме активно да изискваме от В и К дружествата да изготвят конкретни програми за решаване на проблемите ,като приоритет да се даде на водохващания,обслужващи по-големи населени места или такива силно повлияващи се от неблагоприятни атмосферни условия,както и с по-лошо качество на водите – категория А2 или А3.

7. ПРОБЛЕМИ СРЕЩАНИ В РАБОТАТА ПО ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

При провеждането на държавния здравен контрол служителите на дирекцията се сблъскваха ежедневно с редица трудности и проблеми.Много често при съставянето на акт за хигиенно нарушение са обект на не етично и грубо отношение от страна на санкционираните лица.Стига се до заплахи отправяни лично към тях и техните семейства.

Друг проблем е невъзможността да се установи истинската самоличност и да се вземат личните данни на персонала в проверяваните обекти. Често явление е умишленото не представяне на данни от тяхна страна при съставянето на актове за хигиенно нарушение позовавайки се на Закона за защита на личните данни и Закона за документите за самоличност.

Друг основен проблем е напускането на специалисти от системата поради **неадекватното заплащане и липсата на желаещи да работят в РЗИ.**

Не на последно място е и проблема с липсващата нормативна база .

Във връзка със заповед № РД-01-128/16.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването за разкриване на временни звена за граничен здравен контрол на граничните контролно-пропускателни пунктове и по повод обявената от СЗО пандемия по отношение на заболяването COVID-19 бяха осигурени 12 часови дежурства за 24 часов контрол на граничните пунктове /**ГКПП Златарево, ГКПП Кулата, ГКПП Ст.Лисичково и на ГКПП Илинден до 31.12.2020 г./** чрез съгласуван график от ръководството на РЗИ Благоевград. През отчетния период екипът от ДИРЕКЦИЯ „ОЗ" се справи изключително професионално, при дневни дежурства от **13 часа, 16 часа или 17 часа натовареност**, а при нощни дежурства **18 часа, 20 часа или 21 часа служебната натовареност**.

Извършва се ежедневна работа по документацията при разпределение на предписанията за карантиниране (по общини, области и личен лекар), на по-късен етап се работи с таблети. Документацията се събира след всяко дежурство и се архивира за ползване от дирекция НЗБ. В първата половина на година се работи под голямо напрежение и натовареност, даваха си повече от три дежурства на седмица

В заключение може да се каже ,че поради високата отговорност на работа и неравностойното заплащане в системата в сравнение с лечебния сектор се наблюдава напускане на висши кадри с хигиенна специалност.Липсва мотивация за постъпване на работа в системата на РЗИ.

8.НАСОКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ОРГАНИЗАЦИЯТА И КАЧЕСТВОТО НА РАБОТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕФЕКТИВЕН ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ ПРЕЗ 2021 г.

1. Подобряване организацията на работа за повишаване взискателността на държавния здравен контрол.

- оптимизиране на задълженията на служителите – да се актуализират задълженията на служителите чрез актуализиране на длъжностните характеристики.
- създаване на ефективна система за контрол от страна на началник отделите.

2. Повишаване квалификацията на кадрите

- да се провежда обучение на всеки новоназначен служител по предварително изготвена програма
- да се провежда обучение на служителите по прилагането на всеки обнародван нормативен акт в областта на ДЗК
- да се въведат в изпълнение процедури при упражняването на здравния контрол.

3. Недопускане и противодействие на корупцията

- да се поощрява взискателността на контрола, като тя следва да бъде един от основните критерии при индивидуална оценка на служителите.
- най-задълбочено да се проучат всички сигнали за корупция сред служители на отдела
- при сигнали или съмнения за корупция да се търси съдействие от ръководството на инспекцията

ДИРЕКЦИЯ
„МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ”

1. Проверки за спазване на утвърдените медицински стандарти във връзка с регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и лечебната дейност по чл. 2а от Закона за лечебните заведения и администрира процеса по регистрация до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор".
2. Приети Заявления за регистрация на ЛЗИБМП - 21 бр.
3. Приети Заявления за промяна в регистрацията на ЛЗИМБ - 54 бр.
4. Приети Заявления за заличаване на ЛЗИМБ - 16 бр.
5. Вписване на лекар - 17 бр.
6. Писма до ИАМН - 131 бр.
7. Приемно предавателни протоколи до НЗБ - 58 бр.
8. Извършени проверки по спазване на МС - 29 бр.
9. Издадени Удостоверения за регистрация/промяна - 65 бр.
10. Издадени Удостоверения по реда на чл. 81 - 250 бр.
11. Проверки за изпълнение на изискванията на Закона за лечебните заведения, наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за лечебна дейност на лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи, диализните центрове и тъканните банки и администрира процеса по издаване на разрешение до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор" 2.

Извършена 1 проверка в „МБАЛ Иван Скендеров" ЕООД и в „МБАЛ Разлог" изпратен комплекта документи в ИАМН.

12. Уведомява Изпълнителна агенция "Медицински надзор" за случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатирани при изпълнение на правомощията на РЗИ.

Уведомена ИАМН за 1 случай на нарушен медицински стандарт, констатиран при проверка.

13. Регистрация на лицата, упражняващи неконвенционални методи за

благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, и осъществява контрол върху дейността им.

4.1 Приети Заявления за регистрация - 1.

5. Издава разрешения за съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери съгласно Наредба № 5 от 2011 г. за условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти - за първо полугодие на 2020 г. няма постъпили заявления зя издаване на разрешения. 2

6. Организира и контролира дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза.

6.1 Издаване на заповеди за състав на ЛКК - издадени 50 заповеди за сформиране и промяна в съставите на ЛКК. Уведомявани РЗОК, ТП на НОИ, Д СП, МБАЛ Благоевград и МБАЛ „Югозападна болница".

6.2 Извършени проверки по повод жалби към ЛКК/ТЕЛК от граждани и институции - 73 бр.

6.3 Приемане и обработка на документи за освидетелстване, преосвидетелстване и служебно преосвидетелстване за ТЕЛК, обработка на МЕД - 4119 бр.

6.4 Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност - 7352

6.5 Заведени жалби от ТП на НОИ Благоевград и страната от работодатели за експертиза на болнични листа и от Д СП протоколи от СЛКК - 416 бр.

5.6 Обработени жалби към НЕЛК - 624 бр.

5.7 Участие в работни срещи - 2

5.8 Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност -2

5.9 Ежеседмични заседания на Регионален съвет по експертиза на работоспособността -38

7. Проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, и участва в съвместни проверки с Изпълнителна агенция "Медицински надзор".

Извършени 41 проверки по постъпили жалби и изпратени отговори до жалбоподателите.

Изпратена преписка в ИАМН след извършена проверка 3.

8. Събира и анализира информация, свързана с разходването на публични средства в лечебните и здравните заведения на територията на областта, и участва в извършването на проверки по изпълнение на наредбата по чл. 106а, ал. 6 от Закона за лечебните заведения.

Събрана информация от 6 ясли, а лечебните заведения от 2020 г. изпращат директно в системата тази информация.

9. Контролира заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

9.1 Извършени проверки по реда на Наредба №3/05.04.2019г. - 24 проверки на 6 лечебни заведения, сключили договор с МЗ по реда на наредбата.

9.2 Изпратени отчети в МЗ - 18 отчета

10. Контролира спазването на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти.

Проверява подадените отчети и сигнализира лечебните заведения при констатирани пропуски за отстраняването им.

11. Изготвя актове за установяване на нарушения и наказателни постановления по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането и предоставя информация за издадените наказателни постановления на Изпълнителната агенция по

лекарствата.

12. Участва в изработването на областната здравна карта

13. Съвместно със звената, ангажирани със социалното подпомагане в общините, осъществява дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове

13.1 Ежеседмично участие на лекар от дирекцията в съвета по осиновяване към РДСП Благоевград.

13.2 Участие на представител на Д МД в други общини - 1 в обш. Разлог.

14. Проучва и установява потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с виеше образование и предлага на министъра на здравеопазването броя на местата за следдипломно обучение.

14.1 Анализ на потребности от лекари специалисти - 1

14.2 Анализ на потребности от специалисти по здравни грижи - 1

14.3 Кореспонденция във връзка със специализацията - писма до ЯЗ, БЯС и БЗС.

15. Събира, обработва и предоставя финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона.

- събрани, обработени и изпратени в М3 12 отчета

16. Събира, обработва и предоставя медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения.

- събрани, обработени по електронна поща и изпратени годишните отчети от ЛЗБМП, хоспис, ДМСГД и ЦСМП - 14 комплекта отчети, което е 100% събираемост.

- събрани, обработени и изпратени годишните отчети от ЛЗИБП - 835 отчета, което е 99% събираемост.

16.1 Събрани, обработени и изпратени годишните отчети от лечебните заведения за извънболнична помощ за 2018г. - 833 бр. Регистрираните ЛЗИМП са 848. За 2018г. събираемостта е 98,82%.

16.2 Събрани, обработени и изпратени в НЦОЗА оперативната статистическа информация от лечебните заведения за болнична помощ:

- Сведение за извършените аборти - 6 бр.
- Сведение за случаите на остър инфаркт на миокарда - 5 бр.
- Сведение за[1] случаите на остра мозъчно-съдова болест - 5 бр.
- Събиране и предоставяне на съобщения за суицидно действие - изпратени 39 съобщения
- Сведение за остри интоксикации, свързани с употреба на психоактивни • вещества /наркотици и алкохол/ - 6 бр.
- Новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство - 2 деца - Новородени деца в непосредствен риск от изоставяне или настаняване в специализирана институция - 3 деца.
- Починали деца на територията на област Благоевград - 1.
- Перинатална смърт - 5.

16.3 Събиране, обработване и изпращане на статистическа документация, формуляр 3- Детски ясли за 2018г. - 11 бр.

17. Внедрява и поддържа единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказва методична помощ и осъществява контрол при прилагането им.

18. Изработва анализи и прави оценки на здравно-демографските процеси на територията на региона, необходими за формирането на национална и регионална здравна политика

Разработени анализи, прогнози и оценки за здравно-демографските процеси на регионално ниво - 1 бр.

19. Контролира дейността на лечебните и здравните заведения по осъществяването на метрологичен контрол върху медицинската техника и апаратур

20. а.

21. Контролира обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

21.1 Извършени проверки по реда на ЗЛПХМв аптеки - 150

21.2 Извършени проверки по реда на ЗЛПХМв складове на едро - 2

21.3 Извършени проверки по реда на ЗЛПХМв дрогерии - 11

22. Осъществява предвидените в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му дейности.

22.1 Проверки на аптеки/складове на едро, извършващи дейности с наркотични вещества - 28 проверки.

22.2 Заявяване и предоставяне на специални рецептурни бланки 857 кочана със зелен цвят и 27 кочана с жълт цвят - общо 884 кочана.

22.3 Предоставяне на 31 кочана специални формуляри за заявка на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.

22.4 Изготвени и изпратени в Министерство на здравеопазването тримесечни отчети за движението на наркотичните вещества - 2 бр.

23. Води регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от приложения № 2 и 3 на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

Няма вписани лекари в регистъра.

24. Планира, организира и контролира дейностите по медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

Приети от ЛЗБМП плановете за медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

25. Разработва военновременни планове за организацията на медицинската помощ за населението в региона и извършва Дейности по отбранително-мобилизационна подготовка.

26. Съставя актове за административни нарушения и предлага на директора на РЗИ налагането на принудителни административни мерки, ’предвидени в закон.

Съставени 2 АУАН -по прокурорско разпореждане

27. Разработва и участва в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности.

Не е възлагано участие на дирекцията в регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности.

28. Участва в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на медицинските дейности.

Не е възлагано участие на дирекцията в национални програми и проекти в областта на медицинските дейности.

29. Извършва други дейности, произтичащи от нормативен акт или от законните разпореждания на директора на РЗИ.

29.1 Писма с МЗ и други институции - 90.

29.2 Ежедневно събиране и предоставяне в МЗ информация за свободните легла в ЛЗБМП от областта.

29.3 Приемане на Съобщения за смърт от лечебните заведения на територията на областта.

29.4 Ежемесечно събиране и изпращане в ИАМН на информация по реда на чл.17, ал. 2 от Наредба №14 за медицинските критерии и реда за установяване на смърт - изпратени 30 отчетни форми.

29.5 Кодиране на предоставени от ТП на НСИ съобщения за смърт.

29.6 Въвеждане на предписания за поставяне под карантина в системата.

28.7 Дежурства на ГКПП.

ПРОБЛЕМИ В ДЕЙНОСТТА НА РЗИ:

1. При провеждането на държавния здравен контрол служителите на дирекцията се сблъскваха ежедневно с редица трудности и проблеми.Много често при съставянето на акт за хигиенно нарушение са обект на неетично и грубо отношение от страна на санкционираните лица.
2. Друг проблем е невъзможността да се установи истинската самоличност и да се вземат личните данни на персонала в проверяваните обекти. Често явление е умишленото непредставяне на данни от тяхна страна при съставянето на актове за хигиенно нарушение позовавайки се на Закона за защита на личните данни и Закона за документите за самоличност.

ИЗВОДИ:

На база извършената голяма по обем и ефективна дейност през отчетния период от дирекциите в РЗИ - Благоевград дава основание да се направят следните изводи, относно прилагането на стратегията на Министерство на здравеопазването за опазване на общественото здраве чрез промоция на здраве, профилактика на болестите и държавен здравен контрол, при решаването и изпълнението на основните задачи, а именно:

1. Провеждаше се ефективен здравен контрол, с цел защита здравето на населението и интересите на потребителите, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства и указания.
2. Осигуряваше се независима и прозрачна инспекционна дейност за подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол.
3. Прилагаше се подхода за оценка на риска при провеждане на здравния контрол в обектите с обществено предназначение, на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на населението.
4. Оценяваха се възможните рискове за здравето на населението в Благоевградска област чрез мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда.
5. Провеждаше се активен епидемиологичен надзор над заразните заболявания, ефективен контрол на противоепидемичния режим в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация.
6. Прилагаше се активен епидемиологичен надзор върху разпространението на ХИВ/СПИН и полово предавани болести на областно равнище.
7. Постигна се висок обхват при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на взискателността от страна на РЗИ - Благоевград по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане.
8. Увеличи се обхвата и се подобри качеството на лабораторната дейност и лабораторната диагностика.
9. Разшириха са инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.
10. Наблюдаваха се демографските показатели, здравното състояние, факторите на жизнената среда и начина на живот на регионално ниво, търсене на връзката и зависимостта между тях, с оглед разработване на регионални профилактични програми.
11. Прилагаше се специализиран подход и грижи за лицата в неравностойно положение с цел осигуряване на равен достъп до здравни услуги, свързани с профилактика на заболяванията.
12. За поредна година доказа своята ефективност фронт офиса на РЗИ – Благоевград, който осигуряваше непрекъснат процес на обслужване на гражданите, включително и на тези с увреждания, за които е изграден достъп за инвалиди.
13. През изтеклата година в РЗИ не е получен нито един сигнал за корупция в каналите за връзка /деловодство, ел.поща, телефон и поставената пощенска кутия/.
14. Изградена е система за обмен на информация в реално време, както с Министерство на

здравеопазването, така и със структурите на РЗИ в Благоевградска област. Сайта на инспекцията съдържа информация за структурата и функциите, информация за дейността, която се обновява веднъж седмично на издаваните от инспекцията документи. Осигурен е непрекъснат достъп до Интернет и информационно-правната програма „Ciela".

15. Води се регистър на мерките за административна принуда, наложени от сътрудниците, съобразно утвърдена методика от директора на РЗИ - Благоевград.
16. Разработените планове по Отбранително мобилизационна подготовка и действие по защитата и хигиенно – противоепидемичното осигуряване на населението на територията на Благоевградска област, се съгласуват с Областна администрация, Общинска администрация, Държавна агенция "Гражданска защита" и Министерство на здравеопазването.
17. Създадена е добра система за контрол от страна на директорите на дирекции върху дейността на сътрудниците.
18. Значителна по обем дейност извърши и дирекция "НЗБ".Плановите задачи бяха изпълнени.Постигна се осъществяването на ефективен епидемиологичен надзор над заразните заболявания за запазване и подобряване на достигнатите показатели на заболеваемост, смъртност и леталитет.Постигна се и висок имунизационен обхват при изпълнение на имунизационния календар на страната.
19. В дирекция „ОЗ", отдел "ПБПЗ" се утвърди като изпълнител и координатор на дейностите по профилактика болестите и промоция на здравето на регионално ниво.Основните задачи по здравно образование и възпитание на населението, се извършва все още в условията на финансов дефицит.
20. През годината осъществена много добра координация, както между дирекциите в РЗИ, така и с другите регионални контролни органи - РДВР, РЗОК, БАБХ, Областна администрация, Общински ръководства, НПО, медии и др.

ДИРЕКТОР РЗИ:…….....……
Д-р К.Калоянов